"BİR MATTHEW SCUDDER POLİSİYESİ"

LAWRENCE BLOCK

"Babaların Günahları"

MaceraPerest kitaplar

"BİR MATTHEW SCUDDER POLİSİYESİ"

LAWRENCE BLOCK

"Babaların Günahları"

Maceraperest kitaplar

Kitabın Sahibi
Yeni Kitaplarım

“BİR MATTHEW SCUDDER POLİSİYESİ”

Babaların Günahları

Lawrence Block

Çeviri: Ayça Çavaş

Tarama: Kitappiri

- v1 -

MACERAPEREST KİTAPLAR

Polisiye

Babaların Günahları - The Sins Of The Fathers / Lawrence Block

İngilizce aslından çeviren: Ayça Çavaş

Kitap ve genel tasarım: Serdar Benli

Kapak tasarımı: Ulaş Eryavuz

Dizgi düzeni: GillSans Light 10/ 12 pt.

Ofset hazırlık: Oğlak Yayınları

Baskı: Oğlak Baskı Hizmetleri

Birinci baskı: Aralık 1997

ISBN 975-329- 172-8

"Maceraperest Kitaplar" bir Oğlak Yayıncılık ve

Reklamcılık Ltd. Şti. ürünüdür.

Oğlak Yayınları

Genel Yönetim: Senay Haznedaroğlu

Yayın Yönetmeni: Raşit Çavaş.

Zambak Sokak 29, Oğlak Binası, 80080 Beyoğlu/İstanbul

Tel: (0-212) 251 71 08-09, Faks: (0-212) 293 65 50

Yaratı sırasında orada olan ZANE için,

ve beni Scudder'la tanıştıran LENNIE SHECTER'in anısına…

I

Yaklaşık benim boyumda ama biraz daha toplu, iri bir adamdı. Kemerli ve çıkık kaşları hâlâ siyahtı. Arkaya taranmış çelik grisi saçları, iri kafasına bir aslan yelesi görünümü veriyordu. Gözlük kullanıyordu ama onu aramızdaki meşeden masanın üzerine koymuştu. Koyu kahverengi gözleri yüzümde gizli mesajlar arıyordu. Bulduğu bir şeyler varsa bile, gözleri bunu belli etmiyordu. Yüz hatları kalemle çizilmiş gibiydi -atmaca bir burun, dolgun dudaklar, sert bir çene- ama sanki birinin üzerine bir şeyler kazımasını bekleyen boş bir mezar taşının etkisini veriyordu.

"Hakkında fazla bir şey bilmiyorum Scudder" dedi.

Onu çok az tanıyordum. Adı Cale Hanniford'du. Elli beş gösteriyordu. Kuzeyde, Utica'da yaşıyor toptan ilaç satıcılığı ve emlak komisyonculuğu yapıyordu. Kaldırımın karşısına park edilmiş bir Cadillac'ı ve Carlyle'daki odasında bekleyen bir karısı vardı;

Şehir morgunda soğuk demir bir çekmecede yatan bir de kızı vardı.

"Bilinecek fazla bir şey yok" dedim. "Bir zamanlar polistim."

"Hem de mükemmel bir polis, Teğmen Koehler'e göre."

Omuz silktim.

"Ve artık özel bir detektifsin."

"Hayır."

"Ben sanmıştım ki..."

"Özel detektiflerin ruhsatı vardır. Telefonları dinleyip insanları izlerler. Form doldurmak, rapor yazmak gibi şeylerle uğraşırlar. Ben bunları yapmam. Kimi zaman insanlar için bir iyilik yaparım, onlar da bana karşılığında bir hediye verir."

"Anladım."

Bir yudum kahve içtim. Kahveyi burbonla karıştırarak içerim. Hanniford'un önünde bir Dewar's ve bir bardak su vardı ama onlarla pek fazla ilgilenmiyordu. Siyah tahtadan duvarları ve damgalı metalden tavanıyla sakin bir bar olan Armstrong'un Yeri'ndeydik Ocak'ın ikinci Salısı öğleden sonra saat ikiydi. Barın uzak köşesinde bira içen Roosevelt Hastanesi'nden birkaç hemşire ile pencere yanındaki bir masada hamburgerini yiyen sakallı bir genç dışında bütün bar bizimdi.

"Senden yapmanı istediğim şeyi açıklamak benim için çok zor Scudder" dedi.

"Senin için yapabileceğim bir şey olduğundan emin değilim. Kızın öldü. Bunu değiştiremem. Onu öldüren genç, olay yerinde yakalandı. Gazetelerden okuduğuma göre, bir cinayet davası ancak bir filmde bu kadar çabuk açılıp kapanabilir" Yüzü karardı; şu anda o filmi görüyordu, bıçağın inip kalkmasını. Hemen sürdürdüm: "Onu yakaladılar, suçlu buldular ve Tombs'a kapattılar Bu Perşembe'ydi değil mi?" Başını salladı. "Ve Cumartesi sabahı hücresinde tavana asılı olarak buldular. Dava da kapandı,"

"Bu senin görüşün mü? Davanın kapandığı?"

"Kanunun uygulanması açısından, evet"

"Ben bunu kastetmedim. Elbette polis olayı böyle görmek zorunda. Katili tutukladılar ancak çocuk artık cezasını tamamlayamayacak bir durumda." Öne doğru yaklaştı. "Ama bilmek zorunda olduğum bazı şeyler var"

"Ne gibi?"

"Neden öldürüldüğünü bilmek istiyorum. Kim olduğunu bilmek istiyorum. Wendy'yle son üç yıldır doğru dürüst bir bağlantı kuramamıştım. Tanrım, onun New York'ta yaşadığından bile emin değildim." Gözlerini uzaklaştırdı. "Bir işi olmadığını söylediler. Görünür hiçbir gelir kaynağı yokmuş. Yaşadığı binayı gördüm. Dairesine de girmek istedim ama yapamadım. Aylık kirası neredeyse dört yüz dolarmış. Bu sence ne anlama geliyor?"

"Kirasını ödeyen bir adam olduğu."

"Dairesini o Vanderpoel denilen oğlanla paylaşıyordu. Onu öldüren oğlanla. Bir antika ithalatçısında çalışıyormuş. Haftada yaklaşık yüz yirmi beş Dolar filan kazanıyormuş. Eğer kızım bir erkeğin metresi olsaydı, adam onun Vanderpoel'le ev arkadaşı olmasına izin vermezdi, öyle değil mi?" Derin bir nefes aldı. "Bir fahişe olduğu apaçık. Polis bana bunu uzun uzadıya anlatmadı. Anlayışlıydılar Gazeteler ise daha az anlayışlı davrandı."

Çoğunlukla öyle olurlar. Dava, gazetelerin oynamaktan hoşlanacağı türdendi. Kız çekiciydi, cinayet Village'de işlenmişti ve seks kokuyordu. Ve Richard Vanderpoel'ü sokaklarda üzerinde kızın kanıyla koşarken yakalamışlardı. Değeri beş para etmez, en beceriksiz bir muhabir bile bunu kaçırmazdı.

"Scudder? Davanın benim için neden kapanmadığını anladın mı?" dedi.

"Sanırım anladım." Onun koyu gözlerinin karanlıklarına doğru baktım. "Cinayet senin için açılmaya başlayan bir kapıydı. Ve sen artık odanın içinde ne olduğunu bilmek zorundasın."

"Evet anlamışsın,"

Anlamıştım ve anlamamış olmayı dilerdim. Bu işi almayı istememiştim. Mümkün olduğunca az çalışırım. Şu sıralarda bir işe ihtiyacım da yoktu. Fazla paraya ihtiyaç duymam. Odamın kirası ucuz, günlük masraflarım ise düşük. Ayrıca bu adamdan hoşlanmamam için hiçbir nedenim yoktu. Hoşlanmadığım insanlardan para alırken daima kendimi daha rahat hissederdim.

"Teğmen Koehler ne istediğimi anlamadı. Eminim ki adınızı vermesi benden kurtulmanın kibar bir yoluydu." Tek nedeni bu değildi ama ben üzerinde durmadım. "Ama bunları bilmeye gerçekten ihtiyacım var. O kimdi? Wendy nasıl bir insana dönüşmüştü? Ve biri neden onu öldürmek istedi?"

Neden biri bir başkasını öldürmek ister ki? Cinayet oyunu New York'ta günde dört beş kere oynanır. Hatta geçen yaz sıcak bir haftada bu sayı elli üçe çıkmıştı, insanlar arkadaşlarını, akrabalarını, sevgililerini öldürürler

Long Island’da oturan adamın biri büyük oğluna karate gösterirken, iki yaşındaki kızını baltayla doğranmıştı, insanlar neden böyle şeyler yaparlar?

Kabil, Habil'in bakıcısı olmadığını söylemişti. Tek seçim bu mu: Bakıcılık ya da katillik?

"Benim için çalışır mısın Scudder?" Yüzüne küçük bir gülümseme yayıldı. "Ya da şöyle değiştireyim; benim için bir iyilik yapar mısın? Bu gerçekten de bir iyilik olacak."

"Bunun doğru olduğundan emin değilim."

"Ne demek istiyorsun?"

"Şu açık kapı. Odanın içinde senin bakmak istemeyeceğin şeyler olabilir"

"Bunu biliyorum."

"Ve bu yüzden bakmak zorundasın."

"Doğru."

Kahvemi bitirdim. Fincanı masaya bırakıp derin bir nefes aldım. "Tamam" dedim. "Bununla ilgileneceğim."

Sandalyesine yaslandı ve bir paket sigara çıkarıp birini yaktı, içeri girdiğinden bu yana ilk sigarasıydı. Bazı insanlar sigaraya gergin olduklarında ihtiyaç duyarlar; bazılarıysa gerginlik kaybolduğunda. Artık rahatlamıştı ve sanki önemli bir şeyi başardığını düşünüyormuş gibi görünüyordu.

Önümde yeni bir fincan kahve ve not defterimde doldurulmuş bir kaç sayfa vardı. Hanniford hâlâ aynı içki üzerinde çalışıyordu. Kızı hakkında asla işime yaramayacak bir sürü şey anlatmıştı. Ama söylediklerinin herhangi biri bütün olayı bir anda değiştirebilirdi ve bunun hangisi olduğunu tahmin etmenin de hiçbir yolu yoktu. Çok uzun zaman önce, anlatılan her şeyi dinlemem gerektiğini öğrenmiştim.

Böylece Wendy'nin tek çocuk olduğunu, lisede çok başarılı olduğunu, sınıf arkadaşları arasında oldukça popüler olmasına rağmen pek fazla sevgilisi

olmadığını öğrendim. Kafamda kızın resmini oluşturmaya başlamıştım, net değildi ama o resim eninde sonunda Village'de bir apartmanda bıçaklanan fahişeye bağlanacaktı.

Resim, Indiana'da koleje gittiği zaman bulanıklaşıyordu. Anlaşılan bu, onu yitirmeye başladıkları zamandı, İngiliz Edebiyatı okumuş, ikinci dal olarak da Kamu Yönetimi'ni seçmişti. Mezun olmadan birkaç ay önce bavulunu toplayıp ortadan kaybolmuştu.

"Okul bizi aradı. Çok endişelenmiştim, daha önce hiç böyle bir şey yapmamıştı. Ne yapacağımı bilemiyordum. Sonra ondan bir kartaldık. New York'ta olduğunu, bir iş bulduğunu ve ilgilenmesi gereken şeyler olduğunu yazmıştı Birkaç ay sonra Miami'den başka bir kart daha aldık. Oraya gezmek için mi yoksa yerleşmek için mi gittiğini bilmiyordum."

Sonra öldüğünü telefonla öğrenene kadar hiç bir bilgi alamamışlardı. Liseyi bitirdiğinde on yedi, koleji bıraktığında yirmi bir ve Richard Vanderpoel onu kestiğindeyse yirmi dört yaşındaydı. En çok bu kadar yaşlanacaktı.

Daha sonra Koehler'dan detaylı bir biçimde öğreneceğim şeyleri anlatmaya başladı. Adları adresler tarihler saatler. Konuşmasını engellemedim. Bir şey aklımı kurcalıyordu, çözümlenmesi için oluruna bıraktım

"Onu öldüren genç. Richard Vanderpoel. Kızımdan daha gençti. Yalnızca yirmisindeydi" dedi. Anılarının etkisiyle kaşlarını çattı. "Ne olduğunu öğrendiğimde, ne yaptığını yani, o genci öldürmek istedim. Onu. ellerimle öldürmek istedim." Bunları söylerken yumruklarını sıktı, sonra yavaşça açtı. "Ama intihar ettikten sonra, bilmiyorum, içimde bir şeyler değişti, Bana sanki o da bir kurbanmış gibi geldi. Babası bir rahip."

"Evet, biliyorum."

"Brooklyn'deki bir kilisede. Bir şey beni dürtüyordu. Gidip o adamla konuşmak istedim. Ona neler söylemeyi düşündüğümü bilmiyorum. Neyse ne, bir süre sonra o konuşmayı asla yapamayacağımı anladım. Ben aslında..."

"O çocuğu tanımak istiyordun. Kızını tanımak için."

Başını eğdi,

"Bay Hanniford, kimlik portresinin ne olduğunu biliyor musunuz? Bunu büyük bir ihtimalle gazetelerde görmüşsünüzdür. Polisin elinde bir görgü şahidi varsa, birtakım geçirgen tabakaları şüphelinin resmini oluşturmak için kullanırlar. Burnu böyle miydi? Yoksa daha çok buna mı benziyordu? Daha büyük? Daha geniş? Ya kulaklar? Şu kulak setlerinden hangisi sizce? Ve bu hatlar bir yüze dönüşene kadar sürer"

"Evet, bunun nasıl yapıldığını görmüştüm."

"O zaman büyük bir olasılıkla şüphelilerin gerçek fotoğraflarını kimlik portreleriyle yan yana da görmüşsünüzdür. Asla birbirlerine benzemez, özellikle de eğitilmemiş gözler için. Ama aslında gerçekten bir benzerlik vardır ve bir polis memuru bundan yararlanmasını da iyi bilir. Neye ulaşmaya çalıştığımı anladınız mı? Siz kızınızın ve onu öldüren çocuğun fotoğraflarını istiyorsunuz. Benim bunu yapabilecek bir donanımım yok. Kimsenin olamaz. Beri yalnızca gerçeklerin ve izlenimlerin derinine inerek benzer kimlik portreleri yaratabilirim ama sonuç sizin istediğinize pek yakın olmayabilir"

"Anlıyorum."

"Hâlâ ilgilenmemi istiyor musunuz?"

"Evet. Kesinlikle."

"Ben diğer büyük detektif bürolarından biraz daha pahalıyımdır Onlar saat başı ücret alır Ve artı masraflar Ben belirli bir miktar alıp içinden masraflarımı öderim. Kayıt tutmaktan hoşlanmam. Ayrıca rapor yazmaktan ve söylenecek yeni bir şey olmadığı halde sırf müşteriyi memnun etmek için periyodik olarak onları aramaktan da hoşlanmam."

"Ne kadar para istiyorsunuz?"

Asla fiyat belirlemeyi beceremem. Tek değeri kişisel olan zamanınıza nasıl fiyat biçebilirsiniz ki? Ve hayatınızı, başkalarınınkine karışmasını en aza indirmek için kasten kısıtlamışsanız, sizi karışmaya zorlayan birine ne kadar fiyat biçebilirsiniz?

"Sizden şimdilik iki bin Dolar istiyorum, .işin ne kadar süreceğini ya da sizin ne zaman karanlık odayı yeterince gördüğünüze karar vereceğinizi bilemem. Sizden araştırma sürerken ya da bittikten sonra yine para isteyebilirim. Tabii ki her zaman bana para vermeme hakkınız var."

Birdenbire gülümsedi. "Çok olağandışı bir iş adamısınız."

"Sanırım öyle."

"Şimdiye kadar hiç bir detektif kiralama ihtiyacım olmamıştı, bu yüzden işlerin nasıl yürüdüğünü pek bilmiyorum. Çek mi istersiniz?"

Çekin uygun olacağını söyledim ve o çeki yazarken biraz önce aklımı neyin kurcaladığını hatırlamaya çalıştım." Wendy kolejden ayrıldıktan sonra hiç detektif kiralamadınız mı?" dedim.

"Hayır" Bana baktı. "Ayrılmasıyla, o ilk kartı almamız arasında uzun bir zaman dilimi yoktu. Detektif kiralamayı düşünmüştüm ama onun iyi olduğunu anladıktan sonra bu fikirden vazgeçtim."

"Ama yine de onun nerede ve nasıl yaşadığını bilmiyordunuz."

"Hayır" Gözlerini indirdi. "Bu da boşlukları doldurmak için bu kadar çok çabalamamın nedenlerinden biri tabii." Göz göze geldik, gözlerinde kaçmak istediğim ama kaçamadığım bir şeyler vardı. "Kendimi ne kadar suçlamam gerektiğini bilmem lazım."

Gerçekten de bu soruya bir yanıt bulabileceğini mi düşünüyordu? Elbette kendine bir yanıt bulabilirdi ama bu doğru yanıt olmazdı. Kaçınılmaz soruların asla doğru yanıtları yoktur

Çekini yazmayı bitirdi ve bana uzattı. Adın yazılması gereken yeri boş bırakmıştı. Boşluğa hamiline yazmayı isteyebileceğimi düşündüğünü söyledi. Ben adıma yazılmasında bir sakınca olmadığını söyleyince kaleminin kapağını açıp sağdaki boşluğa Matthew Scudder yazdı. Çeki katlayıp cüzdanıma yerleştirdim.

"Bay Hanniford, atladığınız bir şey var. Siz önemli olmadığını düşünüyorsunuz ama olabilir ve aslında siz de olabileceğini düşünüyorsunuz" dedim.

"Bunu nereden çıkardınız?"

"Sanırım içgüdü. Yıllarca insanların gerçeklere ne kadar yaklaşmak istediklerine karar vermelerini gözlemledim. Bana söylemek zorunda olduğunuz bir şey yok ama..."

"Şey Scudder, bu konumuz dışı. Bunu atladım çünkü bir işe yarayacağını düşünmedim. Wendy benim gerçek kızım değildi."

"Evlat mı edinmiştiniz?"

"Ben evlat edinmiştim. Karım Wendy'nin annesidir. Wendy'nin babası deniz kuvvetlerindendi ve Inchon çıkarmasında o daha doğmadan önce öldürülmüştü." Uzaklara baktı. "Wendy'nin annesiyle bundan üç yıl sonra evlendim. Onu en az gerçek babasının sevebileceği kadar çok sevdim. Asla kendi çocuklarımın babası olamayacağımı anladığımda, ona sahip olduğum için bir kez daha şükrettim. Evet? Bu önemli mi?"

"Bilmiyorum" dedim. "Büyük bir ihtimalle hayır." Aslında benim için çok önemliydi. Hanniford'un yüklendiği suç hakkında daha fazla şeyler anlatıyordu.

"Scudder, evli değilsin, değil mi?"

"Boşandım."

"Çocuğun var mı?"

Başımı eğdim. Bir şey söylemek üzereydi ama söylemedi. Gitmesini beklemeye başladım.

"Zamanında çok iyi bir polistin herhalde" dedi.

"Kötü değildim. Polis içgüdülerim vardı ve oyunu iyi öğrenmiştim. Zaten bunlar işin yüzde doksanını oluşturur"

"Teşkilatta ne kadar kaldın?"

"On beş yıl kadar. Neredeyse on altı."

"Yirmi yıl kalırsan emekli maaşı vermiyorlar mı?"

"Bu doğru."

Sorunun devamını sormadı ve bu, sormasından daha can sıkıcıydı.

"İnancımı yitirmiştim" dedim. "Bir rahip gibi mi?"

"Onun gibi bir şey. Aslında tam olarak değil çünkü bir polisin inancını yitirip yine de polis olmayı sürdürmesi hiç de olmayacak bir şey değildir. Daha ilk başından bile ona sahip olmayabilirsin. Sonuçta, artık bir polis olmak istemediğimin farkına vardım." Ya da bir koca, bir baba. Ya da toplumun üretken bir üyesi.

"Teşkilattaki yolsuzluklar yüzünden mi? Ya da bu tür şeyler?"

"Hayır, hayır" Yolsuzluk beni asla rahatsız etmemişti. Onsuz bir aileyi ayakta tutmak zor olurdu. "Hayır, başka bir şeydi."

"Anladım."

"Öyle mi? Tanrım, bu bir sır değil ki. Bir yaz akşamı görevde değildim. Washington tepelerinde, polislerin içkilerine para ödemedikleri o barlardan birindeydim. İki çocuk barı soymaya gelmişlerdi. Dışarı çıkarken barmeni kalbinden vurdular Onları sokaklarda kovaladım. Birini öldürdüm ve birini de bacağından vurdum. Bir daha asla yürüyemeyecek."

"Anladım."

"Hayır; anladığını sanmıyorum. Bu birini ilk öldürüşüm değildi. Ölen çocuk için memnun, kurtulan için ise üzgündüm."

"O halde?"

"Bir kurşun sekti. Yedi yaşında bir kız çocuğunun gözüne isabet etti. Seken parça merminin bütün kuvvetini almıştı. Birkaç santim daha yukarıdan olsaydı başının üzerinden sıyırıp geçerdi. Küçük bir yara izi dışında geriye hiçbir şey kalmazdı. Ama dümdüz, yumuşak bir kumaş gibi dosdoğru beynine girdi. Onun anında öldüğünü söylediler" Ellerime baktım. Titriyordu. Bardağı alıp içindekilerin hepsini bitirdim. "Hiçbir suç unsuru yoktu. Hatta bir başarı nişanı bile verdiler. Sonra istifa ettim. Yalnızca bir polis olmak istemiyordum artık."

O ayrıldıktan sonra, birkaç dakika daha oturdum. Trina, bakışlarımı yakalayınca bana bir bardak alkollü kahve daha getirdi. "Arkadaşın pek

içici değilmiş" dedi.

Olmadığını kabul ettim. Sesimin tonunda bir şey dikkatini çekmiş olmalı ki, Hanniford'un sandalyesine oturup ellerini bir an için benimkilerin üzerine koydu.

"Bela mı, Matt?"

"Sayılmaz. Yapmamayı tercih ettiğim ama yapılması gereken birkaç şey."

"Sen ise burada oturup sarhoş olmayı tercih ediyorsun."

Sırıttım. "Beni ne zaman sarhoş gördün ki?"

"Asla. Ve senin içmediğin bir zamanı da asla görmedim."

"Ortada bir yerde olmak hoş."

"Senin için daha iyisi olmaz mı, yani?"

İçimden elimi yeniden tutmasını diledim. Parmakları uzun ve ince, dokunuşuysa serindi. "Hiçbir şey bundan daha iyi olamaz" dedim.

"Kahve ve alkol. Bu oldukça garip bir bileşim."

"Öyle mi?"

"Sarhoş olmak için alkol ve ayılmak için kahve"

Başımı salladım. "Kahve kimseyi ayıltmaz. Yalnızca uyanık tutar. Bir sarhoşa bir bardak kahve verirsin ve elinde gözleri fal taşı gibi açılmış bir sarhoş kalır."

"Bu sen misin tatlım? Uyanık bir sarhoş?"

"İkisi de değilim" dedim. "İşte bu yüzden içmeyi sürdürüyorum."

Saat dördü biraz geçe bankaya gittim. Hesabıma beş yüz Dolar yatırdım ve Hanniford'un verdiği paranın kalanını nakit olarak yanıma aldım. Bu, yılın başından beri bankayı ilk ziyaretimdi, bu yüzden hesap cüzdanıma biraz faiz eklediler. Bir makine bütün bunları bir göz kırpıp açma süresinde hesapladı. Eklenen miktar, makine zamanının harcanmasına yetecek kadar büyük değildi.

On Beşinci Cadde'den Dokuzuncu Cadde'ye geri yürüyerek Armstrong'u ve hastaneyi geçip şehir merkezi dışındaki St. Paul Kilisesi'ne yöneldim. Ayin bitmek üzereydi. Birkaç düzine insan kiliseden çıkarken ben dışarıda bekledim. Çoğunlukla orta yaşlı kadınlardı, içeri girdim ve bağış kutusuna dört adet elli Dolarlık attım.

Gelirimin onda birini hep kiliseye veririm. Nedenini bilmiyorum. Bu bir alışkanlık halini aldı ve dahası, kiliseleri ziyaret etmek de bir alışkanlık halini aldı. Bunu otel odama taşındıktan kısa bir süre sonra yapmaya başlamıştım.

Kiliseleri severim. Düşünecek şeylerim olduğunda onlara gidip oturmayı severim. Ortalarda bir yere oturdum. Sanırım yirmi dakika ya da biraz daha fazla kaldım.

Cale Hanniford'dan bana iki bin Dolar ve benden St. Paul'un bağış kutusuna iki yüz Dolar. Parayla ne yaptıklarını bilmiyorum. Belki de yoksul ailelere yiyecek ve giyecek alıyordu. Belki de rahipler için Lincoln otomobil. Onunla ne yaptıklarına gerçekten aldırmıyorum.

Katolik kiliseleri paramı herkesten daha fazla almıştır. Onları tercih ettiğim için değil, yalnızca daha uzun saatler açık kaldıkları için. Protestan kiliselerinin çoğu hafta içlerinde kapalıdır

Katolikler'e bir puan daha. Mum da yakabiliyorsunuz. Ben de dışarı çıkarken üç tane yaktım. Biri asla yirmi beş olamayacak Wendy Hanniford, biri asla yirmi bir olamayacak Richard Vanderpoel, biri de asla sekiz olamayacak Estrellita Rivera için.

II

Altıncı Şube, Batı Onuncu Cadde'deydi. Oraya vardığımda Eddie Koehler bürosunda raporları okuyordu. Beni gördüğüne şaşırmamıştı. Kâğıtları bir köşeye iterken başıyla masasının yanındaki sandalyeyi işaret etti. Oturdum ve masanın üzerinden uzanarak elini sıktım. İki onluk ve bir beşlik benim elimden onunkine yavaşça kaydı.

"Yeni bir şapkaya ihtiyacın varmış gibi görünüyor" dedim.

"Aslında var. Yeni bir şapka her zaman kullanabileceğim bir şeydir. Hanniford hakkında ne düşünüyorsun?"

"Zavallı herif."

"Evet, kesinlikle. Her şey o kadar hızlı oldu ki burada ağzı açık kalakaldı. Böyle olmasının nedeni, bilirsin, zaman. Bir sonuca varmak bir hafta ya da bir ayımızı alır. Mahkeme varsa bu bir yıl ya da daha fazlasına uzayabilir. Her şeyin üzerinden tekrar tekrar geçilir, bu da olaya daha sürerken alışmasını sağlar Bu sefer, bom, her şey birbiri ardına geldi. Daha kızının öldüğünü duyamadan biz katili hücreye attık ve o daha arabasının vitesini atamadan çocuk kendini astı. Hanniford bunlara alışamadı çünkü zamanı yoktu." Beni süzdü. "Ben de eski bir dostun bu işten birkaç dolar çıkarabileceğini düşündüm."

"Neden olmasın?"

Kül tablasından sönük bir puro alarak yaktı. Gücü yenisine de yeterdi. Altıncı Şube önemli bir yerdi ve mevkii de oldukça iyiydi. Hanniford'u bir yirmi beşlik için bana göndermeyebilirdi de. Ancak eski alışkanlıklar zor ölüyor

"Kendine bir not defteri al, çevrede şöyle bir dolaş, birkaç soru sor. Buradan kendine birkaç saatten fazlasını harcamadan bir haftalık iş çıkar.

Ona günde yüz Dolar artı masrafları ödetirsin. Bu neredeyse bin papel eder"

"Dosyadaki bazı şeylere bakmak istiyorum" dedim.

"Neden dönüp durasın ki? Orada hiçbir şey bulamayacaksın, Matt. Daha açılmadan kapanmıştı. O Allah'ın cezası çocuğa daha ne yaptığını bilmeden kelepçeleri takmıştık bile."

"Yalnızca formalite için."

Gözlerini biraz kıstı. Yaklaşık aynı yaştaydık ama ben teşkilata daha önce gelmiştim ve o daha akademiye giderken detektif olmuştum. Koehler şimdi çok daha yaşlı görünüyordu, gıdığı çıkmış ve masa başı işi alt tarafını iyice genişletmişti. Gözlerinde hoşlanmadığım bir şeyler vardı.

"Zaman kaybı, Matt. Neden boşu boşuna yorulacaksın?"

"Bu benim çalışma tarzım diyelim."

"Dosyalar sivil kişilere açık değildir; bunu biliyorsun."

"Elinde olanlara bakmak için bir şapka daha diyelim. Ve tutuklayan memurla da konuşmak istiyorum" dedim.

"Bunu yapabilirim, bir tanışma ayarlayabilirim. Ama seninle konuşmak isteyip istememesi ona kalmış bir şey."

"Elbette."

Yirmi dakika sonra büroda yalnızdım. Cüzdanımda yirmi beş Dolar eksik, önümdeki masada ise bir rapor vardı. Bu tür raporlardan birine bakmayalı epey olmuştu. Bir an şaşırttı beni. "Batıya doğru rutin devriye yürüyüşü sırasında..." diye başlayan paragraf "...sonra olası fail, ifadesi alınması için karakola getirildi" de son buluyordu . Polis jargonu oldukça özeldir.

Pankow'un raporunu birkaç kez daha okuyarak bazı notlar aldım. Anlaşılır bir İngilizceyle yazılmış, olan bitenleri anlatan bir rapordan fazla bir şey değildi. Dördü on sekiz dakika geçe Bank Caddesi'nden batıya doğru ilerliyormuş. Bir kalabalığın gürültüsünü duymuş ve Bethune Sokağı'nda bütün vücudu kanla kaplı olduğu halde dans eden bir delinin olduğunu söyleyen birkaç kişiyle karşılaşmış. Pankow, Bethune Sokağı'na kadar koşmuş ve "sonradan Bethune Sokağı 194 numarada oturan Richard

Vanderpoel olarak teşhis edilen olası faili, darmadağınık giysiler içinde, üstü başı kana benzeyen bir şeye bulanmış, müstehcen bir dille yüksek sesle bağırırken ve mahrem yerlerini yoldan geçenlere gösteriyorken bulmuş.

Pankow onu hemen kelepçelemiş ve nerede oturduğunu öğrenmeye çalışmış. Şüphelinin peşi sıra, bir apartmanın ikinci katındaki, Vanderpoel ve Wendy Hanniford'un kaldığı daireye çıkmış. Orada Wendy Hanniford'u "büyük olasılıkla ölü, çıplak ve görünüşte keskin bir silahla açılan yaralarla parçalanmış halde" bulmuş.

Sonra Pankow telefon etmiş ve makine çalışmaya başlamıştı. Adli tabib, Pankow'un saptadığı gerçeği yani Wendy'nin ölü olduğunu onaylamaya gelmişti. Fotoğrafçı ekibi onların fotoğraflarını, kana boyanmış dairenin ve çoğunlukla da Wendy'nin cesedinin resimlerini çekmişti.

Canlıyken nasıl göründüğünü söylemenin hiçbir yolu yoktu. Kan kaybından ölmüştü ve Lady Macbeth söylediklerinde haklıydı; bir insanın ölürken ne kadar kan kaybedebileceğini asla tahmin edemezsiniz. Birinin kalbine bir buz kıracağı saplarsınız, gömleğinde bir iki damla kan anca belirir ama Vanderpoel onun göğsünü, kalçalarını, karnını ve boynunu kesip biçmişti ve bütün yatak bir kan gölüydü.

Cesedin resimleri çekildikten sonra otopsi için götürülmüştü. Adli Tıptan Dr. Jainchill tam otopsi yapmıştı, Kurbanın yirmi yaşlarında beyaz bir kadın olduğunu, ölmeden az bir zaman önce hem oral hem de genital ilişkide bulunduğunu, büyük bir olasılıkla ustura olabilecek keskin bir aletle yirmi üç kere kesildiğini, bıçak yaraları olmadığını, (Bu, neden ustura olasılığı üzerinde durduğunu açıklıyordu), tek tek adlarını saydığı çeşitli atar ve toplardamarların tamamen ya da kısmen kesildiğini, ölümün öğleden sonra yaklaşık dört sularında meydana geldiğini ve kendi düşüncesine göre yaraların kurbanın kendisi tarafından açılmasının hiçbir yolu olmadığını belirtmişti.

Son noktada böylesine kesin bir karara vardığı için gurur duydum.

Dosyanın geri kalanı, makinenin diğer parçalarının sonradan ekledikleri resmi rapor kopyalarındaki küçük bilgi parçacıklarından ibaretti. Bir notta tutuklunun yargıç önüne çıkarıldığı ve ertesi gün resmi olarak adam öldürmekten tutuklandığı yazıyordu. Bir kağıtta mahkemenin atadığı

avukatın adı verilmişti. Başka bir not ise Richard Vanderpoel'un Cumartesi sabahı saat altıdan az önce hücresinde ölü bulunduğunu belirtiyordu.

Dosya zaman içinde daha da kabaracaktı. Dava kapanmıştı ama Altıncı Şube'nin dosyası bir cesedin saçları ve tırnakları gibi uzamayı sürdürecekti. Richard Vanderpoel'ü hücresinde yoklayan ve onu kalorifer borusuna asılı bulan gardiyan kendi bulgularını yazacaktı. Ölümü onaylayan doktor ile yatak çarşafının şeritler halinde bağlanıp boyunda düğümlenmesinin şüphe götürmez bir biçimde ölüme yol açtığını açıklayan öteki doktor da kendi raporlarını yazacaktı. En sonunda ise bir koroner raporu Wendy Hanniford'un Richard Vanderpoel tarafından öldürüldüğü ve Richard Vanderpoel'un de kendi hayatına son verdiği sonucuna varacaktı. Altıncı Şube ve davayla ilgilenen diğer herkes bu sonuca çoktan ulaşmışlardı. Aslında bunun ilk bölümüne daha Vanderpoel tutuklanmadan önce ulaşmışlardı. Dava artık kapanmıştı.

Yeniden bazı noktaların üzerinden geçtim. Fotoğrafları bir kez daha inceledim. Daire fazla dağıtılmamış görünüyordu ki bu da katilin, kurbanın tanıdığı biri olduğu anlamına geliyordu. Otopsiye geri döndüm. Wendy'nin tırnak aralarında deri parçaları yoktu. Çok açık herhangi bir mücadele belirtisi de yoktu. Ya yüzde çürük ve zedelenme izleri? Evet, var. Kesilirken bilincinin yerinde olmadığını düşünebiliriz belki de.

Ölüm süreci büyük bir olasılıkla uzun sürmüştü. Eğer ilk önce boğazını kesmiş ve boyundaki toplardamara ulaşmış olsaydı çok hızlı ölmüş olabilirdi. Ancak o, gövdesindeki yaralar yüzünden çok fazla kan kaybetmişti.

Dosyadan bir fotoğraf çıkararak gömleğimin içine soktum. Bunu neden istediğimden emin değildim ama asla aranmayacağını da biliyordum. Brooklyn'in Cobble Hill bölgesinden tanıdığım bir masa başı memuru eline geçirdiği her tüyler ürpertici fotoğrafın bir kopyasını evine götürmeyi alışkanlık haline getirmişti. Nedenini hiç bir zaman sormadım.

Koehler geri geldiğinde her şeyi yeniden bir sıraya koymuştum. Yeni bir puro içiyordu. Koltuğundan kalktım. Tatmin olup olmadığımı sordu.

"Hâlâ Pankow'la konuşmak isterim."

"Bunu çoktan ayarladım. Senin, fikrini değiştirmeyecek kadar baş belası bir inatçı olduğunu biliyorum. O karmaşada tek bir lanet şey bulabildin mi?"

"Nereden bileyim? Ne aradığımı bile bilmiyorum. Fahişelik yaptığını düşünüyorum. Bunun bir kanıtı var mı?"

"Pek sayılmaz. Eğer araştırsaydık bulurduk. İyi bir gardrobu ve çantasında iki yüzlüğü var ama görünürde hiçbir geliri yok. Bunların toplamı ne eder?"

"Neden Vanderpoel'la birlikte yaşıyordu?"

"Pazarlamadaki ustalığı için."

"Gerçekten mi? Onun pezevenkliğini mi yapıyordu?"

"Büyük bir ihtimalle."

"Yine de ikisi hakkında elinde hiç bir dosya yok."

"Hayır. Hiç tutuklanma yok. Adam kızı kesmeye karar verene kadar hukuki açıdan bizim için birer hiçtiler."

Gözlerimi bir dakikalığına kapadım. Koehler adımı söyledi. Baktım. "Yalnızca bir düşünce. Her şeyin Hanniford için çok çabuk geliştiğiyle ilgili söylediğin bir şey aklıma takıldı. Davanın çok kısa bir zaman içinde kapanmasının başka neticeleri de oldu. Bilinmeyen bir kişi ya da kişilerce öldürülmüş olsaydı kızın hayatının son iki yılını camlar arasına koyar ve mikroskopla incelerdin. Ama olay daha başlamadan bitti ye bunu yapmak artık senin işin değil."

"Doğru, o artık senin işin."

"Hı-hı. Neyle öldürmüş?"

"Doktor bir ustura olduğunu söyledi." Omzunu silkti. "Oldukça iyi bir tahmin."

"Cinayet silahına ne oldu?"

"Evet, bunu atlamayacağını tahmin ediyordum. Onu bulamadık. Bulsak da fazla işine yaramazdı. Dairede açık bir pencere vardı, dışarı fırlatmış olabilir."

"Pencerenin dışında ne var?"

"Hava bacası."

"Baktınız mı?"

"Evet. Herhangi biri onu alabilirdi, yoldan geçen herhangi bir çocuk."

"Hava bacasındaki kan lekelerini araştırdınız mı?"

"Şaka mı ediyorsun? Village'de bir hava bacasını mı? insanlar pencereden dışarı işiyor, tamponlarını, çöplerini, her şeylerini fırlatıyorlar On hava bacasından dokuzunda kan lekeleri bulursun. Sen yerimde olsaydın araştırır mıydın? Hem de çoktan yakalanmış bir katil için?"

"Hayır"

"Her neyse, hava bacasını unut. Apartmandan dışarı elinde ha bıçağıyla fırlamış ha usturasıyla ya da her ne Allah'ın cezasıyla, ne fark eder. Onu merdivenlerde düşürmüş olabilir. Sokakta koştururken kaldırıma düşürmüş olabilir. Çöp bidonuna atmış olabilir. Lağıma düşürmüş de olabilir Matt, onu binadan çıkarken gören bir görgü tanığımız yok. Gerekli olsaydı birini bulabilirdik ama o orospu çocuğu kızı hallettikten otuz altı saat sonra ölmüştü bile."

Yine aynı noktaya gelmiştik. Ben, polisin yapmak zorunda olsaydı yapacağı bir işi yapıyordum, Richard Vanderpoel onları bu dertten kurtarmıştı.

"Sokağa ne zaman çıktığını bilmiyoruz" diyordu Koehler. "Pankow onu yakalamadan iki dakika önce mi? On dakika mı? Bıçağı çiğneyip yutacak kadar zamanı vardı. Allah bilir ya bunu yapacak kadar da deliydi."

"Dairede bir ustura var mıydı?"

"Gerçek bir traş usturası mı demek istiyorsun? Hayır."

"Bir erkek traş bıçağı demek istiyorum."

"Evet, elektrikli bir tane vardı. Neden şu Allah'ın cezası usturayı unutmuyorsun? O aptal otopsilerin nasıl olduğunu bilirsin. Birkaç yıl önce, bir tane hatırlıyorum da, tıp bölümündeki bir gerzek, kurbanın el baltasıyla

öldürüldüğünü söylemişti. Biz ise o piç kurusunu iş üzerinde elinde kroket çekiciyle yakalamıştık. Birinin kafatasını kroket çekiciyle ya da el baltasıyla parçalama sonucunda çıkabilecek hasarı birbirine karıştıran biri, ustura kesiğini vajina yarığından nasıl olup da ayırabilir?"

Başımı salladım. "Neden yaptığını merak ediyorum" dedim.

"Çünkü o lanet olası aklını kaçırmıştı, işte bu yüzden yaptı, Sokaklarda kızın kanına bulanmış bir halde çığlıklar atarak ve penisini dünyaya sallayarak bir aşağı bir yukarı koşturdu. Ona neden yaptığını sorsan bunu kendisi bile bilemez."

"Ne dünya ama."

"Tanrım. Hem de nasıl. Bu mahalle gittikçe daha da kötüleşiyor. Hiç başlamayayım bu konuda konuşmaya." Başını salladı ve birlikte ofisinden çıkıp ekip odasına doğru yürüdük. Sivil giysili ve üniformalı polisler daktilolarının başına oturmuş, olası şüpheliler ve kesin failler hakkında hikâyeler yazmaya çalışıyorlardı.

Bir kadın, üniformalı bir memura zaman zaman ağlayarak İspanyolca bir rapor yazdırıyordu. Ne yaptığını ya da ona ne yapıldığını merak ettim.

Ekip odasında tanıdığım kimseyi göremedim.

"Barney Segal'i duydun mu? Terfi ettirdiler. On Yedinci Şube'nin başına geldi" dedi Koehler.

"İyi bir adamdır."

"En iyilerden biri. Ne kadardır teşkilattan ayrısın Matt?"

"Sanırım birkaç yıldır"

"Anita ve oğlanlar nasıl? İyiler mi?"

"İyiler"

"Demek onlarla görüşüyorsun."

"Zaman zaman."

Danışma masasına yaklaşırken durdu ve boğazını temizledi. "Rozetini geri almayı hiç düşündün mü Matt?"

"Asla Eddie."

"Çok yazık, bunu biliyorsun değil mi?"

"İnsan yapması gerekeni yapar"

"Evet." Birden ciddileşti ve konuya döndü. "Pankow işini ayarladım, dokuz civarında seni bekleyecek. Johnny Joyce'un Yeri adlı bir barda olacak. İkinci Cadde'de ama ara sokağın adını unuttum."

"Orayı biliyorum."

"Oralarda onu tanırlar; barmene göstermesini söylemen yeter Bu akşamı sana boş vaktinden ayırıyor bu yüzden karşılığını ona vereceğini söyledim."

Şüphesiz bu karşılığın bir kısmının teğmene gitmesi gerektiğini de söylemişti.

"Matt?" Döndüm. "Bu arada, ona ne soracaksın Allah aşkına?

"Vanderpoel'un ne çeşit müstehcen bir dil kullandığını merak ediyorum."

"Ciddi misin?" Başımı salladım. "Senin en az Vanderpoel kadar deli olduğunu düşünüyorum" dedi. "İstersen bir şapka parasına dünyadaki bütün pis kelimeleri duyabilirsin."

III

Bethune Sokağı, Hudson'dan batıya, nehire doğru giden dar ve konutlarla dolu bir sokaktır Ağaçların bir kısmı yakın zamanda dikilmiştir. Kökleri, üzerinde köpek sahiplerinin hayvanlarının doğal içgüdülerine engel olmaları gerektiği yazan tabelaların bulunduğu küçük tahta perdelerce korunmaktadır: *AĞAÇLARIMIZI SEVİYORUZ/LÜTFEN KÖPEĞİNİZE SAHİP ÇIKIN*. 194 numaralı kahverengi taş bina yeni restore edilmişti ve ön kapısı çimen yeşiliydi. Her katta bir tane olmak üzere beş daire vardı. Girişteki altıncı zilin üzerinde *YÖNETİCİ* yazıyordu. Onu çaldım ve bekledim.

Kapıyı açan kadın otuz beşlerindeydi. Üstten iki düğmesi açık, beyaz, erkek gömleği ve solmuş, lekeli bir kot giyiyordu. Kısa saçları, kör bir makasla rastgele biçilmiş gibi görünüyordu. Buna rağmen sonuç çok da kötü değildi. Eşikte durdu, bana baktı ve beş saniye içinde bir polis olduğuma karar verdi. Adımı söyledim ve onunkinin de Elizabeth Antonellli olduğunu öğrendim. Konuşmak istediğimi söyledim.

"Ne hakkında?"

"Üçüncü kattaki kiracılarınız."

"Kahretsin. Bunun sona erdiğini sanıyordum. Hâlâ sizin gelip kilidi açmanızı ve onların eşyalarını temizlemenizi bekliyorum. Ev sahibi daireyi yeni kiracılara göstermemi istiyor ve ben içeri bile giremiyorum."

"Hâlâ mühürlü mü?"

"Siz polisler birbirinizle konuşmaz mısınız?"

"Ben polis değilim. Özel çalışıyorum."

Gözleri parladı. Artık polis olmadığım için benden daha çok hoşlanıyordu ama şimdi de hangi soruşturmada çalıştığımı bilmek zorundaydı. Ayrıca

resmi görevde olmadığım için zamanını bana harcamak zorunda hissetmiyordu.

"Dinle. Bir işin tam ortasındayım. Ben bir sanatçıyım. Yapılacak işlerim var" dedi.

"Sorularımı yanıtlamak, benden kurtulmaktan daha az zamanınızı alacaktın"

Bunun üzerinde düşündü, sonra aniden dönüp içeri girdi. "Dışarısı donduruyor" dedi. "Hadi aşağıya inelim, konuşacağız ama sana fazla zaman ayırabileceğimi düşünme, tamam mı?"

Bodruma inilen bir kat merdiven boyunca onu izledim. Bir köşesinde mutfak aletleri ve batı duvarında da bir ordu karyolası olan büyük bir bekâr odasıydı. Tavanda açık boru ve elektrik kabloları vardı. Heykel yapıyordu ve ortalıkta işinin tanıklığını yapan birkaç örnek vardı. En son üzerinde çalışmakta olduğu parça görünmüyordu. Üzeri ıslak bir kumaşla kapatılmıştı. Diğer parçalar her ne kadar soyut olsalar da iri ve görkemli deniz canavarlarını hatırlatıyorlardı.

"Sana fazla bir şey anlatamayacağım" dedi. "Düşük kira ödeyebilmek için yöneticilik yapıyorum. Becerikliyimdir, yanlış giden birçok şeyi tamir edebilirim, insanlar kiralarını geciktirdiğinde onlara bağırabilecek kadar kötü kalpliyim. Zamanımın çoğunu kendime ayırırım. Binanın içinde olup bitenlerle de fazla ilgilenmem."

"Vanderpoel ve Bayan Hanniford'u tanıyor muydunuz?"

"Görmüştüm."

"Ne zaman taşındılar?"

"Kız ben taşınmadan önce de buradaydı, ben Nisan'da ikinci yılımı tamamlayacağım. Çocuk kızın yanına bir yıl önce taşındı. Doğru hatırlıyorsam yılbaşından az önce."

"Birlikte taşınmadılar mı?"

"Hayır. Kız ondan önce başka biriyle yaşıyordu."

"Bir erkekle mi?"

"Bir kadınla."

Yönetici hiçbir kayıt tutmamıştı, Wendy'nin bir önceki oda arkadaşının adını bilmiyordu. Ev sahibinin adını ve adresini verdi. Ona Wendy hakkında neler hatırladığını sordum.

"Çok fazla bir şey değil, insanlar yalnızca bana sorun çıkarırlarsa dikkatimi çeker Asla gürültülü partiler vermez, ya da müzik setinin sesini sonuna kadar açmazdı. Dairesine bir kaç kere girmiştim. Yatak odası kaloriferinin vanası bozulmuştu, fazla ısıtıyordu ve ayarını yapamıyorlardı. Ben de yeni bir vana taktım. Bu yalnızca birkaç ay önceydi."

"Daireyi temiz tutarlar mıydı?"

"Çok temiz. Hoştu da, duvarlara kenar süsü yapmışlar ve çok güzel döşemişlerdi." Bir an için düşündü. "Sanırım bu o çocuğun işiydi. Çocuk taşınmadan önce de daireye gitmiştim ve o kadar da hoş olmadığını hatırlıyorum. Bir çeşit sanatçıydı sanırım."

"Kızın fahişe olduğunu biliyor muydunuz?"

"Bunu hâlâ bilmiyorum. Gazetelerde birçok yalan okuyoruz."

"Olmadığını mı düşünüyorsunuz?"

"Aslında şu ya da bu biçimde hiçbir fikrim yok. Hakkında hiçbir şikâyet duymadım. Öte yandan, yukarıya günde on erkek alıyor olabilirdi ve bundan benim haberim olmazdı."

"Ziyaretçileri var mıydı?"

"Şimdi söyledim ya. Bunu bilemem. İnsanlar yukarı çıkmak için beni geçmek zorunda değiller"

Binada başka kimlerin yaşadığını sordum. Apartmanda beş kat vardı ve her birindeki kiracıların isimlerini verdi. Eğer benimle konuşmak isterlerse onlarla konuşabileceğimi söyledi. Ama en üst kattaki çift Florida'daydı ve Mart ortasına kadar dönmeyeceklerdi.

"Yeterince öğrendin mi?" dedi. "Üzerinde çalıştığım şeye geri dönmek istiyorum." Parmaklarını, kile dönmek için sabırsızlandığını gösterircesine oynattı.

Çok yardımcı olduğunu söyledim.

"Size fazla bir şey anlatabildiğimi sanmıyorum."

"Bir şey daha var."

"Ne?"

"Onları tanımıyordunuz, ikisini de ve sizin, binadaki insanlarla pek fazla ilgilenmediğinizi de anlıyorum. Ancak herkes uzun bir zaman içinde sık sık gördükleri insanlar hakkında farkında olmadan da olsa bir izlenim edinir. İkisi hakkında yüzeysel bilgilerin ötesinde de bir fikir sahibi olmalısınız. Bu fikirleriniz, geçen hafta olaylar ve sizin onlar hakkında öğrendikleriniz yüzünden değişmiş olabilir ama ben yine de izlenimlerinizi öğrenmek istiyorum."

"Bu ne işinize yarayabilir ki?"

"Onların insan gözüne nasıl göründüklerini anlamama yardımcı olacak. Siz sanatçı olduğunuza göre bu konularda daha duyarlı olmalısınız."

Tırnağını kemirdi. Sonra "Evet, ne demek istediğinizi anladım" dedi. "Ama nereden başlayabileceğimi bilemiyorum."

"Onu öldürdüğünü duyunca şaşırdınız mı?"

"Herkes şaşırırdı."

"Çünkü bu onlar hakkındaki görüşünüzü değiştirdi. Onları nasıl görürdünüz?"

"Yalnızca kiracı gibi, yalnızca normal... bir dakika. Tamam, bir şeyleri uyandırdınız. Bunu hiç sözcüklere dökmemiştim ama biliyor musunuz, onları kardeş olarak görürdüm."

"Kardeş mi?"

"Doğru."

"Neden?"

Gözlerini kapadı ve kaşlarını çattı. "Nedenini tam olarak söyleyemem" dedi. "Belki de birlikteyken davranış tarzları yüzünden. Yaptıkları bir şey

yüzünden değil. Yalnızca sizde uyandırdıkları bir duygu, birlikte yürürlerken ki tarzları, birbirleriyle ilgilenişleri."

Bekledim.

"Bir şey. daha. Bunun üzerinde fazla durmamıştım, yani demek istediğim bunu konuşmayı hiç düşünmemiştim ama o çocuğun eşcinsel olduğunu varsaydım hem,"

"Neden?"

Oturuyordu. Kalktı ve kendisinden daha uzun ve geniş, kurşun renkli, içbükey yüzeyler yığını eserlerinden birinin yanına doğru yürüdü. Küçük parmaklarını eğimli yüzeyde kaydırırken bana baktı.

"Sanırım fiziksel görünümü. Tavırları, ince, uzundu ve belli bir konuşma tarzı vardı. Biliyorum bu tip genellemeler aptalcadır. Görünüşüm, kısa saçlarım, ellerimle çalışmam, elektrik ve mekanik işlerinde iyi olmam. İnsanlar genellikle lezbiyen olduğumu düşünüyorlar." Döndü ve gözleriyle meydan okurcasına baktı. "Değilim" dedi.

"Peki ya Wendy Hanniford?"

"Nasıl bilebilirim?"

"Variderpoel'ün eşcinsel olduğunu tahmin ediyorsunuz, kız hakkında da benzer tahminlerde bulundunuz mu?"

"Oh, Düşünüyorum ki... Hayır, olmadığına eminim. Bir kadının benimle ilgileniş tarzından onun eşcinsel olup olmadığını anlarım. Hayır; kızın normal olduğunu tahmin ediyorum."

"Ve oğlanın olmadığını"

"Doğru." Bana baktı, "Bir şey daha bilmek ister misin? Hâlâ onun ibne olduğunu düşünüyorum."

IV

Greenwich Caddesi'ndeki bir İtalyan lokantasında, akşam yemeğini yedim ve bir iki bara uğradıktan sonra Johnny Joyce'a gitmek üzere bir taksiye bindim. Barmene Lewis Pankow'u aradığımı söyleyince arkadaki bir masayı işaret etti.

Onu yardımsız da bulabilirdim, Üzün boylu, iri, sırma saçlı ve yeni tıraşlı, geniş yüzlü biriydi. Yaklaşırken ayağa kalktı. Sivil giysiler içindeydi. Ucuz bir ekoseli gri takım elbise, sivri, mavi yakalı gömlek ve çizgili kravat. Ben, Scudder olduğumu söyledim, o da Pankow olduğunu söyledi. Elini uzattı, tokalaştık. Karşısına oturdum, gelen garsona duble burbon söyledim. Pankow'un önünde yarım bir bira duruyordu.

"Teğmen beni görmek istediğini söyledi. Sanırım Hanniford cinayetiyle ilgili" dedi.

Başımı salladım. "Senin için çok iyi bir tutuklama."

"Şanslıydım. Doğru zamanda doğru yerdeydim.".

"Sicilinde iyi duracak."

Kızardı.

"Büyük bir ihtimalle övgü de alırsın."

Yüzü daha da kızardı. Kaç yaşında olduğunu merak ettim. Dış görünüşüne göre yirmi iki derdim. Raporunu hatırladım ve bir 1 yıl içinde detektif adayı olabileceğini düşündüm.

"Raporunu okudum. Oldukça ayrıntılıydı ama bazı boşluklar var gibiydi. Olay yerine vardığında Vanderpoel, cinayetin işlendiği binadan iki kapı uzakta duruyordu. Tam olarak ne yapıyordu? Dans mı ediyordu? Koşuyor muydu?"

"Aşağı yukarı aynı yerde duruyordu. Ama deli gibi de hareket ediyordu. Sanki boşaltması gereken çok fazla enerjisi varmış gibi. Hani fazla kahve içersin de ellerin titrer ya, onun bütün vücudu titriyordu."

"Giysilerinin darmadağınık olduğunu yazmışsın. Nasıl?"

"Gömleği pantolonunun dışına çıkmıştı. Kemeri bağlıydı ama pantolonunun fermuarı açıktı. Ve şeyi dışarıda sallanıyordu."

"Penisi mi?"

"Doğru, penisi."

"Onu özellikle mi gösteriyordu?"

"Şey, dışarıda sallanıyordu. Bunun farkındaydı herhalde."

"Kendini ellemiyor, kalçalarını sallamıyor ya da öyle bir şeyler yapmıyordu, değil mi?"

"Hayır."

"Ereksiyon halinde miydi?"

"Fark etmedim."

"Onun aletini gördün ve kalkık olup olmadığını fark etmedin mi?"

Yine kızardı. "Kalkık değildi."

Garson içkimi getirdi. Bardağı aldım ve içine baktım. "Açık saçık konuştuğunu belirtmişsin" dedim.

"Bağırıyordu. Bağırdığını daha köşeyi dönmeden duymuştum."

"Ne diyordu?"

"Bilirsiniz."

Çok kolay utanıyordu. Onu terslememek için kendimi zor tuttum. "Kullandığı sözcükler" dedim.

"Onları kullanmak istemiyorum."

"Kendini zorla."

Önemli olup olmadığını sordu ve önemli olabileceğini söyledim. Öne doğru yaslandı ve sesini alçalttı.

"Ananı becereyim" dedi.

"Yalnızca ananı becereyim diye mi bağırıyordu?"

"Tam olarak değil."

"Kullandığı sözcükleri bilmek istiyorum."

"Peki. Peki. Sürekli şöyle bağırıyordu. 'Ananı becereyim, ananı becereyim. Ben anamı becerdim.' Bunu tekrarlayıp duruyordu."

"Ananı becereyim diyordu ve annesini becerdiğini mi söylüyordu?"

"Doğru, bunları söylüyordu."

"O anda ne düşündün?"

"Deli olduğunu."

"Birini öldürmüş olabileceğini düşündün mü?"

"Hayır, ilk düşündüğüm yaralanmış olduğuydu. Her tarafı kan içindeydi." "Elleri?"

"Her yeri. Elleri, gömleği, pantolonu, yüzü, her yanı kanla kaplıydı. Bir yerinin kesildiğini sandım ama sonra iyi olduğunu ve kanın başka birisinden geldiğini anladım."

"Bunu nasıl anladın?"

"Anladım işte. Bir şeyi yoktu, onun kanı değildi, öyleyse başkasının olmalıydı." Bardağını kaldırdı ve içindekileri bitirdi. Garsona işaret ettim. Pankow için bir bira daha, kendime de kahve istedim. Garson siparişleri getirinceye kadar öylece oturup masaya baktık. Pankow son birkaç gün içinde unutmaya çalıştığı şeyleri hatırlıyordu ve bundan hiç de zevk alıyora benzemiyordu.

"Demek dairede bir ceset bulmayı bekliyordun" dedim.

"Bulacağımı biliyordum, evet."

"Kim olacağını düşündün?"

"Tanrım, annesi olacağını düşündüm. Söyledikleri yüzünden kafayı yiyip annesini öldürdüğünü düşündüm. İçeri girdiğimde bile annesi olmadığını anlamadım, bilirsiniz, ilk görüşte yaşını ya da başka şeyleri söyleyemezsiniz, yalnızca her tarafı kanlar içinde çıplak bir kadın, kandan sırılsıklam olmuş çarşaf ve battaniye, ve o çok koyu kan..."

Yüzü beyazdan yeşile dönüştü. "Sakin ol Lew" dedim.

"İyiyim."

"İyi olduğunu biliyorum. Başını dizlerinin arasına koy. Hadi, masadan biraz geriye git ve başını aşağıya indir. İyisin."

"Biliyorum."

Bayılacağını sandım ama kendini toparladı. Başını bir iki dakika için eğdi ve sonra yeniden dik oturdu. Şimdi yüzüne biraz renk gelmişti. Bir iki derin nefes ve büyük bir yudum bira aldı.

"Tanrım" dedi. "Şimdi daha iyisin ya?"

"Evet, onu öyle yatarken gördüm ve kustum. Daha önce de ölü görmüştüm. Babam uykusunda kalp krizi geçirmişti, içeri girip onu bulan bendim. Teşkilata katıldığımdan beri de, bilirsin. Ama bunun gibisini görmemiştim, kusmak zorundaydım, o orospu çocuğuna kelepçeliydim ve onun aleti hâlâ pantolonundan dışarı sallanıyordu. O aptal piçi odanın köşesine doğru sürükledim ve oraya kustum, aynen böyle ve sonra gülme nöbetine tutuldum. Kendime engel olamıyordum, bir moron gibi kıkırdayıp duruyordum, bana kelepçeli olan çocuk da , bütün o bağırışlarını kesti ve bana, 'Bu kadar komik olan ne?' diye sordu. Buna inanabiliyor musun? Sanki o da gülsün diye espriyi ona da açıklamamı istiyor. 'Bu kadar komik olan ne?'"

Burbonumun geri kalanını kahveme boşaltarak kaşıkla karıştırdım. Richard Vanderpoel hakkında bilgi parçacıkları ediniyordum. Şimdilik birbirlerine uymuyordu ama bu parçalar sonunda tam resmi oluşturabilirlerdi. Ya da somut bir şeye asla dönüşmeyebilirdi. Bazen bütün, parçaların toplamından daha azdır

Pankow'la yeni hiçbir şey öğrenmeden, zaten konuştuğumuz şeyler üzerinde dönüp dolaşarak yirmi dakika daha geçirdim; Cinayet, mide bulantısı ve histerisi hakkında konuştu biraz. Gün gelip de bu tür şeylere alışılıp alışılmadığını sordu. Dosyadan aldığım fotoğrafı düşündüm. Bakınca fazla bir şeyi hissetmemiştim ama Pankow'un yaptığı gibi odaya girseydim, ben de aynı tepkiyi gösterebilirdim.

"Bazı kısımlarına alışıyorsun" dedim. "Ama arada bir yeni bir şey çıkar karşına ve iki büklüm olursun."

Öğrenebileceğim her şeyi öğrendikten sonra masaya içkiler için bir beşlik bıraktım ve ona yirmi beş Dolar uzattım. Almak istemedi.

"Hadi" dedim. "Bana bir iyilik yaptın."

"Şey, hepsi bu, bir iyilik. Bunun için para almak bana garip geliyor."

"Aptallık yapıyorsun."

"Ha?" Mavi gözleri iyice büyüdü.

"Aptallık. Bu rüşvet değil. Temiz para. Birine bir iyilik yaptın ve bundan birkaç Dolar kazandın." Paralan masa boyunca ittim. "Beni dinle" dedim. "Oldukça iyi bir tutuklama gerçekleştirdin. Temiz bir rapor yazdın, kendini çok iyi idare ettin ve yakında sokak devriyesi olmaktan kurtulacaksın. Sana bir otomobil verecekler. Ama kötü bir ünün olursa kimse seni otomobilinde istemeyecek."

"Seni anlamadım."

"Şunu düşün. Birinin avcuna koyduğu parayı almazsan birçok insanı kızdırırsın. Dolandırıcı olmak zorunda değilsin. Bazı paraları geri çevirebilirsin ve sokaklarda elini açıp yürümek zorunda da değilsin. Ama oyunu sana verilen kartlarla oynamak zorundasın. Bu parayı al."

"Tanrım."

"Koehler bu işte senin için bir şeyler olacağını söylemedi

"Elbette söyledi. Ama buraya gelmemin nedeni bu değil. Tanrım, genellikle vardiyam bittikten sonra bir iki bira için gelirim. Çoğunlukla saat on buçuk civarı burada kız arkadaşımla buluşurum. Bu demek değil ki..."

"Koehler sana gelen bu yirmi beşliğin beş Doları'nı bekleyecek. Ona kendi cebinden mi ödemek istersin?"

"Tanrım, ne yapacağım? Öylece odasına girip beş Dolar mı vereceğim?"

"İşin can alıcı noktası da bu işte. Örneğin, 'işte bana borç vermiş olduğun beşlik' diyebilirsin. Ya da böyle bir şey işte."

"Sanırım öğrenmem gereken çok şey var" dedi. Bundan pek memnun olmuşa benzemiyordu.

"Endişelenmene gerek yok" dedim. "Öğrenecek çok şeyin var ama bunu senin için kolaylaştıracaklardın Sistem seni içine adım adım alır. Onu iyi bir sistem yapan da işte budur"

Pankow yeni edindiği parayla bana bir içki ısmarlamakta ısrar etti. Orada oturup içkimi içerken polis memuru olmanın onun için ne anlama geldiğini anlattı. Söylediklerini, fazla dikkat etmeden, gerektiğinde başımı sallayarak dinledim. Dikkatimi konuştukları üzerinde toplayamıyordum.

Oradan kalktım ve Elli Yedinci Cadde'deki otelime kadar şehri bir uçtan bir uca yürüdüm. Times'ın erken baskısı Sekizinci Cadde'deki gazeteciye yeni gelmişti. Bir tane aldım ve evime götürdüm.

Resepsiyonda benim için bırakılmış bir not yoktu. Yukarı odama çıktım, ayakkabılarımı çıkardım ve gazeteyle birlikte yatağa uzandım. Okuduklarım ancak Lewis Pankow'un konuşması kadar ilgi çekiciydi.

Soyundum. Gömleğimi çıkarırken Wendy Hanniford'un cesetinin fotoğrafı yere düştü. Alıp baktım ve kendimi Lewis Pankow'un yerine koydum; bileğime kelepçelenmiş bir katille böyle bir manzaraya yaklaşıyorum, sonra bir köşeye kusabilmek için onu oda boyunca çekiştiriyorum ve Richard Vanderpoel haklı olarak neden bu kadar neşeli olduğumu sorana kadar isterik bir şekilde kıkırdıyorum.

"Bu kadar komik olan ne?'

Duş yaptıktan sonra giyindim. Kar sabahtan beri duraksayarak yağıyordu ve artık tutmaya başlamıştı. Köşedeki Armstrong'un Yeri'ne yürüyerek

bardaki bir tabureye oturdum.

Kızla bir kardeş gibi yaşamıştı. Kızı öldürmüş ve annesini becerdiğini haykırmıştı. Kızın kanına bulanmış olarak sokağa fırlamıştı.

Çok az şey biliyordum ve bildiklerim de birbirini tutmuyordu.

Bir iki içki içtim ve birkaç kişiyle konuştum. Trina'ya bakındım ama vardiyası biter bitmez ayrılmıştı. Barmenin bu yıl Knicks'lerin sorununun ne olduğunu anlatmasına izin verdim. Neler söylediğini değil ama bu konuda oldukça sinirli olduğunu hatırlıyorum.

V

Gordon Kalish'in duvarında vaktiyle tren istasyonlarında kullanılan eski model sarkaçlı saatlerden asılıydı. Sürekli göz atıyor ve zamanı kol saatinden kontrol ediyordu. İlk başta bana bir şeyler söylemeye çalıştığını sandım. Sonradan bunun bir alışkanlık olduğunu anladım. Hayatının ilk yıllarında, biri ona zamanın değerli olduğunu söylemiş olmalıydı. Asla unutmamıştı ama yine de kendini tamamen buna inandırmış değildi.

Bowdoin Emlak Şirketi'nin ortaklarından biriydi. Şirketin Flatiron Binası'ndaki ofisine saat onu birkaç dakika geçe gelmiştim ve Kalish'in zamanının bir dilimini bana ayırması için yaklaşık yirmi dakika beklemiştim. Şimdi masasının üzerine kâğıtları ve hesap defterlerini yaymış, daha fazla yardımcı olamadığı için özür diliyordu.

"Daireyi Bayan Hanniford'un kendisine kiralamıştık" dedi. "Daha ilk günden bir ev arkadaşı olmuş olabilir Öyleyse bile bize bunu bildirmedi. Kontratlı bir kiracıydı. Kadın ya da erkek herhangi biriyle yaşayabilir ve biz de bunu bilmeyebilirdik. Bilsek de önemsemezdik."

"Bayan Antonelli yönetici olarak taşındığında, Hanniford'un bayan bir ev arkadaşı varmış. O kadınla görüşmek istiyorum."

"Kim olduğunu, ne zaman taşındığını ya da çıktığını bilmemin hiçbir yolu yok. Bayan Hanniford her ay başında kirasını ödediği ve başımıza dert açmadığı sürece onunla ilgilenmek için bir nedenimiz olmazdı." Başını kaşıdı. "Eğer başka bir kadın vardıysa ve taşınmışsa postanede bir sonraki adresi olmaz mı?"

"Bunu elde etmek için adına ihtiyacım var"

"Ah, elbette." Gözleri duvar saatine gitti, sonra kol saatine sonra yine bana döndü. "Babam bu işe ilk girdiğinde her şey daha farklıydı, işleri daha kişisel bir şekilde yürütürdü. Aslında o bir tesisatçıydı. Para biriktirdi ve tek

tek bina satın aldı. Bütün tamir işlerini kendi yaptı, bir binadan kazandığı kârı diğerini satın almak için kullandı. Kiracılarını da tanırdı. Kiraları elden toplardı. Bazılarını her ay, bazılarınıysa her hafta. Zor günler geçiren kiracılara birkaç ay hoşgörü gösterirdi. Bazılarını ise beş gün geciktikleri için sokağa atardı, insan sarrafı olmalısın derdi."

"Esaslı bir adammış."

"Hâlâ da öyle. Tabii artık emekli oldu. Beş altı yıldır Florida'da yaşıyor. Kendi ağaçlarından portakal topluyor ve hâlâ tesisatçılar birliğine yıllık aidatını ödüyor." Ellerini birleştirdi, "işler artık değişti. Babamın aldığı binaların çoğunu sattık. Mal sahipliği baş ağrısıdır. Mülkü başkası namına yönetmek daha az dertlidir Bayan Hanniford'un yaşadığı bina, Bethune 194 Numara'nın sahibi, binayı amcasından miras alan, Chicago'nun banliyölerinden birinde yaşayan bir ev kadınıdır. Binayı asla görmedi, yalnızca yılda dört kez bizden çekini alır"

"Demek Bayan Hanniford örnek bir kiracıydı" dedim.

"Dikkatimizi çekecek hiçbir şey yapmadı diyebiliriz. Gazeteler fahişe olduğunu söylüyorlar Belki de öyleydi. Ama onun hakkında hiç bir şikâyet almadık."

"Onunla hiç tanıştınız mı?"

"Hayır"

"Kirasını hep zamanında mı öderdi?"

"Arada sırada bir hafta gecikirdi, herkes gibi. Daha fazlası değil ama."

"Çekle mi öderdi?"

"Evet."

"Kontratı ne zaman imzalamıştı?"

"Kontratı ne yapmıştım? İşte burada. Bakalım; 23 Ekim 1970. Otomatik olarak yenilenen iki yıllık stardart kontrat."

"Ve aylık kirası dört yüz dolardı."

"Şu anda üç yüz seksen beş. Aslında daha ucuzdu ama o zamandan beri bazı meşru artışlarda bulunduk, imzaladığında üç yüz kırk iki Dolardı."

"Görünürde bir geçim kaynağı olmayan birine kiralamazdınız, değil mi?"

"Elbette hayır"

"Demek ki size çalıştığını söyledi. Bazı referanslar göstermiş olmalı."

"Bunu düşünmüş olmalıydım" dedi. Bir iki kâğıt karıştırıp Wendy'nin başvuru formuyla geldi. Baktım. Endüstriyel sistem analisti olarak yılda on yedi bin Dolar kazandığını iddia etmişti. İşvereni J. J. Cottrell, Şti. idi. Telefon numarası yazılıydı, bir kenara not ettim. . .

Referanslarının kontrol edilip edilmediğini sordum.

"Edilmiş olmaları lazım" dedi Kalish. "Ama bu bir şey kanıtlamaz. Uydurmak çok kolaydır. Tek ihtiyacı, numarasını verdiği telefonun başında hikâyesini doğrulayacak birinin olması. Biz yine de kontrol için ararız ama bu zahmete girmeye değip değmediğinden emin değilim."

"Demek ki biri bu numarayı aramış ve biri de cevap verip yalanı doğrulamış."

"Öyle görünüyor"

Bana ayırdığınız zaman için teşekkür ettim. Lobiye inince paralı telefona bir çeyreklik atıp Wendy'nin verdiği numarayı çevirdim. Bir teyp kaydı, çevirdiğim numaranın artık servis dışı olduğunu söyledi.

Çeyreği tekrar telefona attım ve Carlyle'ı aradım. Resepsiyona Cale Hanniford'un odasını sordum. İkinci çalışta telefona bir kadın cevap verdi. Adımı verip Bay Hanniford'la konuşmak istediğimi söyledim. Hanniford bir ilerleme kaydedip kaydetmediğimi sordu.

"Bilmiyorum" dedim. "Wendy'den aldığınız kartlar, onlar hâlâ sizde mi?"

"Olabilir. Önemli mi?"

"Kronolojiyi saptamama yardımcı olacak. Kontratını üç yıl önce Ekim ayında imzalamış. Siz koleji ilkbaharda bıraktığını söylemiştiniz,"

"Sanırım Mart'taydı."

"İlk kartı ne zaman aldınız?"

"Hatırladığım kadarıyla iki üç ay sonra. Karıma bir sorayım." Bir dakika sonra geri geldi. "Karım ilk kartın Haziran'da geldiğini söylüyor. Bence Mayıs sonuydu. İkinci kart, Florida'dan olan, bundan birkaç ay sonraydı. Kesin tarih veremediğim için üzgünüm. Karım kartları nereye koyduğunu hatırladığını söylüyor Yarın sabah Utica'ya geri dönüyoruz. Sanırım Wendy'nin Florida'ya daireyi kiraladıktan sonra mı, yoksa önce mi gittiğini merak ediyorsunuz."

Oldukça yaklaşmıştı, ben de evet dedim. Onu birkaç gün; içinde arayacağımı söyledim, Utica'daki iş telefonu zaten vardı, ev telefonunu da verdi. "Ama lütfen beni işten aramaya çalışın" dedi.

Burghash Antika ithalatçısı On Birinci ve On ikinci Caddeler arasındaki Üniversite Alanı'ndaydı. Batı Avrupa'daki çatı aralarından; boşaltılmış bir yığın antikanın arasında sıkışmış duruyordum; Gordon Kalish'in duvarında gördüğümün benzeri bir saate bakıyordum. İki yüz yirmi beş Dolar olarak etiketlenmişti.

"Saatlerle ilgilenir misiniz? Bu çok iyi bir tanedir."

"İyi çalışır mı?"

"Ah, bu sarkaçlı saatler kesinlikle bozulmaz. Mükemmel ayarlanmışlardır. Daha hızlı ya da yavaş çalışması için ağırlığı alçaltmanız ya da yükseltmeniz yeterlidir. Özellikle sizin baktığınızın kasası çok iyi bir durumda. Elbette nadir bir parça değil ama bu kadar iyi durumda olanını bulmak çok zordur. Eğer gerçekten ilgileniyorsanız fiyatında ayarlama yapabiliriz."

Adamı daha iyi görebilmek için döndüm. Yirmilerinin ortalarında ya da sonlarında, kumaş pantolon ve açık mavi balıkçı yaka süveter giymiş bir gençti. Saçı oldukça itinalı taranmıştı, favorileri kulak memelerinin hizasına kadar geliyordu. Kusursuz bir bıyığı vardı.

"Aslında saatlerle ilgilenmiyorum. Eskiden burada çalışan bir çocuk hakkında konuşmak istiyorum."

"Ah, Richie'yi kastediyor olmalısınız! Polis misiniz? Ne kadar inanılmaz bir şey değil mi?"

"Onu iyi tanır mıydınız?"

"Aslında çok az tanırdım. Burada çalışmaya Şükran Günü'nden hemen önce başladım. Eskiden, biraz aşağıda müzayede galerisinde çalışıyordum ama bana göre çok yoğun bir tempoydu."

"Richie burada ne kadar çalıştı?"

"Doğrusunu söylemek gerekirse bilmiyorum. Bunu Bay Burghash söyleyebilir Arkada, ofisinde. Bu olay hepimiz için bir cehennem oldu. Hâlâ inanamıyorum."

"Olayın olduğu gün çalışıyor muydunuz?"

Başını salladı. "Onu sabah görmüştüm. Perşembe sabahı. Sonra bütün öğleden sonra dağıtımdaydım, bir kamyon dolusu kesinlikle iğrenç Fransız mobilyasını Syosset'te aynı derecede iğrenç bir şatoya götürdüm. Syosset Long Island'dadır."

"Biliyorum."

"Ben bilmiyordum. Bütün bu yılları Syosset adında bir yerin olduğunu bilmemenin, mutluluk verici cehaletliğiyle yaşadım." Konuşmakta olduğumuz konunun önemini hatırladı ve yüzü tekrar ciddileşti. "Buraya dükkânı kapamak için tam zamanında, saat beşte döndüm. Richie erken ayrılmıştı. Tabii her şey çoktan olmuştu değil mi?"

"Cinayet saat dört civarında işlendi."

"Ben Long Island otoyolunda trafikle cebelleşirken." Teatral bir biçimde titredi. "O gece on bir haberlerine kadar hiçbir fikrim yoktu ve onun bizim Richard Vanderpoel olduğuna inanamadım, ta ki firmanın adını söylemelerine kadar." İçini çekti ve ellerini yanlarına düşürdü. "Kim bilebilirdi ki?" dedi.

"Nasıl biriydi?"

"Onu tanımak için çok zamanım olmadı. Hoş biriydi, kibardı, insanları memnun etmek için çabalardı. Antikalar hakkında büyük bir birikimi yoktu

ama onlarla ilgili olarak iyi bir sezgisi vardı, bilmem anlatabildim mi?"

"Bir kızla yaşadığını biliyor muydunuz?"

"Bunu nasıl bilebilirdim ki?"

"Bahsetmiş olabilir."

"Şey, hayır Neden?"

"Bir kızla birlikte yaşaması sizi şaşırttı mı?"

"Bu konuyu düşündüğümü hiç hatırlamıyorum."

"Eşcinsel miydi?"

"Bunu nasıl bilebilirim?"

Ona biraz daha yaklaştım. Ayaklarını oynatmadan geriye doğru kaykıldı. "Şu safsatayı neden kesmiyorsun?" dedim.

"Efendim?"

"Richie gay miydi?"

"Ona kişisel olarak hiçbir ilgim yoktu, onu başka bir erkekle hiç görmedim ve birini ayartmaya çalıştığını da görmedim."

"Gay olduğunu düşündün mü?"

"Şey, onu başından beri öyle varsaydım. Tanrı aşkına, kesinlikle gay gibi görünüyordu."

Burgash'i ofisinde buldum. Kırışık alnı neredeyse başının tepesine kadar devam eden küçük bir adamdı. Karışık bir bıyığı ve iki günlük sakalı vardı. Polis ve gazetecilerin artık kulaklarından fışkırdığını, onun ise yürütmesi gereken bir işi olduğunu söyledi. Fazla zamanını almayacağımı söyledim.

"Birkaç sorum var" dedim. "Perşembe'ye, cinayet gününe geri dönelim. Richie'nin hareketlerinde her zamankinden farklı bir şeyler var mıydı?"

"Sayılmaz."

"Heyecanlı görünüyor muydu, ya da öyle bir şey?"

"Hayır"

"Eve erken gitti."

"Doğru. Öğle yemeğinden döndüğünde kendini iyi hissetmiyordu. Köşedeki Hint lokantasında biraz köri yemişti ve midesine dokunmuştu. Her zaman daha hafif yemekler yemesini söylerdim, bildiğimiz sade Amerikan yemeklerini. Midesi hassastı ve buna rağmen sürekli ona iyi gelmeyen egzotik yemekleri deniyordu."

"Burayı kaçta terk etti?"

"Hiç saat tutmam. Yemekten kendini kötü hissederek geldi. Derhal günün geri kalan kısmında izin almasını söyledim. Bağırsaklarınız yanarken çalışamazsınız. Ama reddetti. Hırslı bir çocuktu, çok çalışkandı. Bazen böyle hazımsızlık sorunları olur ve bir saat sonra düzelirdi ama bu sefer düzeleceğine daha da kötüleşti ve ben sonunda cehennem olup eve gitmesini söyledim. Burayı, ah, bilmiyorum, üç gibi terk etmiş olmalı. Üç otuz ya da onun gibi bir şey."

"Ne zamandır sizin için çalışıyordu?"

"Yaklaşık bir buçuk yıldır Benim için çalışmaya bir sene önce geçen Temmuz'da başladı."

"Onu takip eden Aralık'ta Wendy Hanniford'un yanına taşındı. Önceki adresi sizde var mı?"

"Yirmi Üçüncü Cadde'deki YMCA. Benimle çalışmaya başladığında orada yaşıyordu. Birkaç kere daha taşındı. O adresler bende yok, sonra sanırım Aralık'ta Bethune Sokağı'na taşındı."

"Wendy Hanniford hakkında herhangi bir şey biliyor musunuz?"

Başını salladı. "Hiç tanışmadım. Adını da hiç duymamıştım."

"Bir kızla kaldığını biliyor muydunuz?"

"Söylediği için biliyordum."

"Ah?"

Burghash omzunu silkti. "Biriyle birlikte yaşadığını anlamıştım ve eğer o kişinin bir kız olduğunu düşünmemi istiyorduysa, ona inanmaya hazırdım."

"Onun eşcinsel olduğunu düşünüyordunuz."

"Evet. Bu iş çevresinde pek görülmedik şey değildir Elemanlarım orangutanlarla da yatsa beni ilgilendirmez. Boş zamanlarında ne yaptıkları kendilerinin bileceği şey."

"Bildiğiniz arkadaşları var mıydı?"

"Bildiğim yok, hayır. Çoğunlukla içine kapanıktı."

"Ve iyi bir elemandı."

"Çok iyi. Çok sorumlu ve işten iyi anlıyordu." Gözlerin tavana kilitledi. "Kişisel sorunları olduğunu hissetmiştim. Onlar hakkında hiç konuşmazdı ama... ah, nasıl demeli? Çok gergindi."

"Sinirli mi? Alıngan mı?"

"Hayır; Tam olarak değil. Gergin onu tanımlamak için düşünebildiğim en iyi sıfat. Ona ağır gelen ve onu gerginleştiren bir şeyler olduğunu hissederdiniz. Ama biliyor musunuz bu, işe ilk başladığında daha belirgindi. Geçen yıl içinde biraz daha düzeldi, sanki kendiyle barışmış gibiydi."

"Geçen yıl. Başka bir deyişle Hanniford'un yanına taşındığından beri."

"Hiç böyle düşünmemiştim ama sanırım doğru."

"Onu öldürdüğüne şaşırdınız mı?"

"Şaşakaldım. Bir türlü inanamıyorum ve hâlâ şaşkınım. Birini bir buçuk yıl boyunca, haftada beş gün görüyorsunuz ve onu tanıdığınızı düşünüyorsunuz. Sonra, onu hiç tanımadığınız ortaya çıkıyor."

Dışarı çıkarken balıkçı yaka kazaklı çocuk beni durdurdu.

İşe yarar bir şeyler öğrenip öğrenmediğimi sordu. Bunu henüz bilmediğimi söyledim.

"Ama her şey bitti" dedi. "Değil mi? İkisi de öldü."

"Evet."

"Öyleyse neden eski defterleri karıştırıyorsunuz?"

"Hiçbir fikrim yok" dedim. "Sence neden o kızla birlikte yaşıyordu?"

"Biri neden bir başkasıyla yaşar ki?"

"Onun gay olduğunu varsayalım. Neden bir kadınla yaşasın?"

"Belki toz alıp temizlik yapmaktan sıkılmıştı. Belki de çamaşır yıkamaktan nefret ediyordu."

"Kızın o kadar evcil olduğunu sanmıyorum. Büyük ihtimalle fahişelik yapıyordu."

"Ben de öyle anladım."

"Bir eşcinsel neden bir fahişeyle birlikte yaşar ki?"

"Eee, bilmiyorum. Belki de kız fazla müşterileri ona pas ediyordu. Belki de biseksüeldi. Şahsen ben asla biriyle yaşayamam, erkek ya da kadın. Zaten kendimle yaşarken yeterince sorunlarım var"

Bu konuda onunla tartışamazdım. Kapıya yöneldim ve yeniden geri döndüm. Birbirine uymayan çok şey vardı ve kara tahta üzerindeki tebeşir gibi ses çıkartıyorlardı. "Bundan bir anlam çıkarmaya çalışıyorum yalnızca" dedim hem kendime hem de ona. "Onu neden öldürmüş olabilir? Tecavüz etti ve öldürdü. Neden?"

"Şey, bir rahibin oğluydu."

"Eee?"

"Hepsi delidir onların" dedi. "Öyle değil mi?"

VI

Peder Martin Vanderpoel beni görmek istemedi. "Gazetecilerle yeterince konuştum" dedi. "Size hiç zaman ayıramam Bay Scudder. Cemaatime karşı sorumluluklarım var. Geri kalan zamanlarda da kendimi dua etmeye ve meditasyona adama ihtiyacı duyuyorum.

Bu duyguyu biliyordum. Gazeteci olmadığımı ve öldürülen; kızın babası Cale Hanniford'u temsil ettiğimi açıkladım.

"Anlıyorum" dedi.

"Fazla zamanınızı almayacağım Peder Vanderpoel. Bay Hanniford da sizin gibi kaybının ıstırabını çekiyor. Manevi olarak, kızını daha öldürülmeden önce kaybetmişti. Ve şimdi hakkında daha fazlasını öğrenmek istiyor."

"Korkarım ki ben zayıf bir bilgi kaynağıyım."

"Bana sizi görmek istediğini söyledi efendim."

Uzun bir duraklama oldu. Bir an için hattın kesildiğini düşündüm. Sonra konuşmaya başladı. "Reddedilmesi çok zor bir istek. Korkarım bu öğleden sonra kilisenin işleriyle uğraşacağım. Belki bu akşam?"

"Bu akşam uygundur."

"Sizde kilisenin adresi var mı? Papaz evi hemen bitişiğindedir. Sizi bekleyeceğim, saat sekiz diyelim mi?"

Sekizin iyi olduğunu söyledim. Bir çeyreklik daha bulup başka bir numarayı aradım ve aradığım adam Richard Vanderpoe hakkında konuşma konusunda daha az ketum biriydi. Aslında o kadar istekliydi ki arar aramaz hemen gelmemi istedi.

Adı George Topakyan'dı, kardeşiyle birlikte kurduğu Topakyan ve Topakyan Avukatlık Şirketi vardı. Ofisi Madison Bulvarı'nda aşağı

Kırklardaydı. Duvardaki çerçeveli diplomalar yirmi yıl önce Şehir Koleji'nden mezun olduğunu ve daha sonra Fordham Hukuk'a gittiğini gösteriyordu.

Kısa boylu, ince ve esmer görünüşlü bir adamdı. Beni kırmızı deri bir koltuğa oturtup kahve isteyip istemediğimi sordu. Kahvenin iyi olacağını söyledim. Dahili telefondan sekreterine ikimiz için kahve getirmesini söyledi. Kız kahveleri hazırlarken, Topakyan kardeşi ve kendisinin çoğunlukla emlak davalarına ağırlık verdiklerini anlattı. Ele aldıkları suç davaları, sürekli müvekkillerinin dışında yalnızca mahkemelerin ataması sonucuydu. Bunların çoğu, mahkeme onu Richard Vanderpoel'un davasına avukat olarak atayana kadar yankesicilik, hafif saldırı, uyuşturucu kullanmak gibi önemsiz suçları içeriyordu.

"Bu işten kurtulmayı bekliyordum" dedi. "Babası bir rahipti ve benim yerime geçmesi için bir suç avukatı ayarlamıştı bile. Ama Vanderpoel'ü görmeye gittim."

"Onu ne zaman gördünüz?"

"Cuma öğleden sonra, geç saatlerde." İşaret parmağıyla burnunun kenarını kaşıdı. "Sanırım onu daha önce de görebilirdim."

"Ama yapmadınız."

"Hayır. Geciktirdim." Düşünceli bir biçimde bana baktı. "Başkasının yerime geçmesini umuyordum" dedi. "Ve bu yakın bir zamanda gerçekleşecekse, boşu boşuna zaman kaybetmek istemedim. Ve tek neden de bu değildi."

"Ne demek istiyorsunuz?"

"O orospu çocuğunu görmek istemiyordum."

Masasından kalktı ve pencereye doğru yürüdü. Bir süre jaluzinin ipleriyle oynadı. Bekledim, içini çekti ve döndü.

"Ortada korkunç bir cinayet işleyen, genç bir kadını ölene dek bıçaklayan bir adam vardı. Onu görmek istemedim. Bunu anlamak çok mu zor?"

"Hiç değil."

"Beni rahatsız ediyordu. Ben avukatım, ne yapmış ya da yapmamış olduklarına bakmadan insanları temsil etmekle yükümlüyüm. Atandığım bu davayı derhal ele almalı, onun için eri iyi savunmayı yapmalıydım. Müvekkilimi, daha onunla konuşmadan suçlu olarak yargılamamalıydım." Masasına döndü ve oturdu. "Ama bunu yaptım. Polis onu tam suç mahallinde yakalamıştı, Mahkemeye kadar götürseydim polisin bulgularına meydan okurdum ama kendi kafamda o piç kurusunu çoktan yargılamış ve suçlu bulmuştum. Davanın elimden alınmasıyla ilgili beklentilerim de olduğu için Vanderpoel'i görmekten kaçındım."

"Ama sonuçta o Cuma öğleden sonra gittiniz."

"Evet. Tombs'daki hücresindeydi."

"Demek onu hücresinde gördünüz."

"Evet. Çevreme pek dikkat etmem. Nihayet Kadınlar Hapishanesi'ni yıktılar. Yıllar önce karım ve ben Village'de yaşarken her gün önünden yürüyerek geçerdik. Korkunç bir yer"

"Biliyorum."

"Aynı şeyi Tombs'a da yapmalarını isterdim." Yine burnunun kenarına dokundu. "Sanırım zavallı piç kurusunun kendini astığı kalorifer borusunu gördüm. Ve o işi yapmak için kullandığı yatak çarşaflarını. Konuşurken yatağında oturdu. Bana oturmam için sandalyeyi verdi."

"Yanında ne kadar kaldınız?"

"Yarım saatten fazla olduğunu sanmıyorum. Bana çok daha uzun gelmişti."

"Konuştu mu?"

"İlk başta hayır. Düşünceleri başka bir yerdeydi. Ona ulaşmaya çalıştım ama pek başaramadım. Gözlerinde sanki kendi kendiyle yoğun bir diyalog içindeymiş gibi bir, ifade vardı. Onu açmaya çalıştım ve aynı zamanda, eğer fırsatım olursa uygulayacağım savunmayı planlıyordum. Bu fırsata sahip olmayı da beklemiyordum doğrusu. Kuramsal bir egzersizden başka bir şey değildi yaptığım. Delilik savunmasını denemeye hemen hemen karar vermiştim."

"Herkes onun deli olduğuna inanmış görünüyor."

"Söylediğinizle yasal delilik arasında fark vardır. Buradaki, uzmanların savaşı haline gelir, siz kendi şahitlerinizi, davacı da kendininkilerini sıralar. Her neyse onunla konuşmayı sürdürdüm, yalnızca konuşmaya ikna etmeye çalışıyordum. Sonra bir ara bana döndü ve benim nereden geldiğimi merak eder gibi baktı, sanki daha önce odada olduğumu fark etmemiş gibi. Kim olduğumu sordu ve ben söylediğim her şeyi bir kere daha tekrar ettim."

"Mantıklı görünüyor muydu?"

Topakyan soruyu düşündü. "Mantıklı göründüğünü sanmıyorum" dedi. "Mantıklıymış gibi davranmaya çalışıyordu."

"Ne söyledi?"

"Tam olarak hatırlamayı isterdim. Hanniford'u öldürüp öldürmediğini sordum. O ise, bir dakika, düşünmeme izin verin... 'Kendi kendine yapamazdı' dedi."

"'Kendi kendine yapamazdı.'"

"Sanırım böyle söylemişti. Kızı öldürdüğünü hatırlayıp hatırlamadığını sordum, Hatırlamadığını iddia etti. Karnının ağrıdığını söyledi. Ben ilk önce, konuşmamız sırasında karnının ağrıdığını sandım ama sonra cinayet günü karın ağrısı çektiğini anladım."

"Hazımsızlık yüzünden işten erken çıkmış."

"O, karın ağrısını hatırlıyordu. Karnının ağrıdığını ve dairesine gittiğini söyledi. Sonra sürekli kandan konuşmaya başladı. 'Küvetteydi ve her yerde kan vardı' dedi. Ben kızı yatakta bulduklarını sanıyordum."

"Evet."

"Küvette ya da başka bir yerde değil miydi?"

"Polis raporlarına göre yatakta öldürülmüştü."

Kafasını salladı. "Kafası çok karışıktı. Kızın küvette ve her yerin kan içinde olduğunu söyledi. Kızı öldürüp öldürmediğini sordum, bunu birkaç kere sordum ve bana tam olarak bir yanıt vermedi. Bazen kızı öldürdüğünü

hatırlamadığını söyledi. Bazen de onu öldürmüş olması gerektiğini, çünkü onun bunu kendi kendine yapmış olamayacağını söyledi."

"O zaman bunu bir kereden fazla söyledi."

"Birkaç kere."

"Bu ilginç."

"Öyle mi?" Topakyan omzunu silkti. "Bana yalan söylediğini sanmıyorum. Demek istediğim, kızı öldürdüğünü hatırladığına inanmıyorum. Çünkü başka bir şeyi, çok daha kötü bir şeyi itiraf etti."

"Neyi?"

"Onunla seks yaptığını."

"Bu öldürmekten daha mı kötü?"

"Sonradan seks yaptığını."

"Ah."

"Bunu gizlemek için hiçbir çaba göstermedi. Kızı kendi kanı içinde yatarken bulduğunu ve onunla seks yaptığını söyledi."

"Hangi kelimeleri kullandı?"

"Tam olarak bilmiyorum. Seksle ilgili olarak mı demek istiyorsunuz? Onu becerdiğini söyledi."

"Öldükten sonra mı?"

"Anlaşılan."

"Ve bunu hatırlamakta hiç zorlanmadı mı?"

"Hiç. Onunla cinayetten önce mi sonra mı yattığını bilmiyorum. Otopside bu konuda bir şey çıkmamış mı?"

"Çıkmış olsa bile raporda yazılı değildi, iki eylemin zaman olarak birbirlerine yakın olup olmadıklarını saptayabileceklerinden emin değilim. Neden sordunuz ki?"

"Bilmiyorum. Sürekli ,'Onu becerdim ve öldü' diyordu. Sanki onunla seks yapmış olması onun ölmesinin gerçek nedeniymiş gibi."

"Ama onu öldürdüğünü hatırlamadı. Sanırım kolaylıkla bilinçaltına atmış olabilir. Ama benim merak ettiğim, neden hepsini bilinçaltına atmadığı. Seks yapmalarını yani. Bunun üzerinden bir kez daha geçelim. Odaya girdiğini ve kızı o halde bulduğunu söyledi?."

"Her şeyi bütün açıklığıyla hatırlayamıyorum Scudder. Bütün söylediği içeri girdiği ve kızın küvette ölü olduğuydu. Hatta kızın ölü olduğunu bile belirtmedi. Yalnızca kızın kanla dolu bir küvette yattığını söyledi."

"Ona cinayet silahını sordun mu?"

"Onu ne yaptığını sordum."

"Ve?"

"Bilmiyordu."

"Cinayet silahının ne olduğunu sordun mu?"

"Hayır. Sormama gerek yoktu. 'Usturaya ne olduğunu bilmiyorum' demişti,"

"Ustura olduğunu biliyordu?" "Besbelli. Neden bilmesin ki?"

"Elinde tuttuğunu hatırlamıyorsa, ne olduğunu nasıl hatırlayabilir ki?"

"Belki de biri cinayet silahı hakkında konuşurken, ustura olduğunu söylerken duymuştur."

"Belki" dedim.

Bir süre yürüdüm, biraz güneye, biraz batıya. Bir içki için Otuz Yedinci Sokak civarında Altıncı Cadde'de durdum. Bir iki tabure ötede oturan adam barmene, işsizlik sigortası alan Cadillac'lı zenciler için çalışmaktan nefret ettiğini söylüyordu. Barmen: "Seni mi? Allah aşkına, sen günde sekiz saat buradasın. Senin ödediğin vergi onların jant kapağı almasına bile yetmez" dedi.

Güneybatıya doğru biraz daha yürüyüp bir kiliseye girdim ve bir süre oturdum. Sanırım St. John Kilisesi'ydi. Ön sıraya oturup, günah çıkarma

hücresine girip çıkan insanları izledim. Dışarı çıkarken, içeri girerken olduklarından daha farklı? görünmüyorlardı. Günahları küçük, perdeli bir kulübede bırakabilmenin ne kadar güzel olduğunu düşündüm.

Richie Vanderpoel, Wendy Hanniford ve ben ipliklerle oynuyor ve onlardan bir örnek çıkarmaya çalışıyorduk. İçine çekildiğimi hissettiğim bir son yardı ve ona varmak istemiyordum. Yanlıştı, yanlış olmak zorundaydı, beni kendine çektikçe bana verilmiş işi yapamıyordum.

Sırada ne olması gerektiğini biliyordum. Ondan kaçmıştım, ama sürekli bana göz kırpıyordu ve sonsuza kadar kaçamayacağımı da biliyordum. Ve şu an onu yapmak için günün en iyi anıydı. Gece yarısı yapmayı denemekten çok daha iyiydi. .

Ortalıkta birkaç mum yakacak kadar dolandım ve bağış kutusuna biraz para tıktım. Sonra Penn İstasyonu’nun önünde bir taksi durdurup sürücüye Bethune Sokağı'na nasıl gidileceğini tarif ettim.

İlk kat kiracıları evde yoktu. İkinci kattaki Bayan Hacken, Wendy ve Richard'la fazla bir ilişkisi olmadığını söyledi. Wendy'nin önceki ev arkadaşının siyah saçlı olduğunu hatırladı. Bazı" geceler radyolarının ya da müzik setlerinin sesini çok açtıklarını ama şikâyet edilecek kadar rahatsız edici olmadığını söyledi. Müzikten hoşlanırdı dedi. Her çeşit müzik severdi; klasik, yan klasik, popüler, bütün müzik türlerini.

Üçüncü kattaki dairenin kapısında asma kilit vardı. Onu; kırmak kolay olurdu ama dikkat çekmeden yapmak olanaksızdı.

Dördüncü kattaki dairede kimse yoktu. Buna sevinmiştim.

Beşinci kata çıktım. Elizabeth Antonelli, kiracıların Mart'a kadar dönmeyeceklerini söylemişti. Zillerini çaldım ve dairenin içini dikkatle dinledim. Hiçbir ses yoktu.

Kapıda dört kilit vardı. Bunlardan biri hemen hemen açılamaz olan Taylor marka bir kilitti. Üçünü, artık bir otomobilim olmadığı için işime yaramayan benzin kredi kartımla açtım. Sonra da Taylor'ı tekmeledim. Kapı açılmadan önce iki kere tekmelemem gerekti.

Diğer üç kilidi arkamdan kilitledim. Kiracılar Taylor'a ne olduğunu anlamaya çalışırken oldukça eğleneceklerdi ama bu onların sorunuydu ve Mart'a kadar da ortaya çıkmayacaktı. Biraz, arandıktan sonra yangın çıkışına açılan pencereyi buldum, açtım ve Hanniford'la Vanderpoel'in dairesine kadar iki kat indim.

Pencere kilitli değildi. Açtım, içeri girdim ve arkamdan kapadım.

Bir saat sonra pencereden yangın merdivenine çıktım. Dördüncü kat dairesinde artık ışık yanıyordu ama geçmem gereken pencerenin perdesi kapalıydı. Yeniden beşinci kat dairesine girdim, hole çıktım, kapıyı arkamdan kapadım ve merdivenlerden inip binadan çıktım. Martin Vanderpoel'le olan randevuma gitmeden önce bir sandviç yemeğe vaktim vardı.

VII

Trenden New Utrecht'le Altmış ikinci Cadde'de indim ve Brooklyn'nin Bensonhurst ile Bay Ridge'in sırt sırta olduğu kısmında birkaç blok yürüdüm Başlayan ince yağmur dünkü karın bir kısmın eritiyordu. Hava durumunda gece boyunca don yapmasını beklediklerini söylemişlerdi. Biraz erkenciydim ve bir yerde bir fincan kahve için durdum. Tezgâhın arkasındaki çocuk arkadaşlarına küçük bıçağını gösteriyordu. Bana baktı ve hâli polis gibi göründüğümü hatırlatırcasına bıçağı hemen ortadan kaldırdı.

Kahvemin yarısını içtim ve kiliseye doğru yürüdüm, Kilise, beyaz taşları yıllar boyunca grinin bütün tonlarıyla gölgelenmiş, etkileyici bir binaydı. Temel taşı, binanın 1886'da, o tarihten iki yüz' yirmi yıl önce oluşturulan cemaat tarafından kurulduğunu belirtiyordu. Parlak ilan tahtasında kilisenin "Bay Ridge'in İlk Reform Kilisesi" olduğu ve yöneticisinin Muhterem Peder Martin T. Vanderpoel olduğu yazıyordu. Törenlerin Pazar'ları dokuz buçukta yapıldığı ve önümüzdeki Pazar Peder Vanderpoel'in,' "Cehenneme Giden Yol İki Niyetle Döşenmiştir" konulu konuşma yapacağı belirtiliyordu.

Köşeyi döndüm ve kiliseye hemen bitişik olan papaz evini buldum. Aynı özel taştan yapılmış ve üç katlıydı. Zili çaldım ve kapı önünde yağmur altında birkaç dakika bekledim. Az sonra gri saçlı küçük bir kadın kapıyı açtı ve gözlerini bana dikti. İsmimi söyledim.;

"Evet" dedi. "Sizi beklediğini söylemişti." Beni salona aldı oturmam için bir koltuk gösterdi. İçinde elektrikli bir ateşim parladığı şöminenin karşısına oturdum. Şöminenin her iki yanındaki duvar kitap raflarıyla doluydu. Soluk desenli Doğu halıları neredeyse bütün parke zemini kaplamıştı. Odadaki mobilyaların hepsi ağır ve koyu renk ahşaptı. Oturmuş beklerken, kahve yerine içki içmiş olsaydım diye düşündüm. Bu kasvetli evde içki ikram edileceğe benzemiyordu.

Beni beş dakika bekletti, Sonra merdivenlerdeki ayak seslerini duydum. Odaya girerken ayağa kalktım. "Bay Scudder? Sizi beklettiğim için özür dilerim. Telefondaydım. Lütfen oturun" dedi.

Çok uzun boylu ve incecikti. Siyah, sade bir takım elbise, rahip yakası ve bir çift deri ev terliği giyiyordu, Saçları beyazdı ama yer yer sarı gölgeler vardı. Belki birkaç yıl önce uzun sayılabilirlerdi ama gür bukleleri bugün için yeterince muhafazakârdı, ince çerçeveli gözlüklerinin, gözlerini görmemi güçleştiren kalın camları vardı.

"Kahve, Bay Scudder?"

"Hayır; teşekkür ederim."

"Ben de istemem. Eğer akşam yemeğinde bir fincandan fazla içersem gece boyunca uyanık oluyorum." Benimkinin aynısı bir koltuğa oturdu. Bana döndü ve ellerini dizlerinin üzerine yerleştirdi. "Evet" dedi, "Size nasıl yardım edebileceğimi bilmiyorum ama yapabileceğim bir şey varsa lütfen söyler misiniz?"

Cale Hanniford için yaptığım işi açıklamaya başladım. Bitirdiğimde baş ve işaret parmaklarıyla çenesini tuttu ve düşünceli bir biçimde başını salladı.

"Bay Hanniford bir kız kaybetti" dedi. "Ben de bir oğlan kaybettim."

"Evet."

"Günümüz dünyasında çocuklara babalık yapmak çok zor Bay Scudder Belki de hep böyleydi ama bence zaman aleyhimize çalışıyor. Ah, Bay Hanniford için çok üzgünüm. Aynı kaybı yaşadığım için üzüntüsünü tamamen paylaşıyorum." Ateşe bakmak için döndü. "Ama kız için kesinlikle üzgün değilim."

Hiçbir şey söylemedim.

"Bu benim bir eksikliğim ve ben bunun farkındayım. İnsan kusurlu bir yaratıktır. Bazen bana dinin, insanoğlunu! kusurluluğunun derecesini fark etmesini kolaylaştırmaktan daha yüksek bir işlevi yokmuş gibi geliyor. Yalnızca Tanrı mükemmeldir, O'nun en büyük eseri insanoğlu bile, umutsuz kusurla doludur Sizce de bu bir paradoks değil mi Bay Scudder?"

"Evet."

"Wendy Hanniford için üzülememem kusurlarımın en küçüğü de değil. Şöyle ki, babası kızının ölümünden şüphesiz oğlumu sorumlu tutuyor. Ve ben de aynı biçimde oğlumun ölümünden onun kızını sorumlu tutuyorum."

Ayağa kalktı ve şömineye yaklaştı. Orada bir an durdu, sırtını dimdik tutarak ellerini ısıttı. Döndü ve sanki bir şey söylemek üzereymiş gibiydi. Ama yavaşça koltuğuna doğru yürüdü ve bu sefer bacak bacak üzerine atarak yeniden oturdu.

"Siz Hıristiyan mısınız Bay Scudder?" dedi.

"Hayır."

"Yahudi misiniz?"

"Bir dinim yok."

"Sizin için çok üzücü" dedi. "Size dininizi sordum çünkü inançlarınız, benim Hanniford'un kızına olan hislerimi anlamanızı kolaylaştırabilirdi. Ama belki de bu konuya başka bir biçimde girmeliyim. İyiye ve kötüye inanır mısınız Bay Scudder?"

"Evet, inanırım."

"Dünyada kötülüğün bir görüntüsü olduğuna inanır mısınız?"

"Olduğunu biliyorum."

Tatmin olmuşçasına başını salladı. "Ben de" dedi. "İnsanın dini ne olursa olsun tersine inanmak zor olurdu. Günlük gazetelere bir göz atmak kötülüğün varlığına yeterli delili sağlar. " Durdu. Bir şey söylemek için beni beklediğini düşündüm. Sonra "O kötüydü" dedi.

"Wendy Hanniford mu?"

"Evet. Kötüydü, şeytan kılığında bir kadındı. Oğlumu benden ayırdı, dininden ayırdı, Tanrı'sından ayırdı. İyilik yolundan kötülük yoluna soktu." Sesinin tonu yükseliyordu, cemaatin üzerindeki etkisini tahmin edebiliyordum. "Onu öldüren benim oğlumdu ama oğlumun içindeki şeyleri öldüren, oğlumu öldürmeye kadar iten o kızdı." Sesi birkaç perde indi ve

ellerini koltuğun iki yanına koydu. "İşte bu yüzden Wendy Hanniford için yas tutamam. Ölümü Richard'ın elinden olduğu için üzgünüm, oğlum kendi hayatına son verdiği için de gerçekten üzgünüm ama müşterinizin kızı için asla yas tutamam."

Ellerini aşağı bıraktı ve başını eğdi. Gözlerini göremedim ama yüzü iyilik ve kötülük zincirleriyle sıkılmaktan kararmıştı. Pazar günü vereceği vaazı düşündüm, Cehennem'e giden bütün o değişik yollan ve üzerlerindeki taşlan düşündüm. Martin Vanderpoel’ü iri kayaları güçlükle yuvarlayan uzun, zayıf bir Sisyphus olarak gözümün önünde canlandırdım.

"Oğlunuz bir buçuk yıl önce Manhattan'daydı. Bu, Burghash Antikacısı'nda çalışmaya başladığı zamandı" dedim.

Başını salladı.

"Öyleyse burayı, Wendy Hanniford'la dairesini paylaşmaya başlamadan altı ay önce terk etti."

"Bu doğru."

"Ama siz onu kızın yoldan çıkardığını düşünüyorsunuz"

"Evet." Derin bir nefes aldı ve yavaşça bıraktı. "Oğlum evi okuldan mezun olduktan kısa bir süre sonra terk etti. Bunu onaylamadım ama sert bir biçimde karşı da çıkmadım. Richard'ın üniversiteye gitmesini isterdim. Zeki bir çocuktu ve üniversitede başarılı olabilirdi. Doğal olarak beni rahiplik yolunda takip edeceğine dair umutlarım vardı. Ama onu bu doğrultuda zorlamadım. Herkes kendi mesleğine kendi karar vermelidir. Bu konuda fanatik değilim Bay Scudder. Oğlumu hoşnutsuz bir rahip yerine mutlu ve üretken bir doktor, avukat ya da iş adamı olarak görmeyi tercih ederdim.

Richard'ın kendini bulmak zorunda olduğunu hissettim. Bu, günümüzün gençlerinin moda terimlerinden biri, öyle değil mi? Kendini bulmak zorundaydı. Bunu anlıyordum. Kendini bulma sürecinin eninde sonunda, bir iki yıl sonra onu üniversiteye yönelteceğini umuyordum. Bunu umuyordum ve bu arada da endişelenmem için bir neden yoktu. Richard'ın dürüst bir işi vardı, namuslu, Hıristiyan bir çevrede yaşıyordu ve iyi yolda olduğunu hissediyordum. Belki, eninde sonunda gideceği yolda değildi ama hayatının o dönemi için doğru yoldaydı. "

"Sonra Wendy Hanniford'la tanıştı. Onunla günah içinde yaşadı. Onun tarafından ayartıldı ve sonunda..."

Bir eşcinsel graffitisini hatırladım: Mutluluk, oğlunuzun kendi inançlarına sahip bir oğlanla evlenmesidir.

Richard Vanderpoel, babasını hiç şüphelendirmeden açıkça eşcinsel ilişkilerde bulunmuştu kuşkusuz. Sonra bir kadınla nikahsız yaşamaya başlamış, bu durum da babasını yıkmıştı!

"Peder Vanderpoel, günümüzde birçok genç evlenmeden birlikte yaşıyorlar"' dedim.

"Bunun farkındayım Bay Scudder. Bunu onaylamıyorum; ama farkında olmamak da imkânsız."

"Ama bu konudaki duygularınız onaylamamaktan da öteydi."

"Evet."

"Neden?"

"Çünkü Wendy Hanniford kötüydü."

Baş ağrısının ilk belirtilerini hissetmeye başlamıştım. Parmaklarımın ucuyla alnımı ovuşturdum. "Benim istediğim babasına kızının bir çeşit resmini verebilmekten fazlası değil. Kötü olduğunu söylüyorsunuz. Hangi anlamda kötüydü?" dedim.

"Masum, genç bir erkeği doğal olmayan bir ilişki için ayartan': yaşlı bir kadındı."

"Richard'dan yalnızca dört yaş daha büyüktü."

"Evet, biliyorum. Kronolojik olarak evet. Ama hayat bilgisi açısından ondan çok daha büyüktü. Rastgele ilişkilerde bulunuyordu. Ahlâksızdı. Bir cinsel sapıktı."

"Onunla tanıştınız mı?"

"Evet" dedi. Nefes alıp verdi. "Onunla bir kez tanıştım. O da yetti."

"Bu ne zaman oldu?"

"Bunu hatırlamak zor. Sanırım ilkbahardaydı. Nisan ya da Mayıs diyebilirim,"

"Oğlunuz onu buraya mı getirdi?"

"Hayır Hayır, Richard benim evime o kadını getirmemesi gerektiğini elbette biliyordu. Birlikte yaşadıkları apartmana gittim. Özellikle onunla tanışmak, konuşmak için gittim. Richard'ın işte olacağı bir zamanı seçtim."

"Ve Wendy ile tanıştınız."

"Öyle."

"Ne yapmak istiyordunuz?"

"Ondan oğlumla olan ilişkisini bitirmesini istedim."

"Ve reddetti."

"Ah, evet Bay Scudder. Reddetti." Koltuğunun arkasına yaslandı, gözlerini kapadı. "Pis ağızlı ve saldırgandı. Bana hakaret etti. O... bu konuda daha derine inmek istemiyorum Bay Scudder Richard'ı bırakmak gibi bir niyetinin olmadığını açıkça söyledi. Oğlumla birlikte yaşamak ona uyuyordu. Konuşma tümüyle hayatımın en kötü deneyimlerinden biriydi."

"Ve onu bir daha hiç görmediniz."

"Görmedim. Richard'ı bazı vesilelerle görüyordum ama o evde değil. Onunla kadın hakkında konuşmaya çalıştım. Ama hiçbir ilerleme kaydedemedim. Tamamen onun etkisi altına girmişti. Seks -kötü, sınırsız seks- bazı kadınlara duyarlı, erkekler üzerinde olağanüstü bir otorite sağlar. Erkekler güçsüzdür Bay Scudder ve genellikle kötü kadınların cinselliğinin korkunç gücüyle boy ölçüşemeyecek kadar güçsüzlerdir." Derin bir iç çekti. "Ve sonunda kendi kötü doğası onu yok etti. Onun sonunu getiren oğluma yaptığı seks büyüsüydü."

"Ondan bir cadıymış gibi söz ediyorsunuz."

Hafifçe gülümsedi. "Cadı mı? Evet öyle. Bizimkinden daha az gelişmiş bir kuşak onu cadı kazığında yanarken görürdü. Bugünlerde nevrozdan, psikolojik sorunlardan ve tutkulardan söz ediyoruz. Eskiden cadılardan ve şeytani güçlerden söz ederdik. Bazen düşündüğümüz kadar aydınlanmış

olup olmadığımızı düşünüyorum. Ya da bu aydınlanmanın bir yararı olup olmadığım."

"Neyin var ki?"

"Efendim?"

"Ben de neyin yaran var ki diye düşünüyorum."

"Ah" dedi. Gözlüklerini çıkardı ve dizlerinin üzerine koydu. Gözlerinin rengini daha önce görmemiştim. Altın noktalarla lekelenmiş açık maviydi. "İnançsızlığınız sizi böyle düşündürtüyor Bay Scudder."

"Belki de."

"Ben Tanrı sevgisinin bizim için büyük yararlar sağlayacağını söyleyebilirim. Bu dünyada olmasa bile, ötekinde."

İki dünyayla birden ilgilenemeyeceğime karar verdim, Richie'nin inancı olup olmadığını sordum.

"Bir şüphe dönemindeydi. Kafasını kendini bulmayla o kadar meşgul ediyordu ki Tanrı'yı bulmaya zaman ayıramıyordu."

"Anlıyorum."

"Ve sonra Hanniford denilen kadının büyüsü altına girdi. Bu kelimeyi bilerek kullandım. Oğlum tam anlamıyla onun büyüsü altına girdi."

"Ondan önce nasıldı?"

"İyi bir çocuktu. Uyanık, zeki, vicdanlı bir gençti."

"Onunla hiç sorunlarınız olmadı mı?"

"Hiç olmadı." Tekrar gözlüklerini taktı. "Kendimi suçlamaktan kaçamıyorum Bay Scudder"

"Ne için?"

"Her şey için. Ne derler bilirsiniz: 'Ayakkabıcının çocukları hep yalınayak gezer' Sanırım bu vecize bu duruma uyuyor Belki de kendimi cemaatime çok fazla, oğluma ise çok az adadım. Biliyorsunuz, onu tek başıma

yetiştirmek zorundaydım. O zamanlar bu çok zor gelmemişti. Düşündüğümden de zor olabileceğini hiç tahmin etmemiştim."

"Richard'ın annesi..."

Gözlerini kapattı. "Karımı yaklaşık on beş yıl önce kaybettim" dedi.

"Bunu bilmiyordum."

"İkimiz için de çok zordu. Richard ve benim için. Geçmişe bakıyorum da, keşke tekrar evlenseydim. Ben asla... asla bu fikri kabul edememiştim. Bir yardımcı tuttum. Benim görevlerim ona diğer babaların ayırdığından daha fazla zaman ayırmamı kolaylaştırıyordu. Bunun yeterli olduğunu düşünmüştüm."

"Ve artık öyle düşünmüyor musunuz?"

"Bilmiyorum. Bazen kaderimizi değiştirebilmek için yapabileceğimiz fazla bir şey olmadığını düşünüyorum. Hayatlarımızı önceden belirlenmiş büyük bir plana göre yaşıyoruz." Hafifçe gülümsedi. "Buna inanmak oldukça rahatlatıcı bir şeydir ya da tam tersi Bay Scudder"

"Nasıl olabileceğini tahmin edebiliyorum."

"Bazen de yapabileceğim bir şeyler olmalıydı diye düşünüyorum. Richard çok içine kapanıktı. Utangaç, az konuşan, mahremiyetine düşkün bir insandı."

"Sosyal hayatı var mıydı? Kastettiğim okul sırasında, burada yaşarken."

"Arkadaşları vardı."

"Sevgilisi var mıydı?"

"O zamanlar kızlara fazla ilgisi yoktu. O kadının kıskacına yakalanana kadar kızlarla asla ilgilenmemişti."

"Kızlarla ilgilenmemesi sizi rahatsız etmiyor muydu?"

Richie'nin aslında erkeklerle ilgilendiğini ima etmeye ancak bu kadar yaklaşabilirdim. Anlamış olsa bile Vanderpoel bunu belli etmedi. "Bu beni endişelendirmiyordu" dedi. "Richard'ın eninde sonunda, ilerde karısı olacak ve çocuklarını doğuracak bir kızla iyi ve sağlıklı bir ilişki kuracağını

düşünüyordum. O zamanlar kızlarla çıkmaya ilgi göstermemesi beni rahatsız etmemişti. Eğer benim;, gördüklerimi görebilecek bir yerde olsaydınız Bay Scudder, o zaman bir cinsin diğer bir cinsle fazla birlikte olmasından büyük sorunların çıktığını anlardınız. On beş, on altı yaşlarında hamile kızlar gördüm. Küçük yaşta evliliğe zorlanan genç erkekler gördüm. Ağıza alınamayacak hastalıklarla acı çeken gençler gördüm. Hayır, tam tersine Richard bu konuda geç açıldığı için memnundum."

Başını salladı. "Öte yandan" dedi, "daha deneyimli olsaydı., daha az masum olsaydı, belki de Bayan Hanniford için bu kadar kolay bir kurban olmayabilirdi."

Birkaç dakika sessizce oturduk. Karşılığında önemli bir yanıt alamadığım birkaç şey daha sordum. Yeniden bir fincan kahve isteyip istemediğimi sordu. Reddettim ve kalkmam gerektiğini söyledim. Beni kalmaya ikna etmeye çalışmadı.

Paltomu, yardımcının koymuş olduğu küçük odadan aldım. Giyerken, "Anladığım kadarıyla oğlunuzu cinayetten sonra bir kere; gördünüz" dedim.

"Evet."

"Hücresinde, değil mi?"

"Bu doğru." Hatırladıklarıyla neredeyse fark edilmez bir biçimde titredi. "Çok uzun konuşmadık. Yalnızca ruhunu huzura kavuşturmaya çalıştım. Belli ki başaramamışım. O... o yaptığının cezasını kendi eliyle vermeyi seçti."

"Davasıyla ilgilenen avukatla konuştum. Bay Topakyan'la." "Onunla şahsen tanışmadım. Richard... hayatına son verdikten sonra...onu görmemin bir anlamı yoktu. Ayrıca bunu yapmak da istemedim."

"Anlıyorum." Paltomu iliklemeyi bitirdim. "Topakyan, Richard'ın cinayeti işlediğini hatırlamadığını söyledi."

"Ah?"

"Oğlunuz bu konuda bir şey söyledi mi?"

Bir an tereddüt etti, yanıt vermeyeceğini düşündüm. Sonra sabırsız bir biçimde başını salladı. "Bunu söylememin artık bir zararı olamaz, değil mi? Belki avukata doğruyu söylüyordu, belki de o an için aklı biraz karışıktı." Tekrar içini çekti. "Richard bana onu öldürdüğünü söyledi. Bunu nasıl yapabildiğini anlamadığını söyledi."

"Bir açıklama yaptı mı?"

"Açıklama mı? Buna açıklama deyip demeyeceğinizi bilmiyorum Bay Scudder. Ama benim için bazı şeyleri açıklıyor"

"Ne söyledi?"

Zihninde doğru kelimeleri aradı. "Onun yüzünü gördüğünde, aniden önünde korkunç bir aydınlık oluştuğunu söyledi. Sanki bir an için Şeytan'ın ona baktığını ve onu mutlaka yok etmesi gerektiğini anladığını söyledi."

"Anlıyorum."

"Oğlumu temize çıkarmaya çalışmıyorum Bay Scudder ama bununla birlikte Bayan Hanniford'u kendi hayatını kaybetmesinden sorumlu tutuyorum. Onu tuzağa düşürdü, gerçek yüzüne karşı körleştirdi ve sonra bir an için peçesi yana kaydı, oğlumun gözlerinin bağı çözüldü ve onu bütün netliğiyle gördü. Ve eminim ki ona ve hayatına neler yaptığını gördü."

"Neredeyse öldürmesini haklı buluyormuş gibi konuşuyorsunuz."

Bana baktı, gözleri şoktan fal taşı gibi açılmıştı. "Oh, hayır dedi. "Asla. insan Tanrı’yı oynayamaz. Cezalandırmak ve ödüllendirmek, vermek ve almak Tanrı'nın elindedir. İnsanoğlunun değil."

Kapı tokmağına uzandım ve bir an durakladım. "Richard'a ne söylediniz?"

"Pek hatırlamıyorum. Söylenecek fazla bir şey yoktu ve çok konuşamayacak kadar derin bir şoktaydım. Oğlum onu affetmemi istedi. Ben de onu kutsadım. Bağışlanmak için Tanrı'ya yalvarmasını söyledim." Yakından bakınca mavi gözleri kalın camların arkasında oldukça büyük görünüyordu. Kenarlarında göz yaşları vardı. "Umarım yapmıştır" dedi "Umarım yapmıştır."

VIII

Yataktan gökyüzü henüz karanlıkken kalktım. Yatağa birlikte girdiğim baş ağrım hâlâ devam ediyordu. Banyoya gittim, bir iki aspirin içtim ve kendimi sıcak duşun altında durmaya zorladım.

Kurulandığım ve giyindiğim sırada baş ağrım neredeyse geçmiş ve gökyüzü de aydınlanmaya başlamıştı.

Zihnim bir gece önceki konuşmanın parçalarıyla doluydu. Brooklyn'den baş ağrısı ve susuzlukla dönmüş ve ikincisine öncelik tanımıştım. Long Island'dan Anita'yla yaptığım üstünkörü konuşmayı hatırlıyordum: Oğlanlar iyi, şu anda uyuyorlar, New York'a gelmek, seni görmek ve uygunsa gece sende kalmak istiyorlar Bunun harika olacağını ama şu anda bir iş üzerinde çalıştığımı söyledim. "Ayakkabıcının çocukları her zaman yalınayak dolaşır" dedim. Ne demek istediğimi anladığından emin değilim.

Armstrong'un Yeri'ne tam Trina'nın mesaisi bitmek üzereyken gittim. Bir kokteyl ısmarlayıp üzerinde çalışmakta olduğum işten bahsettim. "Annesi beş altı yaşlarındayken ölmüş" dedim. "Bunu bilmiyordum."

"Ne fark eder ki Matt?"

"Bilmiyorum."

O gittikten sonra tek başıma oturup bir iki içki daha içtim. Sonlara doğru bir de hamburger alacaktım ama mutfağı çoktan kapamışlardı. Odama kaçta döndüğümü bilmiyorum. Fark edemedim ya da hatırlayamadım.

Yandaki Kırmızı Alev'de bolca kahve eşliğinde kahvaltı ettim. Hanniford'u bürosundan aramayı düşündüm. Sonra biraz bekleyebileceğine karar verdim.

Christopher Caddesi'ndeki postanede memur eski adreslerin yalnızca bir yıl boyunca açık tutulduğunu söyledi. Eski dosyalara bakmasını önerdim, o

da bunun onun işi olmadığını, zaman kaybı olduğunu ve zaten işinin başından aşkın olduğunu söyledi. Bu onu, Benjamin Franklin'den bu yana ilk işi başından, aşkın postane memuru yapardı, ima edileni anlayıp bir on dolarlık uzattım. Ya verilen paranın miktarına ya da tartışma dışında bir şey verilmiş olmasına şaşırmış gibiydi. Arka odaya gitti ve birkaç dakika sonra elinde Marcia Maisel'in. York Caddesi yakınındaki; Doğu Seksen Dördüncü Sokak adresiyle geldi.

Yeraltında park yeri ve küçük bir hava alanına hizmet edebilecek lobisi olan yüksek bir binaydı. Çakıl taşları ve plastik bitkileri olan küçük bir çağlayanı bile vardı. Maisel'i kiracı rehberinde bulamadım. Kapıcı adını hiç duymamıştı. Yöneticiyi aradım, adı hatırladı. Kızın birkaç ay önce evlendiğini ve taşındığım1 söyledi. Evlilik soyadı Bayan Gerald Thal'dı. Mamaroneck'teki adresini vardı.

Telefon numarasını Westchester Santralı'ndan aldım ve aradım, ilk üç defada meşgul çaldı. Dördüncüsünde iki kere çaldı ve bir kadın açtı.

"Bayan Thal?" dedim.

"Evet?"

"Adım Matthew Scudder. Sizinle Wendy Hanniford hakkında konuşmak istiyorum."

Uzun bir sessizlik oldu ve ben doğru kişiyi arayıp aramadığımı düşünmeye başlamıştım. Wendy'nin dairesindeki dolapta üzerinde Marcia Maisel adı ve Bethune Sokağı adresi yazılı bir yığın eski dergi bulmuştum. Bir yerde yanlış bir bağ olması mümkündü; posta memuru yanlış Maisel'i bulmuş, yönetici de dosyasından yanlış kartı çekmiş olabilirdi.

"Benden ne istiyorsunuz?" dedi en sonunda. "Birkaç soru sormak istiyorum."

"Neden bana?"

"Siz onunla Bethune Sokağı'ndaki dairesinde yaşamıştınız."

"Bu uzun zaman önceydi." Çok önce ve başka bir şehirde. Ve kız da ölmüştü. "Wendy'yi yıllardır görmedim. Görsem hatırlayıp hatırlamayacağımı bile bilmiyorum."

"Ama bir zamanlar onu tanıyordunuz."

"Ne olmuş? Bekler misiniz? Bir sigara almam gerekiyor" Bekledim. Bir dakika sonra döndü. "Gazeteleri okudum elbette. Onu öldüren çocuk kendini öldürdü, değil mi?"

"Evet."

"Öyleyse neden beni bunun içine çekiyorsunuz?"

İçine çekilmek istememesi, içine çekmem için yeterli nedendi. Ama özel görevimin içeriğini, Cale Hanniford'un artık bir geleceği olmayan kızının geçmişini bilmek istediğini açıkladım. Bitirdiğimde bazı soruları yanıtlayabileceğini söyledi.

"Bir yıl önce Haziran'da, Bethune Sokağı'ndan Doğu Seksen Dördüncü Cadde'ye taşındınız."

"Benim hakkımda bu kadar çok şeyi nasıl biliyorsunuz? Neyse, devam edin."

"Neden taşındığınızı merak ediyorum."

"Kendime ait bir yer istiyordum."

"Anlıyorum."

"Ayrıca işime daha yakındı. İşim Doğu yakasındaydı ve Village'den oraya gitmek bir kâbustu."

"Wendy'yle aynı daireyi paylaşmaya başlamanız nasıl oldu?"

"Ona büyük gelen bir dairesi ve benim de kalacak bir yere ihtiyacım vardı. O zamanlar iyi bir fikir gibi gelmişti."

"Ama sonra o kadar da iyi bir fikir olmadığını fark ettiniz."

"Şey, uzaklığı yüzünden, aynı zamanda mahremiyetime de düşkünümdür"

Benden etkili bir biçimde kurtulmasını sağlayacak her türle yanıtı verecekti. Onunla telefon yerine yüz yüze konuşuyor olmayı isterdim. Aynı zamanda Mamaroneck'e giderek bütün bir günümü öldürmek zorunda kalmamayı da umuyordum.

"Nasıl aynı daireyi paylaştınız?"

"Şimdi söyledim ya, onun bir yeri vardı..."

"Bir ilana mı başvurdunuz?"

"Ah, ne demek istediğinizi anladım. Hayır; gerçeği söylemek gerekirse, ona sokakta rastladım."

"Önceden tanışıyor muydunuz?"

"Ah, bildiğinizi sanıyordum. Onu kolejden tanıyordum, tanımazdım, asla yakın olmamıştık ama küçük bir kolejdi ve herkes az çok birbirini tanırdı, sonra sokakta rastladım ve konuştuk."

"Onu kolejden tanıyordunuz."

"Evet, bildiğinizi sanıyordum. Hakkımda bütün gerçekleri biliyormuşsunuz gibi görünüyordunuz, bunu bilmediğinize şaşırdım."

"Oraya gelmek ve sizinle konuşmak istiyorum Bayan Thal."

"Yoo, ben böyle bir şey istemem."

"Zamanınızı alacağımı biliyorum ama..."

"Ben buna karışmak istemiyorum" dedi. "Bunu anlamıyor musunuz? Allah aşkına, Wendy öldü, değil mi? Öyleyse ona ne yararı olabilir ki? Doğru değil mi?"

"Bayan Thal..."

"Artık kapatıyorum" dedi. Ve kapadı.

Bir gazete aldım, bir kafeye gittim ve kahve ısmarladım. Benden bu kadar kolay kurtulup kurtulamayacağını düşünmesi için ona yarım saat verdim. Sonra numarayı gene çevirdim.

Uzun zaman önce öğrendiğim bir şey. Birinin neden korktuğunu bilmek gerekli değildir. Onun korktuğunu bilmek yeterlidir

İkinci çalışın ortasında telefonu açtı. Bir süre hiçbir şey söylemeden ahizeyi kulağına tuttu. "Alo?" dedi sonra.

"Ben Scudder."

"Dinle, ben..."

"Bir an için sesini kes de beni dinle. Seninle konuşmaya niyetliyim. Kocanın yanında ya da yalnız konuşuruz." Sessizlik.

"Şimdi bu konuyu düşün. Otomobil kiralar ve bir saat içinde Mamaroneck'te olabilirim. Ve yine bir saat sonra otomobilime biner ve hayatından çıkarım. Bu kolay yol. Eğer zor yolu istersen bunu da yaparım ama bunun ikimizin de işine yarayacağını sanmıyorum,"

"Ah, Allahım."

Bunu düşünmesine izin verdim. Oltaya yakalanmıştı ve iğneden kurtulabilmesinin hiçbir yolu yoktu.

"Bugün imkânsız. Bazı arkadaşlarım çaya geliyorlar; her an burada olabilirler" dedi.

"Bu gece?"

"Hayır; Gerry evde olacak. Yarın?"

"Sabah ya da öğleden sonra?"

"Onda doktorla randevum var Sonra boşum."

"Öğleyin senin yerinde olurum."

"Hayır. Bekle bir dakika. Eve gelmeni istemiyorum."

"Bir yer seç o zaman."

"Bana bir dakika ver, Allah aşkına. Bu çevreyi bilmiyorum bile, yalnızca birkaç ay önce taşındık. Bir düşüneyim. Schuyler Bulvarı'nda bir restoran ve kokteyl salonu var. Adı Carioca. Doktordan çıktıktan sonra öğle yemeği için orada olabilirim."

"Öğleyin?"

"Tamam. Adresi bilmiyorum ama."

"Ben bulurum. Schuyler Bulvarı'ndaki Carioca."

"Evet Adınızı hatırlamıyorum."

"Scudder Matthew Scudder"

"Sizi nasıl tanıyacağım?"

O ortamda sırıtan adam ben olacağım, diye düşündüm. "Barda kahve içiyor olacağım" dedim.

"Tamam. Umarım birbirimizi bulabiliriz."

"Bulacağımızdan eminim."

Bir gece önceki yasadışı girişim Marda Maisel adı dışında bir şey ortaya çıkaramamıştı. Evi araştırırken tam olarak ne aradığımı? bilmemem işimi zorlaştırmıştı. Bir yerlere girdiğinizde kafanızda belirli bir şeyin olması işinizi oldukça kolaylaştırır Ziyaretinizin izlerini arkanızda bırakmayı umursanıyorsanız işiniz daha da kolaylaşır. Örneğin kitapları şöyle bir karıştırıp halıya fırlatmakta özgürseniz, kitap raflarını çok kısa bir zamanda ve etkin bir biçimde elden geçirebilirsiniz. Her cildi düzgünce eski yerindi koymanız gerekiyorsa yirmi dakikalık iş birkaç saat uzayacaktır.

Wendy'nin dairesinde zaten çok kitap yoktu. Olanlara da bakmadım bile, Kasıtlı olarak saklanan bir şeyi aramıyordum. Ne aradığımı bilmiyordum ve gerçeği söylemek gerekirse şimdi de ne: bulduğumdan emin değildim.

Zamanımın çoğunu odalar arasında dolaşarak, sandalyelere oturarak, duvarlara yaslanarak ve bir zamanlar burada yaşamış ikil insanı gözümde canlandırmaya çalışarak geçirdim. Wendy'nin. içinde öldüğü Hollywood tarzı yaylı yatağına baktım. Kanı emmiş çarşafları çıkarmamışlardı, çıkarmalarının da bir anlamı yoktu zaten Yatağın tamamı da kanı çekmişti ve ancak kazıyarak temizlenebilirdi. Bir ara elimde bir parça kurumuş kan pıhtısıyla öylece dururken gözlerimin önünden cemaatine vaaz veren bir rahibin görüntüleri geçti, Banyoya koştum ve bir şey çıkarmadan öğürdüm.

Banyodayken duş perdesini çekip küvete baktım. Etrafında son alman duşun izleri ve dibinde de birkaç tel keçeleşmiş saç vardı ama içinde birinin öldürüldüğünü gösteren hiçbir iz yoktu. Olacağını da sanmıyordum zaten. Richie Vanderpoel'in anlattıkları rasyonel düşünen bir kafadan çıkmışa benzemiyordu.

İlaç dolabı Wendy'nin doğum kontrol hapı kullandığı gerçeğini ortaya çıkardı. Kutunun içinde haftanın günlerini gösteren kadranı olan bir kart vardı, böylece son ne zaman aldığını görebiliyordu. Perşembe gününün hapı yoktu, öyleyse öldüğü gün yaptıklarından birini biliyordum. Hapını içmişti.

Doğum kontrol haplarının yanı sıra, dairedekilerden birinin ya da ikisinin de sağlığına oldukça düşkün olduklarını gösterecek kadar çok organik vitamin şişeleri buldum. Üstünde reçete etiketi olan ufak şişe, Richie'nin saman nezlesinden şikâyetçi olduğunu gösteriyordu. Çok sayıda kozmetik vardı; iki değişik marka deodorant, bacaklar ve koltukaltları için küçük, yüz için ise büyük bir elektrikli tıraş makinesi. Birkaç reçeteli ilaç daha buldum: Richie için Seconal ve Darvon, Wendy için Kilo Kontrolü ve içinde Librium'a benzeyen hapların olduğu etiketsiz bir şişe. ilaçların hâlâ etrafta olmalarına şaşırmıştım. Polisler çoğunlukla cebe atarlar. Ölülerin etrafta bıraktığı paralara elleri gitmeyen adamlar onları ayakta tutacak ya da yatıştıracak küçük ilaçları reddetmekte oldukça başarısızdırlar.

Seconal ve Dex'i yanıma aldım.

Yatak odasındaki şifonyer Wendy'nin giysileriyle doluydu. Büyük bir gardrop değildi ama bazı giysilerde Bloomingdale's ve Lord & Taylor etiketi vardı. Richie'nin giysileri oturma odasındaydı. Odadaki dolaplardan biri onundu, gömleklerini, çoraplarını ve iç çamaşırlarını İspanyol tarzı alçak bir dolapta saklıyordu.

Oturma odasındaki kanepe yatağa dönüştürülebilir türdendi. Açtım ve içinde çarşaf ve battaniyeler buldum. Çarşaflar son yıkanmalarından beri kullanılmamış görünüyordu. Kanepeyi kapadım ve üzerine oturdum.

Mutfak oldukça donanımlıydı: Bakır altlı tavalar, portakal renkli emaye tencereler, tahta bir rafta otuz iki tane ot ve baharat kavanozu. Buzdolabının dondurucusunda birkaç hazır yemek vardı ama geri kalanı tıka basa taze yiyeceklerle doluydu. Dolaplar da öyle. Mutfak, Manhattan standartlarına göre genişti ve ortasında meşeden bir masa vardı. Çevresinde de iki büyük sandalye. Oturdum ve gözümün önünde, birinin enfes yemekler hazırladığı ve ikisinin de masaya oturup afiyetle yedikleri sıcak aile resimleri canlandırdım.

Daireyi, bulmayı umabileceğim yararlı hiçbir şey bulamadan terk ettim. Ne bir adres defteri, ne bir çek defteri, ne iptal edilen çek yığınları, ne de bir banka hesabı. Bütün işlerini nakit olarak idare ettikleri besbelliydi.

Şimdi, bir gün sonra, dairedeki izlenimlerimi Wendy'nin Martin Vanderpoel'in gözündeki şeytani portresiyle birleştirmeydi çalışıyordum. Wendy onu cinselliğiyle tuzağa düşürdüyse, Richie neden oturma odasındaki kanepede uyuyordu? Ve neden bütün daire, böylesine sıcak bir evcillik duygusuyla kaplıydı, yatak odasındaki onca kanın bile boğamadığı huzur dolu bir evcillik.

IX

Otele geri döndüğümde resepsiyonda bir mesaj vardı. Cale Hanniford on biri çeyrek geçe aramıştı. Onu aramam gerekiyordu. Daha önce de verdiği telefon numarasını bırakmıştı. Büro numarasını.

Odamdan aradım. Öğle yemeğindeydi. Sekreteri dönünce arayacağını söyledi. Ben istemedim; bir saat sonra tekrar deneyeceğimi söyledim.

Telefon bana, J. J. Cottrell, Şti.'ni, Wendy'nin kira dilekçesinde referans olarak gösterdiği şirketi hatırlatmıştı. Numarayı defterimden buldum ve ilk seferinde yanlış çevirme olasılığıma karşı tekrar denedim. Aynı kayıtla karşılaştım. Telefon rehberinden J. J. Cottrell'e baktım ama hiçbir şey bulamadım. Santralı da denedim ama onlarda da bir şey yoktu.

Birkaç dakika düşündüm ve sonra özel bir numarayı çevirdim. Bir kadın açtığında; "Altıncı Şube'den Memur Lewis Pankow" dedim. "Elimde geçici olarak servis dışı olan bir numara var; kimin adına kayıtlı olduğunu bilmek istiyorum."

Numarayı sordu, ben de verdim. Hatta kalmamı istedi. Geri dönene kadar ahize kulağımda neredeyse on dakika bekledim.

"Bu geçici bir iptal değil" dedi. "Sürekli bir iptal."

"Numaranın en son kimin adına kayıtlı olduğunu söyleyebilir misiniz?"

"Üzgünüm ama hayır memur bey."

"Bu bilgiyi dosyada saklamıyor musunuz?"

"Bir yerlerde olması lazım ama onlara bakmaya yetkim yok. Yakınlarda yapılan iptaller bende ama bu en az bir yıl önce yapılmış, o yüzden bende yok. Numaranın şimdiye kadar başkasına devredilmemesine de şaşırdım."

"Öyleyse tek bildiğiniz bir yıldan uzun süredir servis dışı olduğu."

Bütün bildiği buydu. Teşekkür ettim ve kapadım. Kendime içki doldurdum, içki bittiğinde Hanniford'un bürosuna geri dönmüş olabileceğine karar verdim. Haklıydım.

Kartpostalları bulmayı başardığını söyledi, ilki New York'tan 4 Haziran'da postalanmıştı. ikincisi ise Miami'den 16 Eylül'de.

"Bunlar sence bir anlama geliyor mu Scudder?"

Haziran başlarında Wendy'nin New York'ta olduğunu söylüyordu. Miami yolculuğuna dairesinin kira kontratını imzalamadan önce gittiğini söylüyordu. Bunların dışında fazla bir şey söylemiyordu.

"Bulmacanın bir parçası daha" dedim. "Kartlar şu anda yanınızda mı?"

"Evet, tam önümdeler."

"Ne yazdığını okur musunuz?"

"Fazla bir şey yazmıyor" Bekledim. "Şey, onları okumamamın hiçbir nedeni yok. Bu ilk kart; 'Sevgili Anneciğim ve Babacığım. Umarım benim için meraklanmıyorsunuzdur. Her şey iyi. New York'tayım ve bu büyük şehri çok sevdim. Okul çok zor gelmeye başlamıştı. Sizi gördüğümde hepsini açıklarım.'" Sesi çatladı, öksürüp devam etti. "Lütfen endişelenmeyin. Sevgiler, Wendy."

"Ve diğer kart?"

"Onda da farklı bir şey yok. 'Sevgili Anneciğim ve Babacığım, iyisiniz, değil mi? Her zaman Florida'nın kışın gidilecek bir yer olduğunu düşünmüşümdür ama şu anda da harika. Yakında görüşürüz. Sevgiler; Wendy."

İşlerin nasıl gittiğini sordu. Bu soruya nasıl cevap vereceğimi bilmiyordum. Birçok küçük parçayı birleştirmekle meşgul olduğumu ve ona ne zaman bir şeyler gösterebileceğimi bilmediğimi söyledim. "Wendy, Vanderpoel ortaya çıkmadan önce birkaç ay boyunca dairesini bir kızla paylaşmış."

"O da bir fahişe miymiş?"

"Bilmiyorum. Şüpheleniyorum ama emin değilim. Yarın onu göreceğim. Anlaşılan Wendy'yi kolejden tanıyormuş. Marda Haisel adında bir arkadaşından hiç bahsetmiş miydi?"

"Maisel? Hiç sanmıyorum."

"Öbür kolej arkadaşlarının isimlerini biliyor musunuz?"

"Bildiğimi sanmıyorum. Bir düşüneyim. Onlara ilk isimleriyle hitap ettiğini hatırlıyorum ama aklımda kalmamışlar"

"Büyük bir olasılıkla önemsizdin Cottrell ismi sizin için bir anlama geliyor mu?"

"Cottrell?" Heceledim, yüksek sesle tekrar etti. "Hayır; benim için hiçbir anlama gelmiyor. Gelmeli miydi?"

"Wendy, kira kontratını imzalarken bu şirketi iş referansı olarak kullanmış. Böyle bir şirket yokmuş gibi görünüyor"

"Neden duymuş olabileceğimi düşündünüz?"

"Yalnızca karanlıkta bir atıştı. Bunu son zamanlarda oldukça sık yapıyorum Bay Hanniford. Wendy iyi bir aşçı mıydı?"

"Wendy mi? Bildiğim kadarıyla hayır. Belki de kolejde yemekle ilgilenmeye başlamış olabilir. Ama evdeyken yağlı ekmek üzerine reçel sürmek dışında lezzetli bir şey yaptığını hiç görmedim. Neden?"

"Bir nedeni yok."

Diğer telefonu çaldı ve bana başka bir şey olup olmadığını sordu. Tam bir şey olmadığını söyleyecekken, aslında ilk baştan düşünmem gerekeni hatırladım. "Kartpostallar" dedim.

"Ne olmuş onlara?"

"Diğer yüzlerinde ne var?"

"Diğer yüzlerinde mi?"

"Resimli kart değiller mi? Arkalarını çevirin. Diğer yüzlerinde ne olduğunu bilmek istiyorum."

"Anladım. Grant's Tomb var. Bu da bulmacanın önemli bir parçası mı Scudder?"

Alayını önemsemedim. "Bu New York olanı" dedim. "Ben Miami olanıyla ilgiliyim."

"Bu bir otel."

"Hangi otel?"

"Vay canına. Bunu hiç düşünmemiştim. Bir anlama gelebilir, değil mi?"

"Hangi otel Bay Hanniford?"

"Eden Roc. Sence önemli bir ipucu mu?"

Değildi.

Eden Roc'un yöneticisini buldum ve bir dolandırıcılık davasını araştıran New York'lu bir polis memuru olduğumu söyledim. 1970 yılı Eylül ayının otel kayıtlarını incelemesini istedim. Klasörlerde Hanniford ya da Cottrell adına kayıtlı bir form bulmaya çalışırken telefonda yarım saat bekledim. Eli boş döndü,

Çok şaşırmamıştım. Onu Miami'ye götüren adam Cott olmak zorunda değildi. O olsa bile, bu onun kayıt formuna çek ismini yazmasını gerektirmezdi. Öyle olsaydı hayat daha k olurdu ama Wendy Hanniford'un hayatı ve ölümü hakkında hiç! şey bu kadar kolay olmamıştı ve ben de her şeyin aniden kolaylaşmasını beklemiyordum.

Bir içki daha doldurdum ve günün geri kalanını kendi halinde geçmesine bıraktım. Çok fazla çabalıyordum, çölde bütün kumu elemeye çalışıyordum, Anlamsızdı, çünkü müşterinin sormadığı soruların yanıtlarını arıyordum. Richie Vanderpoel'i kim olduğu ya da neden Wendy'nin üzerine kırmızı çizgiler çizdiği o kadar da önemli değildi. Hanniford'un bütün istediği, kızının zamanlarında yaşadığı hayata dair ipuçlarıydı. Eski Bayan Mai Maisel, yeni Bayan Gerald Thal yarın bunların bir kısmını bulmama yardım edecekti.

Öyleyse o zamana kadar rahat olabilirdim. Gazeteye okuyacak, içkimi içecek ve odamın duvarları üzerime doğru gelmeye başladığında

Armstrong'a gidecektim.

Ama yapamadım. Bardağımdaki içkiyle en az, yarım saat oyalandıktan sonra bardağı yıkadım, paltomu giydim ve şehir merkezine inen A trenini yakaladım.

Hafta ortası bir gün öğleden sonra, bir gay barına uğradığınızda neden oraya başka bir ad vermediklerini merak, edersiniz. Geceleri, içki içen ve birbirine takılan iyi bir kalabalık varken gerçekten neşe içindedir. Bu neşe biraz zorlamaymış gibi görünebilir ve altındaki yetersizliğin sessiz umutsuzluğunu hissedebilirsiniz ama gay yine de ortamı en iyi anlatan bir sözcüktün Ancak Perşembe öğleden sonra, saat üç dört civarı, gidecek başka yerleri olmayan bir avuç alkol tüketicisine hizmet veren barmenin yüz ifadesinde işlerin ne kadar kötü olduğunu ve artık iyiye gitmesini de beklemediğini okuduğunuz zamanlar değil,

Barları sırayla dolaştım. Bank Caddesi'ndeki, uzun beyaz saçlı ve kocaman bıyıklı bir adamın birası ılırken tek başına bowling oynadığı bir bodrum katıydı. Batı Onuncu Cadde'deki, üniversitedeki sporcu takımının yeri, zemininde talaş ve tuğla duvarlarında Yunanca yazılar olan büyük bir odaydı. Bethune Sokağı 194 numaranın yalnızca dört blok çevresinde yarım düzine gay barı vardı.

Çok baktılar bana. Polis miydim? Yoksa potansiyel cinsel partner mi? Ya da her ikisi de mi?

Elimde Richie'nin gazete fotoğrafı vardı ve onu bakmak isteyen herkese gösterdim. Neredeyse herkes resmi tanıdı çünkü gazetede görmüşlerdi. Cinayet yeniydi, tam o çevrede olmuştu ve meraklılık sadece hetoreseksüellerin tekelinde değildi. Yani neredeyse hepsi fotoğrafı, bir kısmı da onu çevrede gördüğünü hatırladı ya da hatırladığım söyledi ama onu barlarda gördüğünü söyleyen çıkmadı,

"Elbette buralara sık sık gelmiyorum"u birden fazla duydum. "Arada sırada boğazım kuruduğunda bir bira için uğrarım."

Sinthia'nın Yeri'ndeki barmen beni hatırladı ve abartılı bir şaşkınlık gösterisi yaptı. "Gözlerim beni aldatıyor mu? Yoksa bu gerçekten bizim Matthew Scudder mı?"

"Merhaba Ken."

"Sakın bana sonunda döndüğünü söyleme Matt. O domuz ağılını bıraktığını duyunca zaten yeterince şaşırmıştım. Eğer Matthew Scudder eşcinselliğin iyi olduğuna karar vermişse kesinlikle inanamam."

Yirmi sekiz görünüyordu ve en azından iki katı olmalıydı.; Artık küçük bir şişeden çıkıyor olmasına rağmen sarı saçları onundu. Yakınına geldiğinizde yüzündeki estetik izlerini bilirdiniz ama birkaç metre uzaktan, on beş yıl önce onu reşit olmayan bir genci baştan çıkarmaktan tutukladığım günden bir gün daha yaşlı görünmüyordu. Onu enselediğim için fazla gurur duymamıştım; delikanlı on yedi yaşındaydı ve Ken'den önce, çoktan baştan çıkmıştı. Ancak bir babası vardı ve şikâyetçi olmuştu, ben de Kenny'yi götürmek zorunda kalmıştım. Sonra Ken kendine mükemmel bir avukat tutmuş ve dava düşmüştü.

"İyi görünüyorsun" dedim.

"İçki, tütün ve seks. Bunlar bir delikanlıyı genç tutar"

"Hiç bu delikanlıyı gördün mü?" Gazete fotoğrafını barın üzerine koydum. Baktı ve geri verdi.

"İlginç."

"Onu hatırladın mı?"

"Geçen hafta yaramazlık yapan genç çocuk değil mi? korkunç hikâye."

"Evet."

"Sen nasıl bulaştın?"

"Anlatması zor Onu buralarda hiç gördün mü Kenny?"

Dirseklerini barın üzerine koydu, elleriyle bir V yaptı ve çenesini ellerinin arasına yerleştirdi.

"İlginç dememdeki neden" dedi, "Post yayınladığında da o fotoğraftakini tanıdığımı düşülmüştüm. Yüzlerle ilgili olağanüstü bir belleğim vardır. Diğer anatomik bölgeler için de tabii,"

"Onu daha önce de görmüştün."

"Öyle sanıyordum ve artık bundan eminim. Ben belleğimi yoklarken sen neden ikimize de içki ısmarlamıyorsun?"

Bara on Dolar bıraktım. Bana burbon koydu, kendine de portakallı bir karışım hazırladı. "Oyalanmıyorum Matthew. O yüzün neler hatırlattığını düşünmeye çalışıyorum. Onu uzun zamandır görmediğimi biliyorum."

"Ne kadar zamandır?"

"En azından bir yıl." İçkisinden bir yudum aldı, doğruldu, ellerini ensesinin arkasında birleştirdi ve gözlerini kapattı. "Bir yıl en azından. Şimdi hatırladım. Çok çekiciydi. Ve çok gençti, ilk gelişinde kimliğini görmek istemiştim ve buna da hiç şaşırmamıştı, sanki her zaman yaşını kanıtlamak zorunda kalmışmış gibi."

"Demek ki yalnızca on dokuzundaydı."

"Şey, biraz gelişmiş on altı da olabilirdi. Birkaç haftalık bir zaman süresince neredeyse her gece buradaydı. Sonra bir daha görmedim."

"Onun eşcinsel olduğunu öğrendim."

"Buraya kızları ayarlamak için gelemezdi, değil mi?"

"Belki de yalnızca bakmıyordu."

"Bu da olabilir Onlardan da payımızı alırız, öyle değil mi? Ama Richie öyle değildi. Pek fazla içmezdi. Bir votka Collins ister, bütün buz eriyene kadar da bitiremezdi."

"Pek kârlı bir müşteri değilmiş."

"Genç ve hoş oldukları zaman fazla para harcayıp harcamamalarına aldırmazsın. Onlar vitrin süsüdür bilirsin. Başkalarını getirirler Hem bizim delikanlı yalnızca bakınmakla kalmıyordu. Bir gece bile buradan yalnız çıktığını hatırlamıyorum."

Bir müşterinin içkisini tazelemek için barın, diğer tarafına gitti. Geri döndüğünde ona Vanderpoel'ü hiç eve götürüp götürmediğini sordum.

"Matthew tatlım, eğer götürmüş olsaydım, hatırlamakta bu kadar zorlanmazdım, değil mi?"

"Zorlanabilirdin."

"Alçak! Hayır o zamanlar tekeşli takılıyordum. Kaşlarını öyle şüpheli şüpheli kaldırma. Hiç hoş olmuyorsun. Belki beni baştan çıkarabilirdi ama çocuk hoş olmasına rağmen benim tipim değildi."

"Bense tam senin tipin olduğunu düşünmüştüm."

"Ah, beni sandığın kadar iyi tanımıyorsun Matthew. Arada sırada canım bir parça piliç ister; bunu inkâr edemem. Allah bilir ya, bu dünyanın en iyi gizlenen sırrı da değildir. Ama beni etkileyen yalnızca gençlik değil, yozlaşmış gençliktir."

"Öyle mi?"

"Daha olgunlaşmadan yozlaşmışlığın o baş döndürücü havası. Taze meyvelerin şarap içinde çürümesi gibi."

"Ne kadar çok hoş bir anlatım stilin var."

"Değil mi? Ama Richard böyle değildi. Onda dokunulmaz bir masumiyet vardı, Onun o gece sekizinci sevgilisi de olsan sanki bir bakireyi baştan çıkarıyormuş gibi hissedersin. Ancak o sevimli oğlan, demin de dediğim gibi, benim tarzım değildi,"

Kendine yeni bir içki hazırladı ve verdiğim paranın üstünden ödedi. Benim hâlâ yeterli burbonum vardı.

"Gecede sekiz sevgili gibi bir şeyler söyledin. Kendini mi satıyordu?"

"Kesinlikle hayır, içkilerinin parasını bile ödetmez, zar zor öderdi. Hoş fazla da içemezdi ya. Gecede bir içki ona yeterdi. Para peşinde değildi anlayacağın."

"Çok kişiyle mi birlikteydi?"

"Hayır; tek istediği gecede bir partnermiş gibi görünüyordu. Bildiğim kadarıyla böyle."

"Ve sonra buraya gelmeyi kesti. Neden acaba?"

"Belki de dekora alerji kaptı."

"Her zaman birlikte çıktığı özel birisi var mıydı?"

Ken başını salladı. "Aynı kişiyle ikinci kere asla. Yaklaşık üç hafta boyunca, on beş on altı kere buraya geldi ve onun aynı kişiyle birlikte olduğunu hiç görmedim. Bilirsin, bu görülmedik bir şey değildir Birçok insan çeşitli takılmaktan hoşlanın Özellikle de genç olanlar."

"Buraya gelmeyi bıraktığı zamanlarda Wendy Hanniford'la yaşamaya başlamıştı."

"Onunla birlikte yaşadığını anlamıştım. Ama zamanını hatırlayamam."

"Sence neden bir kadınla yaşadı Ken?"

"Onu çok iyi tanımıyordum Matt. Ve bir psikiyatr da değilim. Bir psikiyatrım var ama bu tartıştığımız konulardan biri değil."

"Neden bir eşcinsel, bir kadınla yaşar ki?"

"Allah bilir."

"Ciddiyim Kenny!"

Barın üzerinde elleriyle ritim tuttu. "Ciddi misin? Tamam. Biliyorsun, biseksüel olabilirdi. Özellikle bu zamanda duyulmadık bir şey değildir. Anladığım kadarıyla heteroseksüeller gay görünüşünü gösteriş için kullanıyorlar. Gayler heteroseksüellikte geçici deneyimlerde bulunuyorlar." Uzun uzun esnedi. "Korkarım ben umutsuz bir muhafazakârım. Tek bir cins bile benim için yeterince karışık zaten, ikisi birden felaket olurdu."

"Başka fikirler?"

"Fazla yok. Belki onu tanısaydım Matt. Ama o benim için yalnızca sevimli bir yüzdü."

"Onu kim tanırdı?"

"Kim kimi tanıyor ki? Sanırım onu yatağa atanlar tanıyordur"

"Onu kimler yatağa attı?"

"Ben onun skorlarını tutmuyordum tatlım. Hem son birkaç aydır burada hızlı bir değişim bunalımı yaşanıyor. Eski kalabalığın, neredeyse tamamı

daha yeşil otlaklar aramak için ayrıldı. Bu aralar deri ceketli küçük çocuklarla uğraşıyoruz." Söylediklerini düşünerek kaşlarını çattı ama sonra kaş çatmanın yüzde çizgiler oluşturduğunu hatırlayarak yüzünü eski haline getirdi, "Bu aralar çektiğimiz tayfaya tapıyorum denilemez. Motorlu çocuklar Bilirsin, kimsenin barımda öldürülmesini istemem, özellikle de değerli bendenizin."

"Neden bu konuda bir şeyler yapmıyorsun?"

"Açık olmak gerekirse, beni korkutuyorlar."

İçkimi bitirdim. "Bunu halletmenin kolay bir yolu var."

"Söyle."

"Altıncı Şube'ye git ve Teğmen Edward Koehler'la konuş. Sorununu anlat ve barına birkaç baskın yapmasını iste."

"Şaka yapıyor olmalısın."

"Bunu bir düşün. Koehler'a birkaç onluk uzat. Elli yeterli olacaktır. Seni birkaç kere basacak ve deri ceketli kalabalığına zor anlar yaşatacaktır. Sana karşı herhangi bir dava açılmayacaktır! Dolayısıyla içki ruhsatın için de bir tehlike oluşturmaz. Motorlu çocuklar da herkes gibidir. Güçlüklere gelemezler. Dadanacakları yeni bir yuva bulacaklardır. Elbette işyerin birkaç hafta kapalı kalacak."

"Zaten kapalı sayılır. Bu küçük pisliklerin hepsi Biracı ve bahşiş de bırakmıyorlar"

"Öyleyse fazla bir şey kaybetmeyeceksin. Sonra bir iki ay içinde istediğin müşterileri çekmeye başlarsın."

"Ne kadar da şeytani bir beynin varmış Matthew. Sanırım bu işe yarar."

"Yaramalı. Ve bana teşekkür etmeye de kalkma. Böyle şeyler daima yapılır."

"Yani elli Doların bu işi yapacağını mı söylüyorsun?"

"Yapmalı. Benim zamanımda yeterliydi ama son zamanlarda her şeyin fiyatı yükseliyor; rüşvetin bile. Eğer Koehler daha fazlasını istiyorsa, senin

bunu anlamanı sağlar."

"Bundan şüphem yok. Eh, nasıl olsa bu New York polisine ilk para verişim olmayacak. Her Cuma para toplamak için gelirler ve Yılbaşı'nın bana kaça mal olduğunu asla tahmin edemezsin."

"Evet, edebilirim."

"Ama onlara, bu işte kalmama izin vermeleri dışında hiçbir şey için para vermedim. Karşılığında bazı şeyler isteyebileceğimi bilmiyordum."

"Piyasa ekonomisi."

"Öyle görünüyor. Bunu ben de deneyeceğim ve karşılığında da sana bir içki ısmarlıyorum."

Bardağımı cömertçe doldurdu. Bardağı elime aldım ve üzerinden onu süzdüm. "Benim için yapabileceğin bir şey daha var" dedim.

"Ah?"

"Etrafa Richie Vanderpoel hakkında bir şeyler sor. Bana isim vermek istemediğini biliyorum. Bunu anlıyorum ama bir bak bakalım, onun nasıl biri olduğu hakkında bilgi edinebilecek misin. Buna çok memnun olurum."

"Fazla bir şey bekleme."

"Beklemem."

Parmaklarını güzel sarı saçları arasında dolaştırdı. "Onun nasıl biri olduğunu gerçekten önemsiyor musun Matt?"

"Evet" dedim. " Kesinlikle önemsiyorum."

Belki de, yalnızca adlan gay olan barları fazla ziyaret etmemin sonucuydu. Emin değilim ama metroya giderken bir telefon kulübesinde durdum ve defterimdeki bir numaraya baktım.

Telefona bir çeyreklik attım, numarayı çevirdim ve karşımdaki cevap verdiğinde, "Elaine? Matt Scudder" dedim.

"Ah, selam Matt. Nasıl gidiyor?"

"Kötü değil. Bir arkadaş ister misin diye merak ediyordum."

"Seni görmeyi çok isterim. Bana yarım saat ver olur mu? Tam duşa girmek üzereydim."

"Elbette."

Bir kahveyle sandviç aldım ve Post'u okudum. Yeni Belediye Başkanı kendine yardımcı tayin etmekte zorlanıyordu. Araştırma Kurulu yardımcı adaylarının sürekli çeşitli konularda rüşvete bulaştıklarını ortaya çıkarıyordu. Bunun kesin bir çözümü vardı ve Belediye Başkanı eninde sonunda bunu bulacaktı. Araştırma Kurulu'ndan kurtulması gerekecekti.

Dünkü gazete baskıya girdiğinden beri bazı vatandaşlar birbirlerini öldürmüşlerdi, iki izinli devriye polisi Woodside'daki bir barda içmiş, sonra birbirlerini görev tabancalarıyla vurmuştu. Biri ölmüştü, diğerinin durumu ise kritikti. Çocuğuna kötü davranmaktan her biri doksanar gün hapis yatan bir adam ve kadın, açtıkları velayet davasını kazanmışlar ve çocuğun velayetini ona üç buçuk yıldır bakan koruyucu anne ve babasından almışlardı. Batı, Beşinci Cadde'deki bir apartmanın çatısında genç bir oğlanın çıplak cesedi bulunmuştu. Çocuğun göğsüne X işareti oyulmuştu bu işi yapan büyük bir olasılıkla çocuğun kollarını, bacaklarını ve kafasını vücudundan ayıran kişiyle aynıydı.

Gazeteyi masaya bıraktım ve bir taksiye bindim. Elli Birinci ve Elli İkinci Caddelerin arasında güzel bir binada yaşıyordu. Kapıcı beklendiğimi onaylattıktan sonra başıyla asansörü işaret etti. Beni kapıda bekliyordu; kraliyet mavisi etek ve ıhlamur yeşili bluz giymişti. Kulağında altın küpeler vardı ve zengin misk kokulu bir parfüm sürmüştü. Kapıyı kapayıp sürgüyü takarken paltomu bir Eames sandalyesinin üzerine attım. Beni öpmek için kollarımın arasına süzüldü ve küçük bedenini benimkini yasladı. "Mmmm" dedi. "Bu hoş."

"İyi görünüyorsun Elaine."

"Dur, sana bir bakayım. Sen de kötü görünmüyorsun, her zamanki gibi sert ve güçlüsün. Nasılsın?"

"Oldukça iyi."

"İşlerin yoğun mu?"

"Evet."

Müzik setinden bir oda müziği yayılıyordu. Plağın sonuna gelmişti, koltuğa oturdum, pikaba doğru yürüyüşünü ve plağı ters çevirişini izledim. Kalçalarının doğal olarak mı yoksa sadece benim için mi sallandığını merak ettim. Bunu hep merak etmişimdir

Bu odadan hoşlanırdım. Beyaz, duvardan duvara tüylü bir halı, göründüklerinden daha rahat ve sade modern mobilyalar; yumuşak temel renkler Duvarlarda bir iki soyut tablo. Böyle bir odada yaşayamazdım ama, ara sıra içinde zaman geçirmekten hoşlanıyordum.

"İçki?"

"Şimdi değil."

Kanepede yanıma oturdu, okuduğu kitaplardan ve gördüğü filmlerden bahsetti. Sohbet edecek konu bulmakta çok becerikliydi. Sanırım olmalıydı da.

Birkaç kere öpüştük, göğüslerine dokundum ve elimi yavaşça aşağılara indirdim. Hafifçe mırıldandı.

"Yatağa gelmek ister misin Matt?"

"Elbette."

Yatak odası küçük ve biraz daha az renkliydi. Küçük, renkli camlı bir lambayı yaktı ve tavandaki ışığı kapattı. Soyunduk ve kocaman yatağa uzandık.

Ilıktı, gençti, istekliydi, cildi yumuşak ve parfümlü, vücudundaki kaslar sıkıydı. Elleri ve ağzı zekiydi. Ama işe yaramıyordu, birkaç dakika sonra ondan uzaklaştım ve omzuna yavaşça dokundum.

"Rahatla tatlım."

"Hayır, işe yaramayacak" dedim.

"Yapabileceğim bir şey var mı?"

Başımı salladım.

"Çok mu içtin?"

O yüzden değildi. Konsantre olmaktan çok uzaktım. "Belki de" dedim.

"Bazen olur böyle."

"Belki de benim için ayın yanlış günüydü."

Güldü. "Evet, belki de reglsin."

"Öyle olmalı."

Giysilerimizi giydik. Cüzdanımdan üç onluk çıkardım ve komodinin üzerine koydum. Her zamanki gibi fark etmemiş gibi göründü.

"Şimdi bir içki ister misin?"

"Evet. Sanırım. Eğer varsa burbon olsun."

Yoktu. Skoç vardı ve ona razı oldum. Kendine bir bardak süt doldurdu ve bir süre hiçbir şey söylemeden birlikte kanepede oturup müzik dinledik. Sanki sevişmişiz gibi rahatladığımı hissettim.

"Bu günlerde çalışıyor musun Matt?"

"Evet."

"Eh, herkes çalışmak zorundadır."

"Evet."

Paketinden bir sigara çıkardı, yaktım. "Kafanda bazı şeyler var" dedi. "Nedeni bu olmalı."

"Büyük bir olasılıkla haklısın."

"Haklı olduğumu biliyorum. Konuşmak ister misin?"

"Pek değil."

"Tamam."

Telefon çaldı, yatak odasından cevap verdi. Geri döndüğünde, hiç bir erkekle birlikte yaşayıp yaşamadığını sordum.

"Bir pezevenkle mi demek istiyorsun? Asla yaşamadım ve asla da yaşamam."

"Bir erkek arkadaşta demek istedim."

"Asla. Bu işte erkek arkadaşlarının olması komiktir. Her zaman pezevenge dönüşürler."

"Gerçekten mi?"

"Evet. Bir çok kız tanıyorum. 'Ah, o pezevengim değil, o benim erkek arkadaşım.' Ama bu erkekler her zaman pezevenklik ve erkek arkadaşlık arasında kalırlar, arasında kaldıkları için hayatlarının parasını kazanırlar ve kız her şeyi öder. Ama o pezevenk değil, yalnızca erkek arkadaştın Öyle kızlar kendilerini kandırmada oldukça başarılıdır. Ben kendimi kandırmada çok beceriksizim. Bu yüzden denemiyorum bile."

"Aferin sana."

"Erkek arkadaşları besleyemem. Yaşlılık günlerim için yatırım yapmakla meşgulüm."

"Gayrimenkul mü?"

"Evet. Queens'te apartman daireleri. Borsa onların olsun, ben ulaşabileceğim ve dokunabileceğim şeyler istiyorum."

"Seni bir ev sahibesi olarak düşünmek çok garip."

"Evet, ancak ben asla kiracılarla ya da başka şeylerle uğraşmıyorum. Bunları benim için idare eden bir şirket var."

Şirketin Bowdoin idari İşler olup olmadığını merak ettim ama sormadım. Yatak odasını yeniden denemek isteyip istemediğimi sordu. İstemediğimi söyledim.

"Acele ettirmek istemem ama otuz dakika içinde bir arkadaşımı bekliyorum."

"Tamam."

İstersen bir içki daha al."

'Hayır, yola koyulma zamanı geldi."

Benimle kapıya kadar geldi, paltomu tuttu. Onu öptüm.

"Bir daha ziyaretlerin arasına bu kadar uzun zaman bırakma."

"Kendine iyi bak Elaine."

"Ah, bakarım."

X

Cuma sabahı açık ve temizdi. Broadway'deki Olin'den bir otomobil kiraladım ve Batı Yolu'ndan şehir dışına çıktım. Otomobilim, dönüşlerde biraz şımartılması gereken utangaç bir Malibu Chevrolet'ydi. Ekonomik olduğunu düşünmüştüm.

Pelham ve Lorchmont'tan sonra Mamaroneck'e kadar New England otoyolunu kullandım, Exxon istasyonunda benzin dolduran çocuk Schuyler Bulvarı'nın nerede olduğunu bilmiyordu. İçeri girip sorunca patronu dışarı çıkarak yolu tarif etti. Patron, Carioca'yı da biliyordu ve on ikiyi yirmi beş geçe Malibu'yu restoranın önüne park etmiştim. Kokteyl salonuna girdim ve siyah Formika barın vinil taburelerinden birine oturdum. İçinde duble burbon olan bir fincan koyu kahve istedim. Kahve acıydı, bir gece önceden kalmaydı. Başımı çevirip onu, yemek ve kokteyl salonları arasındaki kemerli girişte tereddütle dururken gördüğüm zaman fincanım hâlâ yarı doluydu. Wendy Hanniford'la aynı yaşta olduğunu bilmeseydim en azından üç dört yaş büyük tahmin ederdim, Oval yüzünü siyah, omuz hizasındaki saçları çevreliyordu. Koyu ekose pantolon ve altından büyük göğüslerinin saldırganca fırladığı inci grisi süveter giyiyordu. Omzunda kahverengi, büyük bir deri çanta ve sağ elinde de bir sigara vardı. Beni gördüğüne memnunmuş gibi görünmüyordu.

Bana doğru gelmesini bekledim ve bir anlık bir tereddütten sonra geldi. Yavaşça ona döndüm.

"Bay Scudder?"

"Bayan Thal? Bir masaya oturalım mı?"

"İyi olur"

Yemek salonu kalabalık değildi, şef garson, arka taraflarda, köşede bir masa gösterdi. Birinin flemenko motifleri fikri üzerini yapılmış, üzerinde

oldukça çok çalışılmış ve fazla süslenmiş bir salondu. Renk tasarımı fazlaca siyah, kırmızı ve buz mavisi içeriyordu. Acı kahvemi barda bıraktığım için burbon ve soda istedim. Marcia Thal'a bir içki isteyip istemediğini sordum.

"Hayır, teşekkürler Bir dakika bekle. Evet, sanırım bir şey içmek istiyorum. Neden içmeyeyim ki?"

"Bunun için bildiğim hiçbir neden yok."

Arkamda duran garsona baktı ve buzlu bir viski istedi. Gözleri benimkilerle buluştu, başka tarafa yöneldi ve tekrar döndü.

"Burada olmaktan mutlu olduğumu söyleyemem" dedi. "Ben de."

"Bu sizin fikrinizdi. Ve beni tehdit ettiniz, değil mi? İnsanlara yapmalarını istediğiniz şeyleri yaptırmaktan zevk alıyor olmalısınız."

"Eskiden sineklerin kanatlarını koparırdım."

"Buna hiç şaşmam." Bana ters ters bakmaya çalıştı ama yapamadı ve kendi haline güldü. "Kahretsin" dedi.

"Hiçbir şeyin içine çekilmeyeceksiniz Bayan Thal."

"Umarım."

"Çekilmeyeceksiniz. Wendy Hanniford'un hayatıyla ilgili bir şeyler öğrenmek istiyorum, hayatınızı altüst etmek değil."

İçkilerimiz geldi. Kendininkini aldı ve sanki daha önce onun gibi bir şey hiç görmemiş gibi inceledi. Normal bir viskiye benziyordu. Bir yudum aldı, bardağı bıraktı. Ben biraz burbon içip onu bekledim.

"İsterseniz yiyecek bir şeyler sipariş edebilirsiniz. Ben aç değilim."

"Ben de değilim."

"Nereden başlayacağımı bilmiyorum. Gerçekten bilmiyorum."

Ben de emin değildim. "Wendy'nin bir işi varmış gibi görünmüyor Siz ona taşındığınızda çalışıyor muydu?"

"Hayır Ama ben bunu bilmiyordum."

"Size bir işi olduğunu mu söylemişti?"

Başını salladı. "Ama bu konuda her zaman çok belirsiz konuşurdu. Doğruyu söylemek gerekirse buna fazla dikkat etmemiştim. Wendy'yle ilgilenişimin başlıca nedeni ayda yüz Dolara paylaşabileceğim bir dairesi olmasıydı."

"Sizden istediği kira bu muydu?"

"Evet. Taşındığımda dairenin ayda iki yüz Dolar olduğunu söylemişti ve ikimiz de tam yarısını ödüyorduk. Kira kontratını ya da ona benzer bir şeyi hiç görmemiştim ve yandan biraz fazlasını ödediğimi düşünmüştüm. Bu benim için uygundu. Bütün mobilyalar, her şey onundu ve benim için çok iyi bir anlaşmaydı. Daha önce Evangeline Evi'nde kalıyordum. Neresi olduğunu biliyor musunuz?"

"Batı On Üçüncü Cadde'deki mi?"

"Evet. Bana biri tavsiye etmişti; kibar, genç bayanların büyük şehirde kendi başlarına oturabilecekleri bir evdir." Yüzünü buruşturdu. "Sokağa çıkma yasağı ve buna benzer kuralları vardı. Oldukça komikti; küçücük bir odayı bir çeşit güneyli Baptist olan ve sürekli dua eden bir kızla paylaşıyordum, erkek ziyaretçilerimiz olamazdı ve bir sürü başka saçmalık. Ve bana neredeyse Wendy ile daireyi paylaşmamla aynı paraya mal oluyordu. Öyleyse, bana biraz fazla para verdirtiyorsa, bu dert değildi. Dairenin kirasının ayda iki yüz Dolar'dan çok daha fazla oluğunu anlamam uzun sürmedi."

"Ve Wendy çalışmıyordu."

"Hayır"

"Paranın nereden geldiğini merak ettiniz mi?"

"İlk başlarda hayır. Bir süre sonra hiç işe gitmediğini fark ettim ve sorduğumda, o sıralar işsiz olduğunu itiraf etmişti.

Yeterli parasının olduğunu ve bir iki ay daha iş bulamasa da aldırmadığını söylemişti. Fark edemediğim ise aslında iş bile aramıyor olduğuydu. Ben işten eve döndüğümde iş ajansları ve iş görüşmeleri hakkında bir şeyler söylerdi ve onun gerçekte! aramadığını bilmemin hiçbir yolu yoktu,"

"O zamanlar da bir fahişe miydi?"

"Onu böyle tanımlayabilir misiniz bilemem."

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Erkeklerden para alıyordu. Bunu o daireye taşındığından beri yaptığını tahmin ediyorum. Ama onun tam anlamıyla bir fahişe olup olmadığını bilmiyorum."

"Ne olup bittiğini ilk ne zaman anladınız?"

İçkisini kaldırdı ve bir yudum daha aldı. Bardağını bıraktı ve alnını parmaklarının ucuyla ovuşturdu. "Yavaş yavaş anladım" dedi.

Bekledim.

"Çok fazla kişiyle çıkıyordu. Yaşlı erkeklerle ama bu beni şaşırtmamıştı. Ve genellikle, şey, yatarlardı." Gözlerini indirdi. "Burnumu onun işlerine sokmuyordum ancak bunu görmememi de imkânsızdı. Dairede o yatak odasını, ben de oturma odasını almıştım, oturma odasında açılabilir bir kanepe vardı."

"Daireyi gördüm."

"Öyleyse odaların konumunu bilirsiniz. Yatak odasında gitmek için oturma odasından geçmek zorundasınız, dolayısıyla, eğer ben evdeysem sevgilisini benim odamdan geçirip yatak odasına götürür,, orada yarım saat ya da bir saat kalırlar; sonra ya Wendy onu kapıya kadar geçirir ya da adam kendi çıkar giderdi."

"Bu sizi rahatsız etmiş miydi?"

"Onlarla yatması mı? Hayır, beni rahatsız etmemişti. Neden etsin ki?"

"Bilmiyorum."

"Evangeline Evi'nden ayrılmamın nedenlerinden biri de bir yetişkin gibi yaşamaktı. Ben de bakire değildim. Ve ayrıca Wendy'nin daireye erkekleri getirmesi, benim de istediğim zaman eve erkek getirmekte serbest olduğum anlamına geliyordu."

"Getirdiniz mi?"

Kızardı. "O zamanlar özel birini görmüyordum."

"Peki, Wendy'nin değişik insanlarla sık sık yattığını biliyordunuz ama para aldığını bilmiyordunuz."

"O zamanlar, hayır."

"Çok sayıda erkekle yatıyor muydu?"

"Bilmiyorum. İlk başlarda aynı erkekleri tekrar tekrar görüyordum. Birlikte olduğu erkeklerin çoğuyla tanışmadım. Zamanımın büyük bir kısmını dairenin dışında geçiriyordum. Ya da eve geldiğimde o yatak odasında biriyle olurdu, ben de içki ya da başka bir şey için dışarı çıkar ve adam gittikten sonra geri dönerdim." Onu inceledim, gözlerini kaçırdı, "En başından beri bir şeylerden şüpheleniyordunuz, değil mi?" dedim.

"Ne demek istediğinizi anlamadım."

"Erkeklerle ilgili bir şey vardı."

"Öyle sanırım."

"Neydi o? Erkekler nasıldı?"

"Yaşlı elbette, ama bu beni şaşırtmamıştı. Aynı zamanda hepsi çok iyi giyimliydi. Şey gibi, ah, bilmiyorum, iş adamı, avukat, profesyonel görünüşlüydüler. Ve çoğunun evli olduğunu hissediyordum. Neden böyle düşündüğümü size söyleyemem, açıklaması çok zor."

Birer içki daha sipariş ettim, biraz gevşemeye başladı. Resim dolmaya, bir biçime girmeye başlamıştı. Wendy dairede değilken açtığı telefonlar aldığı üstü kapalı mesajlar Bir gece yine Wendy evde değilken kapıya dayanan sarhoş vardı; Marcia'ya aynı işi onun da görebileceğini söylemiş ve üstünü başını ellemeye kalkışmıştı. Ondan kurtulmayı başarmış ama hâlâ Wendy'nin erkek arkadaşlarının onun gelir kaynağı olduğunu anlamamıştı.

"Sürtük olduğunu düşündüm" dedi. "Ben ahlâkçı değilim Bay Scudder. O dönemler ben de tam ters yönde gidiyordum. Nasıl davrandığım değil, nasıl hissettiğim açısından. Evangeline Evi'ndeki bütün o tutucu bakirelerden sonra Wendy hakkında duygularım karışıktı."

"Nasıl?"

"Onun yaptığının çok iyi bir şey olmadığını düşünüyordum. Onun için duygusal olarak kötü olacağını. Bilirsiniz, ego hasarı ya da onun gibi şeyler. Çünkü her şeyin altında o her zaman masumdu."

"Masum mu?"

Tırnağını kemirdi. "Bunu nasıl açıklayacağımı bilmiyorum. Onda bir küçük kız ruhu vardı. Ne çeşit bir seks yaşamı olursa olsun, onun hep küçük bir kız olarak kalacağını hissederdim." Bir an düşündü, sonra omzunu silkti. "Her neyse, davranışlarının ona zarar vereceğini düşünmüştüm. İncineceğini düşünmüştüm."

"Fiziksel olarak incineceğini kastetmiyorsunuz, değil mi?"

"Hayır, duygusal olarak demek istiyorum. Ve aynı zamanda ona imrendiğimi de söylemeliyim."

"Özgür olduğu için mi?"

"Evet. Bağlı olduğu hiçbir şey yoktu. Görebildiğim kadarıyla suçluluk duygusundan tamamıyla uzaktı. Ne yapmak istiyorsa onu yapıyordu. Ona imrendim çünkü o çeşit özgürlüğe inanıyordum ya da inandığımı düşünüyordum ve kendi hayatımda ona sahip değildim." Birdenbire sırıttı. "Aynı zamanda yaşantısına da imreniyordum çünkü benimkinden çok daha heyecan vericiydi. Benim de çıktığım insanlar vardı ama hiçbiri ilginç değildi. Birlikte dolaştığım çocuklar yaklaşık benim yaşlarımdaydı ve fazla paralan da yoktu. Wendy, Barbetta's, Forum gibi yerlerde akşam yemeklerine gidiyor, bense yalnızca küçük kafelerin içini görüyordum. Kendimi, onu az da olsa kıskanmaktan alıkoyamıyordum"

Özür dileyerek bayanlar tuvaletine gitti. O yokken garsona taze kahve olup olmadığını sordum. Var, dedi, ben de iki fincan getirmesini istedim. Marda Thal'ı beklerken Wendy'nin. neden bir ev arkadaşı, özellikle de geçimini nasıl kazandığını bilmeyen birini istediğini merak ettim. Ayda yüz Dolar yetersiz bir nedendi ve Marcia'nın anlattığı biçimde fahişelik yapmanın getirişi Marcia'dan kazandığı küçük gelirin çok çok üzerindeydi.

Garson kahveleri getirirken Marda da geldi. "Teşekkürler" dedi. "İçkinin etkisini hissetmeye başlamıştım. Kahve iyi gelecek."

"Bana da . Önümde uzun bir dönüş yolculuğu var."

Bir sigara aldı. Bir kibrit alıp sigarasını yaktım. Wendy'nin yaptıkları karşılığında para aldığını nasıl anladığını sordum.

"O söyledi."

"Neden?"

"Kahretsin" dedi. Dumanı uzun, ince bir çizgi halinde üfledi. "Yalnızca söyledi, tamam mı? Bunu böyle bırakalım."

"Bana her şeyi söylersen çok daha kolay olacak Marcia."

"Sana, söylenecek daha fazla şeyler olduğunu düşündüren de ne?"

"Ne yaptı, çıktıklarından birini sana mı havale etti?"

Gözleri alevlendi. Kısa bir an için gözlerini kapadı ve sigarasından bir nefes çekti. "Neredeyse böyle oldu" dedi. "Tam olarak değil ama çok yakın. Bir arkadaşının, şehir dışından iş için gelen başka bir arkadaşı olduğunu söyledi ve onlarla iki çift olarak çıkar mıyız diye sordu. Böyle bir şey düşünmediğimi söyledim, o ise harika bir şov göreceğimizden ve güzel bir akşam yemeği yiyeceğimizden bahsetti. Ve sonra "Akıllı ol Marcia. iyi vakit geçirecek ve bundan birkaç Dolar kazanacaksın" dedi.

"Ne tepki gösterdin?"

"Şey, şok olmamıştım, demek ki onca zamandır para aldığından şüpheleniyor olmalıydım, Ne demek istediğini sordum ki o an bu çok aptalca bir soruydu. O, çıktığı erkeklerin çok parası olduğunu, genç bir kadının iyi bir yaşam kazanmasının zorluklarının farkında olduklarını ve gecenin sonunda genellikle bir şeyler verdiklerini söyledi. Bunun fahişelik olup olmadığı hakkında bir şeyler sorduğumda, erkeklerden asla para ya da benzer şeyler istemediğini ama her zaman bir şeyler verdiklerini söyledi. Ne kadar verdiklerini sormak istedim ama soramadım, zaten sonra söyledi. Her zaman en azından yirmi Dolar verdiklerini ve arada sırada bazı adamların neredeyse yüz Dolar verdiklerini söyledi. Görüşeceği adamın her zaman elli Dolar verdiğini ve eğer onlarla çıkarsam arkadaşının da bana elli Dolar vereceğinden emin olduğunu söyledi. İyi bir akşam yemeği, güzel bir şov izlemek ve sonra da hoş, ciddi bir centilmenle yatakta yarım saat geçirmek

dışında hiçbir şey içermeyen bir gece için. iyi bir kâr olduğunu düşünüp düşünmediğimi sordu. Bu onun deyimiydi: 'Hoş, ciddi bir centilmen.'"

"Buluşma nasıl gitti?"

"Gittiğimden nasıl emin olabiliyorsunuz?"

"Gittin, değil mi?"

"Haftada seksen Dolar kazanıyordum. Kimse beni akşam yemeklerine ve Broadway şovlarına götürmüyordu. Ve henüz yatmak isteyebileceğim biriyle bile tanışmamıştım."

"Geceden hoşlandın mı?"

"Hayır. Düşünebildiğim tek şey o adamla yatacak olmamdı. Ve o yaşlıydı."

"Ne kadar yaşlı?"

"Bilmiyorum. Elli beş, altmış, insanların yaşlarını asla tahmin edemem. Bildiğim tek şey benim için çok yaşlı oluşuydu."

"Ama devam ettin."

"Evet. Gitmeyi kabul etmiştim ve partiyi bozmak da istemiyordum. Yemek iyiydi, partnerim yeterince çekiciydi. Şova dikkatimi fazla veremedim. Yapamadım. Gecenin geri kalanıyla İlgili endişeliydim." Durdu, gözlerini arkamdaki bir noktaya kilitledi. "Evet, onunla yattım. Ve evet, bana elli Dolar verdi. Ve evet, o parayı aldım."

Biraz kahve içtim.

"Bana parayı neden aldığımı sormayacak mısınız?"

"Sormalı mıyım?"

"O kahrolası parayı istedim. Ve nasıl bir şey olduğunu hissetmek istedim. Fahişe olmanın."

"Fahişe gibi mi hissettin?"

"Şey, yaptığım buydu, değil mi? Bir adamın beni becermesine izin verdim ve karşılığında para aldım."

Hiçbir şey söylemedim. Birkaç dakika sonra devam etti. "Kahretsin. Birkaç kere daha çıktım. Belki haftada ortalama bir kere. Nedenini bilmiyorum. Para için değildi. Tam olarak değil. Nedeni, bilmiyorum. Bir deney diyebilirsiniz. Bu konuda neler hissettiğimi bilmek istedim. Ben kendim hakkında bazı şeyler öğrenmek istedim."

"Ne öğrendin?"

"Düşündüğümden daha tutucu olduğumu. Yani zihnimin köşelerinde saklanan şeyleri önemsemediğimi. Daha, ah, temiz bir hayat istediğimi. Birine âşık olmak istediğimi. Evlenmek, bebek sahibi olmak, bu tür şeyler, istediğim şeyler bunlardı. Bunu anladığımda kendi evime taşınmam gerektiğini de anladım. Wendy ile aynı evi paylaşmayı sürdüremezdim."

"Buna nasıl tepki gösterdi?"

"Çok üzüldü." Gözleri hatıraların etkisiyle büyüdü. "Bunu hiç beklemiyordum. Çok yakın değildik ya da en azından ben çok yakın olduğumuzu asla düşünmemiştim. Ona kafamın içindekileri hiç göstermemiştim ve o da onunkinin içindekileri hiç göstermemişti. Çok fazla birlikte oluyorduk, özellikle ben de çıkmaya başladıktan sonra ve çok konuşuyorduk ama hepsi yüzeysel şeylerdi. Benim varlığımın onun için önemli olduğunu düşünmemiştim. Ona taşınmak istediğimi ve nedenlerini anlattım ve gerçekten şoka uğradı. Bana kalmam için yalvardı bile."

"Bu ilginç."

"Kiranın daha büyük bir kısmını ödeyeceğini söyledi, işte o zaman aslında benim ödediğim kiranın iki katını ödediğini öğrendim. Sanırım, isteseydim hiç kira ödemeden de kalmama izin verecekti. Ve elbette birileriyle çıkmak zorunda olmadığımı canımı sıkıyorsa bunu benden istemeyeceğini söyledi. Hatta, aktivitelerini benim işte olduğum zamanlarla sınırlamayı bile teklif etti. Zaten, geceleri karılarının yanından ayrılamayan iş adamlarıyla çoğunlukla öğleleri birlikte olurdu. Hayatını nasıl kazandığını anlamamın bu kadar uzun sürmesinin nedenlerinden biri de buydu. Akşam çıktıklarının da onu bundan böyle otele ya da başka bir yere götürmek zorunda olacaklarını, böylece ben etrafta olduğum zamanlarda evin tamamen bize ait olacağını söyledi. Ama sorun bu değildi, o hayattan tamamen çıkmak zorundaydım çünkü benim için çok kışkırtıcıydı, işimde haftada seksen

Dolar kazanıyordum. Bu seksen Dolar için de çok çalışmak zorundaydım. İşten ayrılmam için çok baştan çıkartıcı bir durumdu bu. Ve beni korkutuyordu."

"Böylece taşındın."

"Evet. Eşyalarımı toplayıp giderken Wendy ağladı. Sürekli bensiz ne yapacağını bilmediğini söylüyordu. Kolaylıkla başka bir ev arkadaşı bulabileceğini söyledim, hayatına daha çok çıyan birini; Hayatına çok uyan birini istemediğini çünkü tek tip bir kişi olmadığını söyledi. O zamanlar ne demek istediğini bilmiyordum."

"Şimdi biliyor musun?"

"Sanırım. Sanırım kendisinden daha muhafazakâr birini istiyordu, içinde yaşadığı seks dünyasının parçası olmayan birini istiyordu. Şimdi düşünüyorum da, o ilk çıkma teklifini kabul ettiğimde biraz hayal kırıklığına uğramıştı. Bana kabul ettirmek için elinden geleni yapmıştı ama başardığında da hayal kırıklığına uğramıştı. Ne demek istediğimi anlıyor musunuz?"

"Sanırım. Bu bazı şeylere de uyuyor"

Daha önce söylediği bir şey beni rahatsız ediyordu, belleğimi kurcalayarak hatırlamaya çalıştım. "Yaşlı adamlarla çıktığına şaşırmadığınızı söylemiştin."

"Evet, bu beni şaşırtmamıştı."

"Neden?"

"Şey, okulda olanlar yüzünden."

"Okulda ne oldu?"

Kaşlarını çattı. Hiçbir şey söylemedi, soruyu tekrarladım.

"Kimsenin başına bela açmak istemiyorum."

"Okulda biriyle mi birlikteydi? Yaşlı bir adamla mı?"

"Onu iyi tanımadığımı unutmayın. Selamlaşacak kadar tanıyordum ve bir iki kere de aynı sınıfta olmuş olabiliriz, onu öylesine tanıyordum."

"Bu olay, mezuniyetine yalnızca birkaç ay kala okuldan ayrılmasıyla mı ilgili?"

"Gerçekten hakkında o kadar çok şey bilmiyorum."

"Marda, bana bak. Kolejde neler olduğuyla ilgili söyleyeceğin her şeyi ben zaten kendim de bulabilirim. Sen yalnızca beni büyük bir zaman kaybından kurtaracaksın. Böylece Indiana'ya doğru bir yolculuğa çıkmamış ve birçok insana rahatsız edici sorular sormamış olurum."

"Ah, bunu yapmayın,"

"Yapmamayı ben de tercih ederim. Ama bu sana bağlı."

Hikâyeyi gerçekten iyi bilmediği için bölük pörçük anlattı. Wendy'nin kampüsten ayrılmasından kısa süre önce bir skandal patlak vermişti. Anlaşılan Wendy'nin orta yaşlı ve kendisi yaşında çocukları olan bir sanat tarihi öğretmeniyle ilişkisi vardı. Adam karısından ayrılmak ve Wendy ile evlenmek istemişti, karısı bir avuç uyku ilacı yutmuş, hastaneye yetiştirilmiş, midesi yıkanmış ve kurtulmuştu. Bu olaydan hemen sonra Wendy bavulunu toplamış ve ortadan kaybolmuştu.

Ve kampus dedikodularına göre bu onun yaşlı bir adamla ilk ilişkisi değildi, ismi çoğu ondan epeyce yaşlı başka öğretmenlerle de anılıyordu.

"Eminim ki bunların çoğu yalnızca dedikoduydu" dedi Marcia Thal. "Daha çok kişinin haberi olmadan bir sürü erkekle ilişkisi olduğunu sanmıyorum ama bu olaylar patlak verdikten sonra insanlar gerçekten yalnızca onu konuşuyorlardı. Sanırım bir kısmı gerçek olmalı."

"Öyleyse eve ilk taşındığında onun pek de geleneklere uyan biri olmadığını biliyordun."

"Size söyledim. Onun ahlâk anlayışı beni ilgilendirmiyordu. Bir çok erkekle yatmakta yanlış bir şey göremiyorum. İstediği şey buysa, hayır." Bunu bir an düşündü. "Sanırım o zamandan bu yana değiştim."

"Şu öğretmen, sanat tarihçisi. Adı neydi?"

"Size onun adını söylemeyeceğim. Bu önemli değil. Belki kendi başınıza bulabilirsiniz. Bulacağınızdan eminim ama ben size söylemeyeceğim."

"Cottrell miydi?"

"Hayır, neden?"

"Cottrell adında birini tanıyor muydu? New York'ta?"

"Sanmıyorum. Adı hiç bir şey hatırlatmıyor."

"Düzenli olarak gördüğü biri var mıydı? Diğerlerinden daha sık olarak?"

"Pek sayılmaz. Elbette öğleden sonraları gelen biri olabilirdi ama bunu ben bilemezdim."

"Sence ne kadar para kazanıyordu?"

"Bilmiyorum. Bu, üzerinde konuştuğumuz bir şey değildi Sanırım ortalama fiyatı otuz Dolardı. Ortalama olarak. Bundan fazlası değil. Bir çokları yirmi verirdi. Yüz Dolar veren erkeklerden bahsederdi ama sanırım onlar oldukça azdı."

"Haftada kaç kez yatıyordu?"

"Gerçekten bilmiyorum. Bazen haftada üç gece, bazen de dört gece biriyle birlikte olurdu. Ama gündüzleri de birilerini görüyordu. Bir servet yapmaya çalışmıyordu, yalnızca yaşamak istediği gibi yaşamasına yetecek kadar. Birçok kereler randevu taleplerini reddederdi. Asla gecede bir kişiden fazlasını görmezdi. Her zaman yemeği ve her şeyiyle tam bir randevu olmazdı. Bazen adam gelir ve onunla doğruca yatağa giderdi. Ama çok sayıda adamı da reddetti ve eğer hoşlanmadığı biriyle çıkarsa onu bir daha görmezdi. Ayrıca daha önce tanışmadığı bir adamla çıktığında eğer ondan hoşlanmazsa yatağa girmezdi. Elbette adam da ona para vermezdi. Numarasını başkalarından alan adamlar da vardı ve onlarla çıktığında ona uygun olmadıklarını hissederse başının ağrıdığını söyleyip eve dönerdi. Milyonlarca Dolar kazanmaya çalışmıyordu."

"Haftada birkaç yüz Dolar kazanıyor olmalıydı"

"Öyle denilebilir. Benim kazandığımla karşılaştırıldığında bir servet sayılırdı ama uzun vadede fazla bir miktar değildi. Bunu para için yaptığını sanmıyorum, umarım ne demek istediğimi anladınız."

"Anladığımdan emin değilim."

"Bence o, bilirsiniz, mutlu bir fahişeydi."

Yüzü kızardı bunu söylerken. "Sanırım yaptığından hoşlanıyordu. Aslında bundan eminim. Yaşadığı hayattan, erkeklerden, her şeyden, bütün bunlardan zevk alıyordu."

Marcia Thal'dan beklediğimden fazlasını elde etmiştim. Belki de ihtiyacım olan kadar.

Ne zaman duracağınızı bilmek zorundasınız. Asla her şeyi öğrenemezsiniz ama hemen her zaman bildiğinizden fazlasını öğrenirsiniz ve artık öğrendiğiniz her yeni bilginin konu dışı olduğu ve ona harcadığınız zamanın kayıp sayıldığı bir nokta vardır

Indiana'ya uçabilirdim. Kesinlikle daha fazlasını öğrenirdim Ama bitirdiğimde şimdi bildiğimden daha fazlasını öğrenebileceğimi sanmıyordum. Adları ve tarihleri yerlerine koyabilirdim, Wendy Hanniford'la anıları olan insanlarla konuşabilirdim. Ama müşterim için ne elde edebilirdim?

Hesabı istedim. Garson hesabı toplarken Cale Hanniford'u düşündüm ve Marcia Thal'a, Wendy'nin hiç anne babası hakkında konuşup konuşmadığını sordum.

"Bazen babası hakkında konuşurdu."

"Ne söylerdi?"

"Nasıl biri olduğunu merak ederdi."

"Onu tanımadığını mı düşünüyordu?"

"Şey, elbette değil. Demek istediğim, benim anladığım kadarıyla babası o doğmadan önce ya da doğduğu sıralarda ölmüş Onu nasıl tanıyabilirdi ki?"

"Üvey babası demek istedim."

"Ah, hayır Hatırladığım kadarıyla onun hakkında hiç konuşmazdı, onlara yazması ve her şeyin yolunda olduğunu haber vermesi gerektiği dışında bir şey söylememişti. Bunu birkaç kere tekrarladığı için bir türlü yazamadığı izlenimine kapılmıştım."

Başımı salladım. "Babası hakkında ne söylemişti?"

"Onu aşırı yüceltmesinin dışında pek birse hatırlamıyorum. Bir keresinde Vietnam hakkında konuşuyordu, savaşın hangi hallerde kötü ya da iyi olduğu hakkında bir şeyle söyledi, savaşan erkekler aynı zamanda iyi erkeklerdi ve babasının Kore'de nasıl öldürüldüğünden bahsetti. Ve bir keresinde de 'Eğer yaşıyor olsaydı her şey farklı olurdu' demişti."

"Nasıl farklı?"

"Bunu söylemedi."

XI

Arabayı Olin'e saat ikiyi birkaç dakika geçe geri verdim. Sandviç ve bir parça kek için durdum, her şeyin diğer her şeyle kenetleneceği bir yol bulmaya çalışarak defterimdekilerin şöyle bir üzerinden geçtim.

Wendy Hanniford. Yaşlı erkeklere karşı bir zaafı vardı ve eğer isterseniz bu zaafın izini, hiç görmediği babasına karşı beslediği çözülmemiş duygularına kadar sürebilirdiniz. Kolejdeyken gücünün farkına varmış ve öğretmenleriyle ilişkiye girmişti. Sonra içlerinden biri ona çok fena vurulmuş ve dizginler boşalmıştı. Her şey bittiğinde okul da bitmişti ve kendi başına New York'taydı.

New York'ta çok sayıda yaşlı erkek vardı. Biri onu Miami Beach'e götürdü. Aynı kişi ya da bir başkası dairesini kiralarken iş referansı sağladı. Ve bu çizgi üzerinde onu yemeğe götüren, taksi için yirmi Dolar veren ve şifonyerin üzerine yirmi, otuz ya da elli Dolar bırakan daha birçok yaşlı erkek olmalıydı.

Asla bir ev arkadaşına ihtiyaç duymamıştı. Kiranın yarısından da azını talep ederek Marcia Maisel'e yardım etmişti. Aynı biçimde Richie Vanderpoel'a da yardım etmiş olabilirdi, onu da, Mardayı da aynı nedenle arkadaşı olarak seçmişti ve aynı nedenle de Marcia'nın kalmasını istemişti.

Çünkü bu yalnız bir dünyaydı ve şimdiye kadar tek dostu olan babasının hayaletiyle yalnız yaşamıştı. Sahip olduğu ve yakınlaştığı erkekler başka kadınlara aittiler Onunla işlerini bitirdikten sonra karılarının yanına giden erkekler. Bethune Sokağı'ndaki dairesinde onu yatağa götürmek istemeyecek birini istemişti. Yalnızca iyi bir dost olacak birini. Önce Marcia ve Wendy, Marcia onunla birlikte erkeklerle çıkmayı kabul ettiğinde biraz hayal kırıklığına uğramamış mıydı? Sanırım uğramıştı çünkü erkeklerle çıkarken kendisine eşlik edecek bir arkadaş kazandığı anda kırılgan

dünyada yeri olmayan, Marcia'nın Wendy'de hissettiği masumiyete ait olan arkadaşını kaybetmişti.

Sonra Richie, büyük bir olasılıkla daha iyi bir arkada olmuştu. Utangaç ve sessiz bir eşcinsel olan Richie giysilerini oturma odasında tutmuş ve yine orada yatağa dönüştürülebilir kanepede uyumuş, bu arada evin dekorunu değiştirmiş, mükemmel yemekler pişirmiş ve Wendy için bir yuva yaratmıştı. Wendy de karşılığında Richie'ye bir yuva sağlamıştı. Ona, başka kadınla yapacağı gibi cinsel taleplerde bulunmadan bir kadının arkadaşlığını sunmuştu. Richie, gay barlarından çıkmış, Wendy'nin yuvasına girmişti.

Hesabı ödeyip çıktım ve otele gitmek için Broadway'e doğru yöneldim. Kırmızı gözlü, giysileri yırtık pırtık bir dilenci yolumu kesti. Bozuk param olup olmadığını sordu. Başımı sallayıp yoluma devam ettim, o da yanımdan uzaklaştı. Sanki cesareti olsaydı küfredecekmiş gibi bakıyordu.

Ne kadar derine inmek istiyordum? Indiana'ya uçabilir, 4B Wendy'nin hayattaki rolünü öğrendiği kampüste insanların başını ağrıtabilirdim. Wendy'yle ilişkisi dramatik sonuçlara yol aç öğretmenin adını kolaylıkla öğrenebilirdim. Hâlâ okulda olsa olmasa da onu bulabilirdim. Benimle konuşurdu. Benimle konuşmasını sağlayabilirdim. Wendy'le yatan diğer öğretmenleri ve onu tanıyan öğrencileri bulabilirdim.

Ama bütün bunlar bana bilmediğim ne söyleyebilir Biyografisini yazmıyordum. Yalnızca Cale Hanniford'a onun kin olduğunu ve o yola nasıl bulaştığını söylememe yetecek kadarın bulmaya çalışıyordum. Bu işi de yeterince iyi bir biçimde yapmıştım. Indiana'da daha fazlasını bulamazdım.

Yalnızca bir sorun vardı. Gerçek anlamda, Hanniford'la olan anlaşmam detektiflik ruhsatı kanunları ve gelir vergisinden kurtulmanın da ötesindeydi. Bana verdiği para bir hediyeydi, tıpkı benim Koehler, Parkow ve posta memuruna verdiğim gibi. Ve karşılığında ona iyilik yapıyordum, tıpkı diğerlerinin bana yaptığı gibi. Onun için çalışmıyordum.

Dolayısıyla, Cale Hanniford'un sorularının yanıtlarını buldum diye işi burada bırakamazdım. Benim de bir iki sorum vardı ve bütün yanıtlan henüz bulamamıştım. Çoğunu biliyordum ya da bildiğimi sanıyordum ama, hâlâ bir iki boşluk vardı ve onları doldurmak istiyordum.

İçeri girdiğimde Vincent resepsiyondaydı. Kısa bir süre önce bana zorluk çıkarmıştı ve hâlâ onun hakkında ne hissettiğimden emin değildim. Ona, kötü duygular taşımadığımı belirtmek için Yılbaşı ikramiyesi olarak on Dolar vermiştim ama daha ben yaklaşırken bile bir kenara büzülüyordu. Şimdi de biraz büzüldü, sonra odamın anahtarlarını ve Kenny'nin beni aramış olduğunu belirten pusulayı uzattı. Ulaşabileceğim bir numara bırakmıştı.

Onu odamdan aradım. "Ah, Matthew" dedi. "Araman ne kadar hoş,"

"Sorun nedir?"

"Sorun yok. Yalnızca boş bir günün tadını çıkarıyorum. Ya bu, ya da hapse girmekti, ben hapishanelere düşkün değilimdir. Eminim tatsız anılarımı geri getirecekti."

"Sana yetişemiyorum."

"Çok mu üstü kapalı konuşuyorum? Tatlı Teğmen Koehler'la konuştum, tam senin önerdiğin gibi. Sinthia bu akşam basılmak üzere programlandı. Baskın önceden uyarıldı, bu yüzden tedbirli olarak barmenlerimden birini bu öğleden sonra ve akşam üstü bara bakması için ayarladım."

"Barmenin olacaklardan haberi var mı?"

"Ben şeytan değilim Matthew. Tutuklanacağını biliyor Aynı zamanda hapisten rahatça çıkacağını ve suçlamaların kısa sürede geri alınacağını da biliyor. Ve bu deneyimin sonunda eskiye nazaran elli Dolar daha zengin olacağını da biliyor Şahsen ben tutuklanmaya bu paranın on katı için bile olsa dayanamazdım ama insanlar çeşit çeşit. Şunu da eklemeliyim ki, senin Teğmen Koehler oldukça işbirlikçiydi, senin söylediğin elli Dolar yerine yüz Dolar istemesi dışında. Onunla pazarlık yapmamı önermezdin herhalde?"

"Hayır, önermezdim."

"Ben de öyle düşündüm. Eh, eğer işe yararsa bu miktar devede .kulak kalacaktır. Umarım adını vermiş olmama aldırmazsın."

"Önemli değil."

"Bu, söze girmenin iyi bir yolu gibi gelmişti. Ama şimdi sana! bir iyilik borçluyum ve borcumu hemen yerine getirmekten memnun olacağım."

"Richie Vanderpoel hakkında bir şeyler buldun."

"Gerçekten de buldum. Şu geç saatler yerlerinden birinde onunla ilgili sorular sormak için birkaç saatimi feda ettim. Houston Caddesi'ndekini bilir misin?"

"Bilmiyorum."

"Benim favori yerlerimden biridir Eğer istersen bir gece seni de götürebilirim."

"Bakarız. Neler buldun?"

"Ah, bir bakalım. Neler buldum? Bizim parlak gözlü çocuğu, evlerine süt ve kurabiye için götürdüklerini hatırlamaya istekli üç centilmenle konuştum. Aynısını yaptıklarına kesinlikle yemin edebileceğim birkaç kişiyle daha konuştum ama onların hafızaları biraz bulanıktı. Onun para peşinde olmadığını düşünmekte haklı olduğum anlaşılıyor. Birinden asla para istememiş, bir delikanlı da Richie'ye taksi için birkaç Dolar vermeye çalıştığını ve onur almadığını söyledi. Altın gibi bir karakter, sence de öyle değil mi? "

"Evet."

"Bu zamanda oldukça nadir bulunur. Bunlar sorunun gerçekler bölümüne aitti. Geri kalanı ise izlenimler ama sanırım senin asıl ilgilendiğin de bu."

"Evet."

"Şey, öyle görünüyor ki Richard yeterince seksi değilmiş."

"Hı?"

İçini çekti. "Sevgili çocuk bu işten fazla hoşlanmıyor ve iyi yapamıyormuş. Her ne kadar sinirli ve tedirgin bir tip olsa da ben bunun nedeninin sinirler olduğunu sanmıyorum. Daha ziyade, bütün olaydan rahatsız olduğunu ve çok az zevk aldığını düşünüyorum. Yakınlıktan çekiniyordu. İşin pis yönünü yeterince istekli kabul ediyor ama elinin tutulmasını ya da omzuna dokunulmasını istemiyordu. Biliyorsun, bu

duyulmamış bir şey değil. Canı seks çeken ama yakınlığa katlanamayan bir çok eşcinsel vardır Onlar için bütün arkadaşları kıyamet gününe kadar bir yabancıdır Ama Richard seksten de o kadar zevk alıyormuş gibi görünmüyor"

"İlginç."

"Böyle söyleyeceğini biliyordum. Ayrıca iş bittikten sonra oradan uzaklaşmak için oldukça aceleci davranıyormuş. Asla gece boyunca kalmamış. Asla kahve ve brandy için oyalanmamış. Yalnızca bam-bam ve teşekkürler bayım. Ayrıca başka bir buluşma ve ikinci bir performansla da ilgilenmemiş. Adamlardan biri çocuğu mutlaka bir kez daha görmek istemiş, seks güzel olduğu için değil, olmadığını zaten biliyoruz, meraklandığı için. Bir şans verilirse o ciddi kabuğunu delebileceğini düşünmüş. Richie ise hiçbirine aldırmamış. Aynı yastığı paylaştığı biriyle bir daha konuşmak bile istemezmiş."

"Ben bu üç adamın..."

"Ad yok Matthew. Bazı ahlâk kurallarım vardır"

"Adlarıyla ilgilenmiyorum. Yalnızca aralarında benzerlikler olup olmadığını merak ediyorum."

"Ne açıdan?"

"Yaş. Hepsi aynı yaşta mıydılar?"

"Yaklaşık olarak."

"Elli ve üstü mü?"

"Nasıl bildin?"

"Yalnızca bir tahmin."

"Eh, iyi bir tahmindi. Ben elli ile altmış arası derdim. Ve hepsi de yaşlarını gösteriyorlardı, zavallı şeytanlar, bizim gibi gençlik çeşmesinde yıkanmamışlardı."

"Bu her şeye uyuyor."

"Nasıl?"

"Anlatamayacağım kadar karışık."

"Beni sepetliyor musun yani? Benim için fark etmez. Sana yardımcı olduğumu bilmenin verdiği tatmin benim için yeterli ödüldür Matthew. Bu, benim geçkin yaşımda torunlarıma anlatabileceğim bir hikâye değildi zaten."

XII

Eddie Koehler masasında değildi. Beni araması için bir mesaj bıraktıktan sonra merdivenlerden inip lobideki gazete standından bir gazete aldım. Telefon çaldığında Dert Ortağınız köşesine kadar gelmiştim.

Kenny'yi ona gönderdiğim için teşekkür etti, bunu söylerken sesi tereddütlüydü. Artık bir polis değildim ve aldığının bir parçasını bana vermek zorunda olmamalıydı.

Onu rahatlattım. "Karşılığında benim için küçük bir iyilik yapabilirsin. Birkaç telefon edecek ya da doğru kitaplara bakabilecek birini bulabilirsin. Bunu kendim de yapabilirim ama en azından üç katı zamanımı alır"

İstediğimi ona hecelettim. Borcunu ödemek için kolay bir yoldu bu. Hemen üzerine atladı. Beni arayacağını söyledi, ben de buralarda olacağımı ve telefonunu bekleyeceğimi söyledim.

Sonuç tam bir saat sonra geldi. J. J. Cottrell şirketinin William ve Pine'daki Kleinhans Binası'nda bir büroları vardı. Şirket yaklaşık on iki yıl boyunca Wall Street hareketleriyle ilgili bilgiler veren bir broşür yayınlamış ve herhalde sahibinin ölümüyle de kapanmıştı. Mal sahibi Arnold R. Leverett adında biriydi ve iki buçuk yıl önce ölmüştü. Şirketle ilişkisi olan Cottrell adında biri yoktu.

Teşekkür edip kapattım. Bu her şeyi açıklıyordu. Cottrell'i bulmaya çalışmamalıydım çünkü daha baştan öyle biri hiç olmamıştı. Leverett'in Wendy Hanniford'un hayatında bir rol oynamış olduğunu düşünmek mantıklıydı ama bu rol küçük de olsa, büyük de olsa artık önemsizdi. Adama konuşması için bir medyumun yardımı olmaksızın ulaşılamazdı.

Şansımı deneyip tekrar Eden Roc'u aradım ve yöneticiyi istedim. Beni hatırladı. Aynı kayıtları bu kere de Leverett için kontrol etmesini istedim. Bu sefer fazla zamanını almadı çünkü artık kayıtları nerede bulacağını

biliyordu. Hiç şaşırmadım; kayıtlar Bay. ve Bayan Arnold R Leverett'in Eylül'ün on dördünden yirmisine kadar Eden Roc'da misafir olduklarını gösteriyordu.

Böylece hayatındaki erkeklerden birinin adını öğrenmiştim. Eğer Leverett arkasında dul bir eş bırakmışsa gidip onun başını ağrıtabilirdim ama bu davranış pek mantıklı gelmedi. Elde edeceğim artıdan çok eksiydi. Artık onu Florida'ya götüren adamın izini sürmeyi ve J. J. Cottrell'in kim olduğunu düşünmeyi unutabilirdim. O bir insan değildi, sadece bir şirketti ve artık kapanmıştı.

Armstrong'a gidip bara oturdum. Çok uzun bir gün olmuştu ve Mamaroneck'e gidip dönmek beni tahmin ettiğimden çok yormuştu, Gecenin geri kalanını bir bar sandalyesinde kahve ve burbonu dengeleyerek geçirmek ve saat yeterince geç olduktan sonra odama gidip uyumak istiyordum.

Öyle olmadı. İki içkiden sonra bir şey yapmayı düşündüm ve kendimi onu yapmaktan alamadım. Zaman kaybı gibi görünüyordu ama öyle ya da böyle her şey zaman kaybıydı ve içimdeki bir şey zamanımı bu özel konuda kaybetmemi istiyordu.

Ve sonuçta zaman kaybı da değildi.

Dokuzuncu Cadde'de bir taksiye atladım ve salak sürücünün benzin fiyatları hakkındaki dırdırını dinledim. Bu bir komplo dedi ve tam olarak nasıl planlandığını açıkladı. Bütün büyük petrol.; şirketlerinin sahibi Siyonist'ti. Amerika Birleşik Devletleri'nin İsrail'le birlik olup petrol zengini Arap ülkelerine saldırmasını sağlamak için petrolü kısıyorlardı. Petrol sıkıntısı çekmek istemeyen halk da bunu destekleyecekti. Bütün bunları Kennedy suikastiyle bağlamanın bir yolunu bile buldu ama hangi Kennedy olduğunu unuttum.

"Bu benim teorim" dedi. "Bunun hakkında ne düşünüyorsun?"

"Bu bir teori."

"Mantıklı, değil mi?"

"Bu konu hakkında fazla bir şey bilmiyorum."

"Ah, elbette, işte sana tipik Amerikan halkı. Hiç kimse bir şey bilmiyor. Hiç kimse aldırmıyor Bir konu hakkında oylama yap, herhangi bir konu, halkın yansının hiçbir fikri olmadığını göreceksin. Hiçbir fikir! İşte bu yüzden ülke kıyamete doğru gidiyor"

"Bir nedeni olduğunu biliyordum."

Kırk İkinci ile Beşinci Caddeler'deki kütüphanenin önünde indim. Taş arslanların arasından geçip merdivenlerden Mikrofilm Odası'na çıktım. Not defterimdeki Arnold P Leverett'in ölüm tarihini kontrol ettim ve bir form doldurdum. Kot pantolon ve kareli gömlek giyen üzgün gözlü bir kız istediğim makarayı getirdi.

Mikrofilmi makineye yerleştirip çevirmeye başladım. Mikrofilmde Times'ın eski sayılarını karıştırırken çeşitli konulara takılmamak neredeyse imkânsızdır. Diğer hikâyeler gözünüzü yakalayıp zaman kaybettirir Ama kendimi aradığım ölüm ilanına konsantre etmeye zorladım ve Arnold Philip Leverett hakkındaki haberi okudum.

Fazla yer kaplamamıştı. Hiçbirinde de heyecanlı bir şey olmayan dört paragraf. Port Washington'daki evinde kalp krizinden ölmüştü. Arkasında bir kadın ve üç çocuk bırakmıştı. I959'da kendi Wall Street broşürünü, Cottrell’in Haftalık Analizleri'ni çıkarmaya başlamadan önce çeşitli okullarda okumuş ve çeşitli borsa şirketlerinde çalışmıştı. Öldüğünde elli sekiz yaşındaydı. Bu sonuncusu konumla ilgili tek şeydi ve zaten düşünmüş olduklarımı onaylıyordu.

İnsanları düşünmeye itenin ne olduğunu merak ederim. Belki de bir hikâye gözüme ilişmiş ve zihnimde başıboş dolaşan bir Şeyi rahatsız etmişti. Bunu neyin yaptığını bilmiyordum ve Mikrofilm Odası'nı terk edip merdivenlerin yarısına kadar inene kadar farkına bile varmadım. Hemen geldiğim yere geri döndüm ve 1959 Times İndeksi'ne baktım.

Bu Leverett'in broşürünü çıkarmaya başladığı yıldı, belki beni dürtükleyen de buydu. İndeks üzerinde gezindim ve 1959'ı Bayan Martin Vanderpoel'un da öldüğü yıl olduğunu öğrendim,

Bir ölüm ilanı bulmayı beklemiyordum. Bir rahibin karısı ve Brooklyn gibi bir yerin küçük bir cemaat rahibi önemli bir haber sayılmazdı. Ufak bir

ölüm haberi dışında bir şey beklemiyordum ama Times'ta biyografisi vardı ve doğru makarayı bulup ölüm ilanının bulunduğu sayfayı açtığımda onu neden bu kadar ayırmaya değer bulduklarını anladım.

Bayan Martin Vanderpoel, kızlık adıyla Bayan Frances Elizabeth Hegermann intihar etmişti. Bunu da Bay Ridge'in Reform Kilisesi'nin papaz evinin banyosunda yapmıştı. Göğüslerini kesmişti ve küvette ölü olarak genç oğlu Richard tarafından bulunmuştu.

Armstrong'a geri döndüm ama o anda içinde bulunduğum ruh hali için yanlış bir yerdi. Dokuzuncu Cadde'ye yöneldim ve Colombus Caddesi dönüşüne kadar devam ettim. Ne zaman yürümekten yorulsam hızlı bir içki için bir sürü bara uğrardım. Colombus Caddesi'nde dolu bar vardı.

Bir şey arıyordum ama onu bulana kadar ne olduğunu anlamamıştım. Daha önce de böyle geceler geçirmiştim, içimde büyüyen şeyleri dışarı atabileceğim bir fırsat gözleyerek kötü sokaklarda yürüdüğüm geceler.

Bu şansı Colombus'un Seksenli sokaklarından birinde yakaladım, İrlandalı adı ve İspanyolca konuşan müşterileri olan bir bardan çıkmış sarhoşlara ve denizcilere has o salınmalı yürüyüşle yoluma devam ediyordum. Birkaç metre uzaklıktaki kapı aralığında bir hareket gördüm ama yürümeyi sürdürdüm ve adam aralıktan bir bıçakla çıktığı zaman saatlerdir onu aradığımı anladım.

"Hadi, hadi, paraları uçlan bakalım" dedi.

Bir uyuşturucu bağımlısı değildi. Herkes onların bağımlı olduklarını sanır, ama değillerdir. Bağımlılar evde kimse yokken firenize girer, televizyonları, daktiloları yani kolaylıkla paraya dönüştürebilecekleri küçük şeyleri alırlar Beşinden ancak biri ilaç bağımlısıdır. Diğer dördü bunu çalışmaktan daha kolay olduğu için yapan

Ve kendilerini güçlü hissettikleri için yaparlar

Bıçağın ucunu iyice gördüğümden emin oldu. Gölgeler içindeydik ama bıçak yine de küçük bir ışık yakalayıp bana doğru sinsice parladı. Tahta saplı, on altı on yedi santim uzunluğunda bir mutfak bıçağıydı.

"Sakin ol" dedim.

"Şu Allah'ın cezası parayı görelim."

"Elbette" dedim. "Yalnızca şu bıçağı uzaklaştır. Bıçaklar beni sinirlendirir."

Sanırım on dokuz ya da yirmi yaşlarındaydı. Birkaç yıl önce sivilceleri azmış olmalıydı, çenesinde ve yanaklarında çukurlar vardı. Elimi göğüs cebime doğru götürdüm ve yavaş, yumuşak bir hareketle bir omzumu düşürdüm, sağ topuğumun üzerinde döndüm ve sol ayağımla bileğini tekmeledim. Bıçak elinden fırladı.

Bıçağın arkasından gitti. Bu bir hataydı çünkü arkasına düşmüştü ve araması gerekecekti. Yapabileceği iki şey vardı. Dosdoğru üzerime gelebilir ya da arkasını dönüp kaçabilirdi ama bıçağa doğru gitti ve bu yaptığı yanlıştı.

Ona bir adım bile yaklaşamadı. Dengesi bozulmuştu ve acele ediyordu. Elimi omzuna atıp bir topaç gibi döndürdüm. Sağ elimle bir yumruk savurdum, tam burnunun altına şiddetle indi. Çığlık attı ve iki elini de yüzüne kapadı. Bu sefer üç dört kez bidesine vurdum. İkiye katlanınca ellerimi başının arkasında birleştirdim ve başını öne eğerken dizimi yukarı çektim.

Etkisi güçlü ve kesindi. Onu bıraktım, sersemlemiş bir biçimde çömeldi; bacakları dizlerinden sağa kıvrık bir açıdaydı.

Vücudu ayağa kalkmak ve yere düşmek arasında bocalıyordu. Çenesini elime aldım ve vurdum, bu onun karar vermesini sağladı Ayağa kalktı, sendeledi ve arka üstü düşerek öyle kaldı.

Pantolonunun sağ cebinde kalın bir para destesi buldum Aç erkek ve kız kardeşleri için süt almaya çalışmıyordu, bu onlardan değildi. Üzerinde neredeyse iki yüz Dolar taşıyordu Cebine metro için birkaç Dolar tıktım ve geri kalanını kendi cüzdanıma ekledim. Hareket etmeden yatıyor ve yaptıklarımı izliyordu. Bunun gerçekten olduğuna inandığını sanmıyorum.

Bir dizimin üzerine eğildim. Sağ elini sol elime aldım ve yüzümü yüzüne yaklaştırdım. Gözleri büyüdü, korkuyordu ve buna memnun oldum çünkü korkmasını istiyordum. Korkunun ne olduğunu ve neler hissettirdiğini bilmesini istiyordum.

"Beni dinle. Bu sokaklar sert ve kötüdür; sense yeterince sert ve kötü değilsin. En iyisi dürüst bir iş bul çünkü buralarda yapamazsın, çok yumuşak kalırsın. Buralarda kolay olduğunu sanıyorsun ama senin tahmin edebileceğinden de zordur ve şimdi karşına bunu öğrenebileceğin bir şans çıktı."

Sırayla sağ elindeki parmaklarını kırılana kadar arkaya doğru ittim. Yalnızca dört parmağını. Başparmağını bıraktım. Ne bağırdı ne de başka bir şey yaptı. Sanırım korkusu acısını yenmişti.

Bıçağını yanıma aldım ve rastladığım ilk kanalizasyon kapağından aşağı attım. Sonra Broadway'e doğru iki blok yürüdüm ve eve bir taksi tutarak döndüm.

XIII

Pek uyuyabildiğimi sanmıyorum. Giysilerimi çıkarıp yatağa girdim. Gözlerimi kapadım ve tam olarak uykuya dalmadan da görebileceğiniz türden bir rüyaya doğru kaydım. Bir rüya olduğunun farkındaydım, bilincim bir kenarda duruyor ve rüyayı isteksiz bir tiyatro eleştirmeni gibi izliyordu. Sonra bir yığın şey bir araya geldi ve artık uyuyamayacağımı anladım, zaten istemiyordum da.

Duşu mümkün olan en yüksek sıcaklığa getirdim, banyonun kapısını kapayıp küvetin kenarına oturarak adeta bir buhar banyosu yarattım. Yaklaşık yarım saat boyunca vücudumdan bitkinliği ve alkolü ter yoluyla attım. Sonra duşun ısısını, altında durmaya dayanabileceğim bir sıcaklığa indirdim. Bitişi bir dakikalık dondurucu suyla yaptım. Bunun gerçekten iyi bir şey olup olmadığını bilmiyorum. Bence yalnızca zor bir şey.

Kurulanıp temiz giysiler giydim. Yatağa oturup telefonu aldım. Allegheny'ye istediğim uçuş seferi vardı. LaGuardia'dan beş kırk beşte ayrılıyordu ve beni gideceğim yere yediyi biraz geçe ulaştıracaktı. Dönüşü açık bir gidiş dönüş bileti ayırttırdım.

Elli Sekiz ile Sekizinci Cadde'nin birleştiği köşedeki Childs bütün gece açıktı. Tuzlanmış sığır eti, yumurta ve bolca kahve aldım.

Bir damalı taksinin arkasına binip şoföre beni havaalanına götürmesini söylediğimde saat neredeyse beş olmuştu.

Uçak Albany'de aktarma yaptı. Bu yüzden yol uzun sürmüştü. Oraya tam zamanında indi. Birkaç kişi indi, birkaçı bindi ve pilot bizi tekrar havalandırdı. Kalktıktan sonra yatay uçuşa geçmeye vaktimiz olmadı, uçak tırmanmayı bitirir bitirmez tekrar inişe geçti. Uçağı Utica pistinde birkaç kez zıplattı ama bu şikâyet etmeye değecek bir şey değildi.

"İyi günler" dedi hosteslerden biri. "Kendinize dikkat edin."

Dikkat edin.

Bana öyle geliyor ki insanlar bu deyimi yalnızca son bir iki yıldır söylüyor Birdenbire herkes bunu söylemeye başladı, sanki bütün ülke birdenbire dünyamıza dikkat etmemiz gerektiğini fark etmiş gibi.

Dikkat etmeye karar verdim. Ama iyi bir gün geçireceğimden pek emin değildim.

Havaalanından Utica'ya geldiğimde saat yaklaşık yedi buçuktu. On iki gibi Cale Hanniford'u ofisinden aradım. Cevap veren olmadı.

Evini denedim ve karısı cevap verdi. Adımı söyledim, o da kendi adını söyledi. "Bay Scudder" dedi. "Siz, ah, bir ilerleme kaydettiniz mi?"

"Bazı gelişmeler var" dedim.

"Cale'i çağırayım."

Telefona geldiğinde onu görmek istediğimi söyledim.

"Anlıyorum. Telefonda konuşmak istemediğiniz bir konu mu?"

"Öyle bir şey."

"Şey, Utica'ya gelebilir misiniz? Gerçekten gerekli olmadıkça benim için New York'a gelmek çok zahmetli oluyor ama siz bu öğleden sonra ya da yarın uçabilirsiniz. Uzun bir uçuş değildir."

"Biliyorum. Şu anda Utica'dayım zaten."

"Ah?"

"Jefferson ve Mohawk'ın köşesindeki Rexall eczanesindeyim. Beni buradan alabilirsiniz ve büronuza gideriz."

"Elbette. On beş dakika sonra?"

"Güzel."

Lincoln'ü tanıdım, eczanenin önüne park ederken adama yaklaştım. Kapıyı açıp yanına oturdum. Ya evdeyken de her zaman takım elbiseyle dolaşıyordu ya da bu durum için giyme zahmetine katlanmıştı. Takımı koyu mavi ve çizgiliydi.

"Geleceğinizi haber vermeliydiniz" dedi. "Sizi havaalanından alırdım."

"Böylece şehrinizdeki bazı yerleri görme şansını elde etmiş oldum."

"Kötü bir yer değildir. New York standartlarına göre oldukça sessiz belki ama bu da o kadar kötü bir şey değil."

"Hayır, değil."

"Buraya daha önce gelmiş miydiniz?"

"Bir kere, yıllar önceydi. Yerel polis istediğimiz birini yakalamıştı, ben de onu New York'a götürmek için gelmiştim. Ama yolculuk için tren kullanmıştım."

"Uçuş nasıl geçti?"

"İyiydi."

Neden birdenbire damladığımı sormak için ölüyordu ama kendini tutacak kadar görgülü bir insandı. Öğle tatilinde kahve masaya gelene kadar iş konusu açılmaz, biz de bürosuna girene kadar işimizi konuşmayacaktık. Şehrin batı kısmında yer alan Hanniford İlaçlan deposuna şehrin tam göbeğinden geçerek gittik. Yolda kısa bir konuşma yaptık. O, beni ilgilendirebileceğini düşündüğü şeyleri gösterdi, ben de yeterince ilgilenmiş gibi davrandım. Sonunda depoya gelmiştik. Haftada beş gün çalışılıyordu ve çevrede birkaç boş kamyon dışında başka bir araç yoktu. Lincoln'ü yükleme yerine soktu ve rampayla yukarı çıkarak içeri girdik. Bürosuna giden koridorda yürüdük. Tavan ışıklarını yaktı, bana oturmam için bir koltuk gösterdi ve kendisi de masasının arkasına geçti, koltuğuna oturdu.

"Evet" dedi.

Yorgun değildim. Öyle olmam gerekiyormuş gibi gelmişti, uyumamıştım, bir gece önceki içki alemi de cabası. Ama hissetmiyordum. İstekli değildim, ama yorgun da değildim.

"Rapor vermeye geldim. Kızınız hakkında bilebileceğim her şeyi biliyorum, sizin de bilmeniz gerektiği kadarını. Zamanımın ve paranızın biraz daha fazlasını harcayabilirdim ama bunun için bir neden göremiyorum."

"Fazla zamanınızı almadı."

Sesi tarafsızdı, ne demek istediğini anlayamadım. Benim verimliliğimi mi takdir ediyordu yoksa iki bin Dolarının benim yalnızca beş günüme mal olduğuna mı kızmıştı.

"Yeterince aldı" dedim. "Her şeyi daha ilk baştan söyleseydiniz daha az vaktimi alır mıydı bilemiyorum. Belki de almazdı, Yalnızca her şeyi benim için biraz daha kolay bir hale getirirdi,"

"Anlamadım."

"Neden söylemediğinizi anlayabiliyorum. Bilmem gereken her şeyi bildiğimi düşündünüz. Eğer yalnızca gerçekleri arıyor olsaydım haklı olabilirdiniz ama ben bir resim oluşturabilecek gerçekleri, arıyordum ve her şeyi en baştan bilmem daha iyi olurdu." Şaşırmıştı. Gür siyah kaşları gözlüklerinin kenarından yükseldi. "Size geldiğimi bildirmedim çünkü Utica'da yapmam gereken işler vardı. Buraya sabah uçağıyla geldim Bay Hanniford. Bana beş gün önce söyleyebileceğiniz şeyleri öğrenmek için beş saatimi harcadım."

"Ne gibi şeyler?"

"Birkaç yere gittim. Belediye'deki İstatistik Bürosu. Times Sentinental'ın ofisleri. Polis Merkezi."

"Sizi burada, Utica'da sorular sormanız için tutmadım."

"Beni zaten tutmadınız Bay Hanniford. Eşinizle evlendiğiniz günün tarihi, şey, size tarihi söylemeye gerek yok. Bu ikinizin de ilk evliliğiydi."

Hiçbir şey söylemedi. Gözlüklerini çıkardı ve önündeki masanın üzerine koydu.

"Wendy'nin gayrı meşru bir çocuk olduğunu söyleyebilirdiniz."

"Neden? Kendisi bile bilmiyordu."

"Bundan emin misiniz?"

"Evet."

"Ben değilim." Derin bir nefes aldım. "Inchon çıkartmasında öldürülen iki tane Utica'lı Birleşik Devletler denizcisi vardı. Biri zenciydi, bu yüzden onu atladım. Diğerinin adı Robert Blohr'du. Evliydi. Peki, Wendy'nin babası mıydı?"

"Evet."

"Eski yaralan açmaya çalışmıyorum Bay Hanniford. Sanırım Wendy gayrı meşru olduğunu biliyordu. Ve öyle olduğunu bilip bilmemesi de pek fark etmezdi gibi geliyor"

Ayağa kalktı ve pencereye doğru yürüdü. Bense Wendy'nin, babası hakkındaki gerçekleri bilip bilmediğini merak ederek oturdum ve bire on bildiğine karar verdim. Onun kişisel mitolojisindeki baş karakterdi ve bütün hayatını onun bir reenkarnasyonunu bulmak için harcamıştı. Bu adam hakkındaki duygularındaki kararsızlık Hanniford ve annesinin söylediklerinin de ilerisinde ve üzerinde bir yerden çıkmış gibi görünüyordu.

Bir süre pencerenin önünde kaldı. Sonra döndü ve düşünceli bir biçimde baldı. "Belki de size söylemeliydim" dedi sonunda. "Bunu bilerek gizlememiştim. Yani Wendy'nin gayrı meşruluğu aklıma bile gelmedi o sıralar. Bu tamamıyla kapanmış bir sayfaydı, ondan söz etmem gerektiğini bile düşünemedim."

"Bunu anlıyorum."

"Rapor vereceğinizi söylemiştiniz" dedi. Koltuğuna geri döndü ve oturdu. "Buyrun Bay Scudder."

Indiana'dan başlayarak anlatmaya başladım. Kolejdeki Wendy yaşıtı erkeklerle ilgilenmiyor, her zaman yaşlı erkeklere ilgi duyuyordu. Öğretmenleriyle ilişkiye girmişti, çoğu geçici olmuştu, biri hariç ama yalnızca adam için. Karısını terk etmek istemişti. Karısı ise uyku ilacı almıştı, belki gerçek bir intihar teşebbüsü, belki de evliliğini kurtarmak için bir oyundu. Ve belki kadının kendisi de hangisi olduğunu bilmiyordu.

"Hangisi olursa olsun, bir nevi skandal patlak verdi. Kayıtlara geçmiş ya da .geçmemiş olsa da bütün kampus olaydan haberdardı. Bu, Wendy'nin

mezuniyetine birkaç ay kala okulu neden bıraktığını açıklıyor. Orada kalmasının hiçbir yolu yoktu."

"Elbette yoktu."

"Bu aynı zamanda okulun neden onun kaybolmasıyla ilgilenmediğini de açıklıyor. Bunu merak etmiştim. Sizin söylediklerinizden hareketle davranıştan oldukça ilgisiz gelmişti. Anladığım kadarıyla size gittiğini bildirmek istemişlerdi. Neden ayrıldığını söylemeye ha2ir değillerdi ama ayrılması için iyi bir nedeni olduğunu biliyorlardı ve bu yüzden fiziksel sağlığıyla ilgilenmemişlerdi.

"Anlıyorum."

"Bildiğiniz gibi sonra New York'a gitti. Neredeyse hemen yaşlı erkeklerle birlikte olmaya başladı. Onlardan biri onu Miami'ye götürdü. Size adını verebilirim ama önemi olduğunu sanmıyorum. Birkaç yıl önce ölmüş, Wendy'nin hayatında ne kadar büyük bir rol oynadığını söylemek zor ama onu Miami'ye götürmesinin yanı sıra daire için başvurduğunda adını "kullanmasına da izin vermiş. Wendy adamın şirketini işvereni gibi göstermiş ve adam, emlak şirketi aradığında onu desteklemiş."

"Kirasını ödemiş mi?"

"Olabilir. Onun tüm masraflarını mı karşılıyordu yoksa bir kısmını mı, bu yalnızca adamın yanıtlayabileceği bir şey. Ve artık sormamızın da imkânı yok. Benim tahminimi soracak olursanız, adamla monogam bir ilişkisi olmadığını söyleyebilirim."

"Hayatında aynı zamanda başka erkekler de var mıydı?"

"Sanırım. Bu özel adam evliydi ve banliyölerden birinde ailesiyle birlikte yaşıyordu. İkisi de istese bile adamın bütün zamanını Wendy'yle geçirebileceğinden şüpheliyim. Ve bence bir erkeğe fazla bağlanmak konusunda kuşkuluydu. Öğretmeninin karısı uyku ilacı aldığında bu onu çok fazla sarsmış olmalı. Eğer adam onun için uğrunda karısını terk edecek kadar çıldırıyorsa, Wendy de büyük bir olasılıkla kendini ona bağlamıştı ya da en azından bağlandığını sanıyordu. Ama ayrıldıktan sonra kendini bir erkeğe fazla bağlamama konusunda oldukça dikkatli davrandı."

"Demek bir çok erkekle görüşüyordu."

"Evet."

"Ve onlardan para alıyordu."

"Evet."

"Bu bir gerçek mi? Yoksa sadece bir varsayım mı?"

"Gerçek." Ona biraz Marda Maisel'den ve Wendy'nin hayatını kazanma yolunu nasıl aşama aşama fark ettiğinden bahsettim. Marcia'nın da bir süre için aynı iş kolunu denediğini eklemedim.

Başını eğdi ye omuzlan çöktü. "Öyleyse gazeteler doğru yazıyordu" dedi. "Bir fahişeydi."

"Bir tür fahişe."

"O da ne demek? Hamilelik gibidir, öyle değil mi? Ya öylesindir ya da değilsindir."

"Bence daha çok dürüstlük gibi."

"Oh?"

"Bazı insanlar diğerlerinden daha dürüsttür."

"Ben her zaman dürüstlüğün tek tanımı olduğunu düşünmüşümdür."

"Belki de öyle. Bence değişik düzeyleri var."

"Ve fahişeliğin de değişik düzeyleri mi var?"

"Öyle denebilir Wendy sokaklarda sürtmüyordu. Üst üste işler almıyordu, parasını bir pezevenge teslim etmiyordu."

"Vanderpoel'un yaptığı şey o değil miydi?"

"Hayır Ona da geleceğim." Gözlerimi bir an için kapadım, sonra açtım ve devam ettim. "Bunu kesin olarak bilmenin hiçbir yolu yok ama Wendy'nin fahişe olmak üzere yola çıktığına inanmıyorum. Epey bir erkekten para aldıktan sonra o etiketi yapıştırabilmiştir kendine."

"Sizi izleyemiyorum."

"Diyelim ki bir adam onu yemeğe çıkardı, evine götürdü ve onunla yatağa girdi. Kapıdan çıkarken de ona yirmi Dolar uzattı ve şöyle dedi: 'Sana koca bir buket çiçek göndermek ya da bir hediye almak isterim ama neden şu parayı alıp da kendine hoşlanacağın bir şeyler satın almıyorsun?' Bu ilk olduğu zamanlarda belki de parayı almak istemedi. Ama sonra kabul etmeyi öğrendi."

"Anlıyorum."

"Kısa bir süre sonra da tanımadığı erkeklerden telefon, almaya başlamış olmalı. Birçok erkek, kızların telefon numaralarını birbirlerine vermeye bayılır. Bazen bir iyilik yapmak için, bazen de bu yolla kendi imajlarını güçlendirdiklerini düşündükleri için. 'Çok iyi bir kızdın gerçek bir fahişe değil ama yine de giderken birkaç,. Dolar bırak çünkü bir işi yok ve bilirsin, genç, bir kızın büyük şehirde yaşaması zordun' Böylece bir sabah uyanırsın ve bir fahişe olduğunu fark edersin, en azından kelimenin sözlük karşılığı açısından ama buna alışırsın ve o kadar da anormal gelmemeye; başlar. Anladığım kadarıyla asla para istememiş. Asla gece boyunca bir kişiden fazlasıyla buluşmamış. Adamdan hoşlanmamışsa çıkmayı reddetmiş. Hatta yemek için biriyle çıkmış ama onunla yatmak istememişse uydurma baş ağrıları ileri sürmüş. Yani parasını bu yolla kazanıyormuş ama para, için o yolda değilmiş."

"Bundan hoşlandığını mı kastediyorsunuz?"

"Kesinlikle dayanılır buluyordu. Beyaz kadın tüccarları tarafından kaçırılmamıştı. isteseydi kendine bir iş bulabilirdi. Utica'ya gelebilir ya da arayıp para isteyebilirdi. Nemfoman olup olmadığını mı soruyorsunuz? Bunun cevabını bilmiyorum ama pek sanmıyorum. Bence kendini zorunlu hissediyordu."

"Nasıl?"

Ayağa kalktım ve masasına yaklaştım. Siyah maun ağacınındı ve en azından elli yıllık görünüyordu. Yüzeyi daha da eskiydi. Üzerinde deri görüntüsü verilmiş bir kutuda kurutma kâğıdı, bir mil ve bir çift çerçeveli fotoğraf vardı. Fotoğrafların ikisini de elime alıp bakmamı izledi, ilkinde gözleri bulanık çıkmış, yüzünde belirsiz bir gülümseme olan kırk yaşlarında

bir kadın vardı. Diğer fotoğraf Wendy'nindi; saçları orta uzunlukta, gözleri ışıltılı ve dişleri diş macunu satacak kadar parlaktı.

"Bu ne zaman çekildi?"

"Lise mezuniyet töreninde."

"Bu karınız mı?"

"Evet. Ne zaman çekildiğini hatırlamıyorum. Tahminimce altı ya da yedi yıl önce."

"Pek benzerlik göremiyorum."

"Evet. Wendy babasına çekmişti."

"Blohr."

"Evet. Onunla hiç tanışmadım. Babasına çekmiş olduğunu söylemişlerdi. Kendi bilgilerime dayanarak öyle ya da böyle bir şey söyleyemem ama benzediğini söylemişlerdi. Eskiden."

Bayan Hanniford'un fotoğrafını masadaki yerine bıraktım. Wendy'nin gözlerine baktım. Son birkaç gün içinde bayağı sıkı fıkı olmuştuk. Wendy ve ben. Onun hakkında bilmemi isteyeceğinden fazlasını biliyordum.

"Kendini zorunlu hissettiğini düşündüğünüzü söylemiştiniz."

Başımı salladım.

"Nasıl?"

Fotoğrafı bulunduğu yere bıraktım. Hanniford'un Wendy ile göz göze gelmemeye çalışmasını izledim. Ama başaramadı. Gözlerine baktı ve ürperdi.

"Ben bir psikolog, psikiyatr ya da bu çeşit biri değilim. Ben yalnızca bir zamanlar polis olan biriyim."

"Bunu biliyorum."

"Tahminlerde bulunabilirim. Tahminimce asla Baba'sın, aramaktan vazgeçmedi. Birinin kızı olmak istemişti ama onla,, sürekli onu becermek istiyorlardı. Ve bu onun için normaldi çünkü Baba zaten bu demekti;

Anne'yi yatağa götüren, onu hamile bırakan, sonra Kore'ye giden ve bir daha asla haber alınamayan bir adamdı. O, başkasıyla evli olan biriydi, bu da onun için normaldi çünkü ondan hoşlanan erkeklerin hepsi başkalarıyla evliydi. Baba'yı aramak bazen çok zor olabiliyordu çünkü eğer dikkatli olmazsanız Baba sizden fazla hoşlanabilin Anne bir sürü uyku ilacı alır ve oradan ayrılma vaktiniz gelirdi. Bu yüzden Baba ona para verdiğinde kendini daha güvende hissediyordu. Böylece her şey nakit seviyesinde kalır, Baba size darılmaz, Anne uyku ilaçlan almaz ve siz de bulunduğunuz yerde kalın ayrılmak zorunda kalmazdınız. Psikiyatr değilim ve kitaplarda böyle açıklanıp açıklanmadığını da bilmiyorum. Hiç psikiyatri kitabı okumadım ve hiç Wendy ile tanışmadım. Hayatının içine hayatı sona erene kadar girmedim. Hayatının içine girmeye çalıştım ama sürekli ölümünün içine girebildim. İçecek bir şeyleriniz var mı?"

"Affedersiniz?"

"İçecek bir şeyleriniz var mı? Burbon gibi?"

"Ha. Sanırım bir şişe olabilir"

Etrafta içki olup olmadığını nasıl bilmeyebilirsiniz ki?

"Getirin."

Yüzünde bazı ilginç değişiklikler oldu. Kim oluyordum ona emrediyordum, sonra bunun önemsiz olduğunu anladı ayağa kalkarak dolaba gitti, kapağını açtı.

"Canada Club" diye bildirdi.

"Güzel."

"İçine katabileceğiniz bir şey olduğunu sanmıyorum,"

"İyi. Yalnızca bir bardak ve şişeyi getirin." Ve eğer bardak yoksa benim için hiç fark etmez bayım.

Şişeyle bir su bardağı getirdi ve bilimsel bir ilgiyle bardağa üçte ikisi dolana kadar viski boşaltmamı izledi. Yarısına yakınını içtim ve bardağı masanın üzerine koydum. Sonra aceleyle elime aldım çünkü masada iz

bırakabilirdi. Kararsız hareketlerimdeki anlamı çözmüş olmalı ki bardak altlığı olarak kullanabileceğim küçük not kâğıttan verdi.

"Scudder?"

"Efendim?"

"Sence bir psikiyatr ona yardımcı olabilir miydi?"

"Bilmiyorum. Belki birine gitmiştir Dairesinde bunu doğrulayacak bir şey bulamadım ama gitmiş olabilir. Sanırım o kendi kendine yardım ediyordu."

"O şekilde yaşayarak mı?"

"Evet. Hayatı oldukça dengeliydi. Dışardan öyle görünmeyebilir ama bence öyleydi. Bu yüzden Maisel'i ev arkadaşı olarak seçmişti. Ve yine bu yüzden Vanderpoel'le birlikteydi. Dairesinin oldukça yerleşik bir havası vardı, iyi seçilmiş mobilyalar. Tam yaşanacak yen Bence, hayatındaki erkekler önündeki merdivenin bir basamağını oluşturuyordu ve tahminimce Wendy de onları bilinçli bir biçimde böyle görüyordu. Erkekler o zaman dilimi için fiziksel ve duygusal ihtiyaçlarını karşılıyorlardı ve sanırım Wendy, onlara artık ihtiyacının olmayacağı bir noktaya gelmeyi bekliyordu."

Bir yudum daha viski içtim. Benim damak tadıma göre biraz tatlı ve hafifti ama yine de iyi gelmişti.

"Bir biçimde, Richie Vanderpoel hakkında Wendy'le ilgili öğrendiklerimden fazlasını öğrendim. Konuştuklarımdan biri bütün papaz çocuklarının deli olduklarını söyledi. Bunun doğru olup olmadığını bilmiyorum ama çoğunun zorluklarla karşılaştıklarını tahmin edebiliyorum. Richie'nin babası oldukça tutucu biri. Sert, soğuk. Richie'ye biraz olsun şefkat gösterdiğinden şüpheliyim. Richie'nin annesiyse o daha altı yaşındayken kendini öldürmüş. Ne bir erkek ne de bir kız kardeş, türbeye benzeyen bir papaz evinde yalnızca çocuk babası ve bir yardımcı kadın. Annesi ve babasına karşı karmaşık duygularla büyüdü. Bu duygularla Wendy’nin sıcak yakınlığı birbirini tamamladı. Bu yüzden birbirleri için bu kadar iyiydiler"

"Birbirleri için iyi mi?"

"Evet."

"Tanrı aşkına, o kızımı öldürdü"

"Birbirlerine karşı iyiydiler Wendy onun korkmadığı kadındı, Richard da onun babasıyla karıştıramayacağı erkek. İkisi de kendilerine daha önce hiç hissetmedikleri bir güven duygusu veren sakin bir hayata sahip .olabilirdiler Ve işleri karıştıracak bir cinsel ilişkileri de yoktu."

"Yatmıyorlar mıydı?"

Başımı salladım. "Richie eşcinseldi. Ya da en azından kızınızın yanına taşınmadan önce eşcinseldi. Bundan hoşlanmıyor ve rahatsız oluyordu. Wendy ona o hayattan çıkması için bir şans verdi. Erkekliğini kanıtlamaya gerek duymadan bir kadınla yaşayabilecekti çünkü bu kadın onu bir sevgili olarak görmüyordu. Wendy'yle tanıştıktan sonra gay barlara gitmeyi bıraktı. Wendy'de geceleri erkeklerle çıkmaktan vazgeçti. Bunu kanıtlayamam ama Wendy eskiden haftada birkaç gece yemeğe çıkarılıyordu. Oysa dairesindeki mutfak ağzına kadar doluydu. Sanırım Richie neredeyse haftanın her günü ikisi için yemek pişiriyordu. Birkaç dakika önce Wendy'nin işleri yoluna koymaya çalıştığını söylemiştim ama galiba her ikisi de işleri yoluna koymaya çalışıyorlardı. Belki ilerde yatmaya başlayacaklardı. Belki Wendy erkekleri profesyonel olarak görmeyi bırakır ve kendine bir iş bulurdu. Yalnızca tahmin ediyorum, bunların hepsi tahmin ve bunu biraz daha ileri götüreceğim. Bence ikisi ilerde evlenecekler ve bunu yürütmeyi de başaracaklardı."

"Bu yalnızca varsayım."

"Biliyorum."

"Sanki birbirlerine âşıklarmış gibi anlatıyorsunuz."

"Âşık olup olmadıklarını bilmiyorum. Ama birbirlerini sevdiklerine şüphe olduğunu sanmıyorum."

Gözlüklerini aldı, taktı ve tekrar çıkardı. Bardağıma biraz daha viski boşaltıp küçük bir yudum aldım. Uzunca bir süre ellerine bakarak öylece oturdu. Arada sırada masanın üzerindeki fotoğrafa bakıyordu.

"Öyleyse onu neden öldürdü?" dedi sonunda.

"Buna cevap vermenin hiçbir yolu yok. Olayla ilgili hiçbir şey hatırlamıyordu, bütün sahne annesinin ölümüyle ilgili anılarıyla karışmıştı. Her neyse, sizin sorunuz bu değildi."

"Değil miydi?"

"Tabii ki değil. Sizin bilmek istediğiniz ne kadarının sizin hatanız olduğuydu."

Hiçbir şey söylemedi.

"Kızınızı son gördüğünüzde bir şey olmuştu, Bunu anlatmak ister misiniz?"

İstemedi, hem de hiç. Konuya ısınması birkaç dakikasını aldı. Belli belirsiz bir biçimde nasıl bir çocuk olduğundan bahsetti, parlak, sıcak, şefkatli. Onu ne kadar sevdiğini anlattı.

"Hatırlaması zor ama galiba sekiz yaşındaydı. Sekiz ya da dokuz. Sürekli kucağıma oturur ve beni kucaklar... kucaklar ve öperdi ve kıvranıp dururdu ve..."

Bir an durması gerekti. Hiçbir şey söylemedim.

"Bir gün, neden olduğunu bilmiyorum ama bir gün kucağımda otururken ben... ah, Tanrım,"

"Acele etmeyin."

"Ben heyecanlandım. Fiziksel olarak heyecanlandım."

"Bu olabilir."

"Öyle mi?" Yüzü, boyalı, camdan bir. pencerenin arkasındaymış gibi görünüyordu. "Ben... ben bu konuyu bir daha düşünmedim, bile. Kendimden o kadar tiksiniyordum ki. Onu kendi kızımmış gibi sevmiştim ya da en azından onun hakkında böyle hissettiğimi sanıyordum ve sonra ona cinsel olarak karşılık verdiğimi fark ettim."

"Ben uzman değilim Bay Hanniford ama bence bu çok normal bir şey. Yalnızca fiziksel bir tepki. Bazı insanlar da trenle yolculuk yaparken ereksiyon olur"

"Bu ondan öte bir şeydi."

"Belki de."

"Öyleydi Scudder. Kendimde gördüğüm şeyden dehşete düşmüştüm. Nelere yol açacağından, Wendy'ye verebileceği zararlardan dehşete düşmüştüm. Böylece o gün bilinçli bir karara vardım. Ona o kadar yakın olmaktan vazgeçtim." Gözlerini indirdi. "Kendimi geri çektim. Ona olan sevgimi sınırladım, ona gösterdiğim sevgiyi. Belki de ona hissettiğim sevgiyi. Sarılmalar, öpüşmeler ve kucaklaşmalar azaldı. Böyle bir durumun bir daha yinelenmesine fırsat yaratmamaya karar vermiştim."

İçini çekti ve gözlerini gözlerime sabitledi. "Ne kadarını tahmin etmiştin Scudder?"

"Çok azını. Bundan daha öteye gitmiş olduğunu düşünmüştüm."

"Ben hayvan değilim,"

"İnsanlar inanamayacağınız şeyler yapıyorlar. Ve hepsinin de hayvan olması gerekmiyor. Wendy'yi son görüşünüzde ne olmuştu?"

"Bunu kimseye anlatmadım. Neden size anlatmak zorundayım?"

"Zorunda değilsiniz. Ama anlatmak istiyorsunuz."

"İstiyor muyum?" Tekrar içini çekti. "Kolejden eve gelmişti. Her şey her zaman olduğu gibi görünüyordu ama onda değişik bir şeyler vardı. Sanırım yaşlı erkeklerle ilişki kurma sürecine başlamıştı."

"Evet."

"Bir gece eve geç gelmişti. Tek başına dışarı çıkmıştı. Belki de birileriyle çıkmıştı, bilemiyorum" Gözlerini kapadı ve içerden o geceyi seyretmeye başladı. "Geldiğinde uyanıktım. Özellikle onu beklemiyordum. Karım erkenden yatmıştı ve benim de okumak istediğim bir kitap vardı. Wendy eve sabaha doğru bir iki civarında geldi. İçmişti. Sallanmıyordu ama hafif sarhoştu.

Onun daha önce hiç görmediğim yüzünü görmüştüm. Bana... uygunsuz tekliflerde bulundu."

"Ne gibi?"

"Beni becermek ister misin diye sordu. Açık saçık şeyler söyledi. Benimle birlikte yapmak istediği şeyleri söyledi. Beni baştan çıkarmaya çalıştı."

"Siz ne yaptınız?"

"Onu tokatladım."

"Anlıyorum."

"Ona sarhoş olduğunu söyledim. Yukarı çıkmasını ve yatmasını söyledim. Tokadın onu ayıltıp ayırtmadığını bilmiyorum ama yüzünden bir gölge geçti ve arkasını dönüp bir tek kelime etmeden merdivenlerden çıktı. Ne yapacağımı bilemedim. Yanına gidip her şeyin yolunda olduğunu ve olanları unutmamız gerektiğini söylemeyi düşündüm. Yaklaşık bir saat oturduktan sonra kendi yatağıma gittim." Yukarı baktı. "Ve sabah olduğunda ikimiz de hiçbir şey olmamış gibi davrandık, ikimiz de olayı hatırlatmadık."

Bardağımdakileri içtim. Şimdi yerine oturmuştu, her parçası.

"Yanına gitmememin nedeni... davranışları, beni hasta etmişti. Tiksindirmişti. Ama içimdeki bir şey... heyecanlanmıştı."

Başımı salladım.

"O gece odasına gitme konusunda kendime güvendiğimden emin değildim Scudder"

"Hiçbir şey olmazdı."

"Nasıl bilebilirsin?"

"Herkesin içinde küçük kötü bölümler vardır, işin ucunu kaçıranlar bu bölümlerden haberdar olmayanlardır. Siz ise neler olduğunun farkındaydınız. Sizin olayın üzerini kapatmanızı sağlayan da buydu."

"Belki."

"Kendinizi suçlamanızı gerektirecek bir şey olduğunu sanmıyorum. Bence her şey sizin müdahale edebilecek bir duruma gelmenizden çok önce başlamıştı. Wendy'nin kucağınızda kıvranmasına fiziksel olarak cevap

vermeniz tek yönlü değildi. O zamanlar bunun farkında olmadığından emin olsam da, o da oyun oynuyordu. Hepsi yerine oturuyor, annesiyle rekabete girmesi, çekici bulduğu her yaşlı erkekte Baba'sını bulmaya çalışması, Bilirsiniz birçok genç kız öğretmenini ayartmaya çalışır ve birçok öğretmen de bu çeşit davranışları cesaretlendirir. Wendy'nin çok yüksek bir başarı derecesi vardı. Görünüşe göre bu konuda oldukça iyiydi."

"Bu garip."

"Neymiş o?"

"Önceden ondan bir kurbanmış gibi söz ediyordunuz. Şimdi ise caniymiş gibi söz ediyoruz."

"Herkes biraz öyledir"

Havaalanına giderken ikimizin de söyleyecek fazla bir şeyi yoktu, ve eskisine oranla rahatlamış gibi görünüyordu ama ne kadarının yüzeyde olduğunu bilmenin hiçbir yolu yoktu. Eğer onun için bir iyilik yapmışsam, bunun çoğunu onun için bulduklarımla değil, bana anlatmasına zorladığım şeylerle başarmıştım. Onu dinleyebilecek papazlar ve psikiyatrlar vardı. Büyük bir olasılıkla benden daha yararlı olurdu ama onların yerine ben seçilmiştim.

Bir ara şöyle söyledim. "Kendinize hangi suçu yüklemeye karar verirseniz verin, bir şeyi aklınızda tutun. Wendy düzelme sürecindeydi. Hayatını kazanmasının daha .temiz bir yolunu bulması ne kadar sürerdi bilemem ama kısa bir zamanda gerçekleşebilirdi diye düşünüyorum.."

"Bundan emin olamazsınız."

"Elbette bunu kanıtlayamam."

"Bu durumu daha da kötüleştiriyor, değil mi? Daha trajik hâle getiriyor."

"Daha da trajik hale getiriyor. Ama daha mı iyi yoksa daha mı kötü olduğunu bilemem."

"Ne? Ah, anladım. Bu ilginç bir bakış açısı."

Havaalanında biletimi aldım. New York'a bir saat içinde bir uçuş vardı. Arkamı döndüğümde Hanniford'un elinde bir çekle yanımda durduğunu

fark ettim. Çekin ne için olduğunu sordum. Para lafını etmediğimi ve adil bir ödemenin miktarının da ne olduğunu bilemediğini ama onun için yaptığım işten memnun olduğunu ve bir ikramiye vermek istediğini söyledi.

Ben de adil bir ödemenin miktarını bilmiyordum. Ama Lewis Pankow'a söylediklerimi hatırladım. Biri sana para uzatırsa, onu al. Ben de aldım.

Çeke uçağa binene kadar bakmadım. Bin Dolardı. Hâlâ neden verdiğinden emin değilim.

XIV

Oteldeki odamda azizlerle ilgili bir cep sözlüğünü açtım ve karıştırmaya başladım, Kendimi 1890'da İtalya'da doğan St. Mary Goretti'yi okurken buldum. On iki yaşına geldiğinde genç bir erkek ona teklifler yapmaya başlamış. Sonunda onunla yatmak istemiş ve reddederse öldürmekle tehdit etmiş. Kız reddetmiş, o da öldürmüş; bıçağıyla defalarca bıçaklayarak. Ölmesi yirmi dört saat sürmüş.

Pişmanlık duymadan çektiği sekiz yıllık hapis cezasından sonra katilde bir değişik olmuş. Yirmi yedi yıl sonra serbest bırakıldığında 1937'nin Noeli'nde Mary'nin dul annesiyle yan yana Aşai Rabbani ayinine katılmış. O zamandan beri ölüm cezasının kaldırılmasını isteyenler tarafından bir örnek olarak gösteriliyormuş.

Bu kitapta her zaman ilginç bir şeyler bulmuşumdur

Akşam yemeği için yan tarafa geçtim ama fazla iştahım yoktu. Garson yemeğimden geri kalanları paket yapmayı önerdi. Zahmet etmemesini söyledim.

Böylece Armstrong'a gidip her şeyin birkaç gün önce başladığı köşedeki siyah masaya oturdum. Cale Hanniford, Salı günü hayatıma girmişti ve şimdi Cumartesi'ydi. Sanki daha uzun sürmüş gibi geliyordu.

Beni ilgilendiren kısmı Salı günü başlamıştı ama aslında çok daha önce başlamıştı. Burbon ve kahve ısmarlayıp ne kadar geriye gidebileceğimi merak ettim. Bir noktaya gelinmiş ve kaçınılmaz olan gerçekleşmişti ama o noktanın tam olarak ne zaman, olduğunu bilmiyordum. Richie Vanderpoel ile Wendy Hanniford'un tanıştıkları gün bir çeşit dönüm noktasıydı ama belki de aynı sonları o günden çok önce planlanmıştı ve tanışmaları yalnızca birbirlerine rastlamaları için ayarlanmıştı, Belki daha da geriye, Robert Blohr'un Kore'de ölmesine ve Margaret Vanderpoel'un küvette damarlarını kesmesine kadar gidiyordu.

Belki de Havva'nın, elmalarla ilgilenmesinin hatasıydı. İnsanlığa iyilik ve kötülük bilincini vermek çok tehlikelidir. Ve yanlış seçimi yapma eğilimi, yapmamaktan daha fazladır.

"Bayana bir içki ısmarlar mısın?"

Baktım. Trina'ydı, sivil kıyafetleri içindeydi ve yüzünde beni incelerken solan bir gülümseme vardı. "Hey" dedi. "Nerelere daldın?"

"Mahrem düşünceleri kovalıyordum."

"Yalnız kalmak ister misin?"

"Bu istediğim son şey. Sana bir içki ısmarlamamla ilgili bir şeyler mi söylemiştin?"

"Evet, böyle bir fikrim vardı."

Garsona işaret ettim ve ona bir stinger, kendime de eskisinin aynısından bir tane daha istedim, Bir gece önce karşılaştığı iki garip müşterisi hakkında konuştu. Biraz daha havadan sudan konuştuk, sonra elini uzatıp parmağıyla çeneme dokundu.

"Hey."

"Hey?"

"Hey, kötü görünüyorsun. Sorun mu var?"

"Kötü bir gün geçirdim. Ülkenin diğer ucuna uçup hoş olmayan bir konuşma yaptım,"

"Geçen gece anlattığın iş hakkında mı?"

"Seninle bu konuda konuştum mu? Evet, sanırım konuştum."

"Şimdi de konuşmak ister misin?"

"Belki biraz sonra."

"Elbette."

Bir süre fazla bir şey konuşmadan oturduk. Yer her Cumartesi olduğu gibi sessizdi. Bir ara iki delikanlı içeri girip bara doğru yürüdüler. Onları

tanıyamadım.

"Matt, bir sorun mu var?"

Cevap vermedim. Barmen onlara bir çift altılı bira paketi sattıktan sonra ayrıldılar Nefesimi bıraktım, tuttuğumun farkında değildim.

"Matt?"

"Yalnızca bir refleks. Buranın soyulmak üzere olduğunu sandım. Sinir gerginliğinden olmalı."

"Elbette." Elini elimin üzerine koydu. "Geç oluyor" dedi.

"Öyle mi?"

"Öyle gibi. Benimle eve yürür müsün? Yalnızca bir kaç blok ötede."

Dokuzuncu ve Onuncu Caddeler arasındaki Elli Altıncı Sokak'taki yeni bir binanın onuncu katında yaşıyordu. Uyuklayan kapıcı gülümseyecek kadar toparlandı, "içkim var" dedi Trina. "Ve Jimmie'den daha iyi kahve yaparım. Gelmek ister misin?"

"İsterim."

Dairesi stüdyoydu, bir bölümünde yatağın durduğu büyük bir odaydı. Paltomu asacağım yeri gösterdi ve bir plak koydu. Kahve için su koyacağını söyledi, bense kahveyi unutmasını söyledim. İkimize de içki hazırladı. Kırmızı pelüş bir kanepeye kıvrıldı, ben ise yıpranmış gri bir sandalyeye oturdum.

"Hoş bir yer" dedim.

"Yavaş yavaş oluyor. Duvarlar için resimler istiyorum ve bazı mobilyaların da ilerde yenilenmesi gerekiyor ama şu an için bana yetiyor." .

"Ne zamandır buradasın?"

"Ekim'den beri. Eskiden şehrin yukarı kısmında oturuyordum ama işe gelip giderken taksi tutmaktan nefret ediyordum."

"Hiç evlendin mi Trina?"

"Yaklaşık üç yıl boyunca. Dört yıl önce boşandım."

"Hâlâ görüşüyor musunuz?"

"Hangi eyalette yaşadığını bile bilmiyorum. Sanırım öteki kıyıda olmalı ama emin değilim. Neden?"

"Nedeni yok Çocuğun yok mu?"

"Yok. İstemedi. Sonra işler bozulduğunda olmadığına sevindim. Ya senin?"

"İki oğlan."

"Zor olmalı."

"Bilmiyorum. Sanırım bazı zamanlar."

"Matt? Eğer bu gece bir soygun olsaydı ne yapardın?"

Düşündüm. "Sanırım hiçbir şey. Gerçekten hiçbir şey. Neden?"

"O anda kendini görmeliydin. Sıçramak üzere olan bir kedi gibi görünüyordun."

"Refleksler."

"Bütün o yıllar boyunca polis olmak."

"Onun gibi bir şey."

Bir sigara yaktı. Şişeyi alıp içkilerimizi tazeledim. Biraz sonra kanepede onun yanında oturuyor ve Wendy ile Richard'ı, neredeyse bütün olayı anlatıyordum. Nedeninin o mu yoksa içki mi yoksa ikisinin birleşmesi mi olduğunu bilmiyorum ama olanlar hakkında konuşmak birdenbire çok kolay hale gelmişti ve konuşmam çok önemliydi.

"İmkânsız olanı adama ne kadarını anlatacağını bilmendir. Kıza neler yapmış olabileceğinden korkuyordu, bir yandan sevgisini azaltarak bir yandan da farkında olmadan ona baştan çıkarıcı davranışlarda bulunarak Bunların cevaplarını ancak onun kadar bilebilirdim Ama diğerlerinin. Cinayet, kızının öldürülüş şekli. Bunların ne kadarını ona anlatmalıydım?"

"Şey, bunları zaten biliyor, öyle değil mi Matt?"

"Sanırım bilmesi gerektiği kadarını biliyor."

"Seni izleyemiyorum."

Tam bir şeyler söylemek üzereydim ki vazgeçtim. Bardaklarımıza biraz daha içki boşalttım. Bana baktı. "Beni sarhoş etmeye mi çalışıyorsun?"

"İkimizi de sarhoş etmeye çalışıyorum."

"Eh, sanırım işe yarıyor Matt..."

"İnsanların bazı şeyleri yapmaya tam olarak ne kadar haklan olduğunu bilmek zordur Sanırım polis teşkilatında çok uzun süre kaldım. Belki hiç ayrılmamalıydım. Bu konuyu biliyor musun?"

Gözlerini indirdi. "Bir ara biri bir şeyler söylemişti."

"O olay olmasaydı yine de er ya da geç ayrılır mıydım acaba? Hep bunu merak etmişimdir. Polis olmanın büyük bir güvencesi vardır. Demek istediğim iş güvencesi değil, kastettiğim duygusal anlamda güvence. Bu kadar çok soru olmazdı ve olsaydı bile çok açık cevaplan olurdu ya da en azından o zamanlar öyleymiş gibi gelirdi.

"Sana bir hikâye anlatayım. Yaklaşık on yıl önce olmuştu. Belki de on iki. O da şehirde olmuştu ve yirmi yaşlarındaki bir kızla ilgiliydi. Kendi dairesinde tecavüze uğramış ve öldürülmüştü. Naylon çorapla boğulmuştu." Trina ürperdi. "Bu açıldığı gibi kapanan bir dava değildi, üzerinde kızın kanıyla sokaklarda koşan biri yoktu. Bu sürekli daha derine indiğin davalardandı, kıza böö diyen, apartmanında oturan, iş yerinde onu tanıyan, hayatında herhangi bir rol oynamış herkesi araştırırsın. Tanrım, neredeyse, iki yüz kişiyle konuşmuştuk.

Neyse, daha baştan şüphelendiğim bir adam vardı. Kas yığını orospu çocuğu, oturduğu apartmanın kapıcısıydı. Eski denizciydi, kötü davranıştan uzaklaştırılmıştı. Saldırıdan iki kez tutuklanmış ve ikisi de şikâyetçilerin davadan vazgeçmesi sonucu düşmüştü. İki davada da şikâyetçiler kadındı.

Bütün bunlar onu baştan aşağı araştırmamız için yeterliydi. Yaptık da. Ve onunla konuştukça o orospu çocuğunun yaptığından daha emin hale geliyordum. Bazen açıkça görürsün.

Ama kendini çoktan kurtarmıştı. Cinayetin bir saat sapmayla kaçta işlendiğini biliyorduk ve karısı bütün günü onunla geçirdiğine ve yanından

hiç uzaklaşmadığına bir kucak dolusu İncil üzerine yemin etmeye hazırdı. Ve elimizde buna karşı hiçbir şey yoktu, adamın cinayet saatinde kızın dairesinde olduğunu belirten ufacık bir kırıntı bile. Hiçbir şey. Küçücük bir parmak izi bile, hem bulsaydık bile işe yaramazdı çünkü adam kapıcıydı ve su tesisatını ya da başka bir şeyi tamir ederken parmak izlerini bırakmış olabilirdi. Elimizde hiçbir şey yoktu, ufacık bir koku bile alamıyorduk ve onun yaptığını bilmemizin nedeni yalnızca bilmemizdi ve hiçbir bölge savcısı bunu büyük jüriye kadar götürmeyi hayal bile edemezdi.

Böylece şüpheli olma olasılığı olan diğerlerini araştırdık. Ve elbette hiçbir yere ulaşamadık çünkü gidilecek bir yer yoktu ve dava açık bir dosya olacaktı. Bunun anlamı asla kapanmayacağıydı, ya da çoktan kapandığıydı çünkü kimse yeniden ilgilenme zahmetine girmeyecekti."

Ayağa kalkıp oda boyunca yürüdüm. "Ama onun yaptığını biliyorduk, anlıyor musun ve bu bizi deli ediyordu. Yılda kaç kişinin cinayetten yakayı sıyırdığını bilmiyorum. Sıyırmayanlardan daha fazlası. Fakat Ruddle, onun bizim adamımız olduğunu biliyorduk ve yine de bir şey yapamıyorduk Adı Jacob Ruddle'dı.

"Bu yüzden, dava açık olarak etiketlendikten sonra, ortağım ve ben olayı kafamızdan çıkaramadık. Ne yaparsak yapalım kafamızdan çıkaramadık, birimizin hatırlatmadığı bir gün bile yoktu. Böylece bir gün Ruddle'a gidip poligraf testi yaptırıp yaptırmayacağını sorduk. Bunun ne olduğunu biliyor musun?"

"Bir yalan makinesi."

"Bir yalan makinesi. Ona tamamen dürüst davrandık isterse testi yaptırmayı reddedebileceğini ve sonucunun ona karşı kanıt olarak kullanılamayacağını da söyledik, doğruydu da. Bence bu iyi bir fikir değil ama yasalar böyle.

"Testi yaptırmayı kabul etti. Nedenini sorma. Belki de reddetmesinin onu şüpheli göstereceğini düşündü, onun kızı öldürdüğünü bildiğimizi ve hiçbir şeyin bizim için şüpheli görünmesini engellemeyeceğini bilmesine rağmen. Ya da gerçekten makineyi yanıltabileceğini düşündü. Neyse, testi yaptırdı, ben testi yönetmesi için en iyi uzmanı getirttim ve sonuçlar tam beklediğimiz gibiydi."

"Suçlu muydu?"

"Kuşkusuz. Makine onu duvara çivilemişti ve bu konuda yapabilecek hiçbir şeyimiz yoktu. Adama makineden yalan söylediğinin çıktığını söyledim. 'Eh, makineler arada sırada hata yaparlar' dedi, 'çünkü şimdi yaptılar'. Ve gözlerimin içine baktı, ona inanmadığımı biliyordu ve bu konuda yapabilecek hiçbir şeyim olmadığını da."

"Tanrım."

Geri dönüp tekrar yanına oturdum, içkimden biraz içip gözlerimi bir an için kapattım, piçin gözlerindeki ifadeyi hatırladım.

"Peki ne yaptınız?"

"Ortağımla çeşitli senaryolar yazdık. Ortağım onu nehrin dibine göndermek istiyordu."

"Öldürmek mi demek istiyorsun?"

"Öldürmek, ayaklarını çimentolamak ve Hudson'da bin yerlere atmak."

"Böyle bir şey yapamazdınız."

"Bilemiyorum. Bunu kabul edebilirdim. Biliyorsun, o yapmıştı, o kızı öldürmüştü ve er ya da geç yine yapmaya adaydı. Ah, kahretsin, hepsi bu değildi. Onun yaptığını biliyorduk, o da yaptığını bildiğimizi biliyordu ve o piçi evine gönderiyorduk Onu nehre göndermek iyi bir fikir gibi gelmeye başlamıştı ve daha iyi bir şey düşünmemiş olsaydım bunu yapacaktık"

"Ne?"

"Narkotikte bir arkadaşım vardı. Ona eroine ihtiyacım olduğunu söyledim, bolca, ve her gramını geri alacağını da söyledim Sonra, bir öğleden sonra, Ruddle ve karısının apartmanda olmadığı bir sırada içeri girdim ve orayı hiç yapılmadığı kadar elden geçirdim. Bir torbayı havlu asacağının içine doldurdum, bir kutuyu tuvaletin rezervuarından sarkıttım, pisliği bulabildiğim bütün belli başlı saklama yerlerine koydum.

"Sonra narkotikteki arkadaşıma gittim ve ona büyük bir balık yakalayabileceği yeri söyledim. Ve o her şeyi yöntemine uygun yaptı, arama iznini, her şeyi ayarladı ve Ruddle neler olduğunu anladığında çoktan

Dannemora'daydı." Birdenbire gülümsedim. "Mahkemesine gittim. Bütün savunması eroinin oralara nasıl girdiğini bilmediğiydi ve jüri bütün gece bu konuda endişelenerek oturmadı. Onu görmeye gittim ve, 'Ruddle biliyorsun, yalan makinesi testine girememen çok yazık. Bu, insanların eroinin nereden geldiğini bilmediğine inanmalarını sağlardı' dedim. Bana yalnızca baktı çünkü artık bunun başına nasıl geldiğini ve bu sefer değişiklik olarak kendisinin yapacak hiçbir şeyi olmadığını biliyordu."

"Tanrım."

"Mahkemede satıcı olmaktan on yılla yirmi yıl arası yedi. Mahkûmiyetinin üçüncü yılında başka bir mahkûmla kavgaya karışıp bıçaklanarak öldürüldü."

"Tanrım."

"Sorun şu, işleri böylesine değiştirmeye ne kadar hakkın olduğunu merak edersin. Ona tuzak kurmaya hakkımız var mıydı? Serbestçe dolaşmasına izin veremezdim ve onu duvara çivilemenin başka ne yolu vardı? Ve bunu yapamamış olsaydık, nehrin dibine göndermeye hakkımız var mıydı? Buna cevap vermem çok daha zor Bu konuda sorunlarım var Bir yerlerde bir çizgi olmalı ve tam olarak nereye çizeceğinizi bilmek zor"

Bir süre sonra yatma saatinin geldiğini söyledi. "Ben gidiyorum" dedim. "Kalmanı tercih ederim."

Birbirimizin dilinden anlıyorduk. Kısa bir süre için bütün zor sorular gitmiş ve karanlıkta saklanmıştı.

Daha sonra, kalmamın iyi olacağını söyledi. "Sabah kahvaltı da hazırlarım."

"Tamam."

"Matt?" dedi uykulu uykulu. "Biraz önce anlattığın hikâye, Ruddle hakkındaki."

"Evet."

"Anlatmanın nedeni neydi?"

Yalnızca anlatmak istemiştim. Ve aynı zamanda anlatmamak. Cale Hanniford'a anlatmadığım gibi.

"Yalnızca davalar arasındaki benzerlikler" dedim. "Şehirde tecavüz edilip öldürülen başka bir genç kız davası olduğu için, dava ötekini hatırlatmıştı."

Anlayamadığım bir şeyler mırıldandı. Uyuduğundan emin olduktan sonra yataktan çıktım ve giysilerimi giydim. Otele kadar bir kaç blok yürüdüm ve odama çıktım.

Uyuma konusunda sorunum olacağını sanıyordum ama sandığımdan çabuk uyudum.

XV

Geldiğimde ayin çoktan başlamıştı. Arka sıralardan birine kayıp, raftan siyah bir kitap aldım ve yerini buldum. Duayı ve ilk ilahiyi kaçırmıştım ama Kutsal Kitap'a yetişmiştim.

Hatırladığımdan daha uzun görünüyordu. Belki de minber uzunluk etkisi yaratmıştı. Sesi gür ve etkiliydi ve emirlerden mutlak bir kesinlikle bahsediyordu.

"Ve Allah bütün bu sözleri söyleyip dedi: Seni Mısır diyarından, esirlik evinden çıkaran Allahın Yehova benim.

Karşımda başka ilâhların olmayacaktır.

Kendin için oyma put, yukarda göklerde olanın, yahut aşağıda yerde olanın, yahut yerin altında sularda olanın hiç suretini yapmayacaksın; onlara eğilmeyeceksin ve onlara ibadet etmeyeceksin; çünkü ben, senin Allahın RAB, benden nefret edenlerden babalar günahını çocuklar üzerinde, üçüncü nesil üzerinde ve dördüncü nesil üzerinde arayan, ve beni seven ve emirlerimi tutanların binlercesine inayet eden, kıskanç bir Allahım."

İçerisi kalabalık değildi. Yaklaşık seksen kişi vardı, çoğu benim yaşlarımda ya da daha yaşlıydı ve birkaç çocuklu aile grubu vardı. Kilise bulunanların üç ya da dört katını daha alabilecek kapasiteye sahipti. Cemaatin çoğu son yirmi yılda şehrin banliyölerine göç etmişti, yerlerine İrlandalılar ve İtalyanlar gelmişti, onların eski mahallelerinde ise artık siyahlar ve Porto Riko'lular vardı.

"Babana ve annene hürmet et, ta ki Allahın, Rabbin sana vermekte olduğu toprakta ömrün uzun olsun."

Acaba bugün normalden çok katılım var mıydı? Papazları büyük bir kişisel trajedi yaşamıştı. Geçtiğimiz Pazar ayini yönetmemişti. Bu onun cinayet ve intihardan sonra görüldüğü ilk resmi gündü. Merak çoğunu

getirmiş miydi? Yoksa çekinme ve utangaçlık -ve sabahın soğuk havası- çoğunluğu evde mi tutmuştu?

"Katletmeyeceksin."

Şüpheye yer bırakmayan ifadeleri bu emirler Tartışmaya açık değiller Özel durumlar dışında katletmeyeceksin değil.

"Zina etmeyeceksin... Komşuna karşı yalan şehadet etmeyeceksin."

Şakağımdaki damarımı ovuşturdum. Beni görebilir miydi? Kalın gözlük camlarını hatırladım ve göremeyeceğine karar verdim. Çok arkada, görüş açısının dışındaydım.

Hazreti İsa'nın söylediklerini de duy! Sen Rabbini bütün kalbin ve ruhun ve gücünle seveceksin. Bu birinci ve en büyük emirdir. Ve ikincisi de onun gibidir. Komşunun kendin gibi seveceksin. Bu iki emire asılıdır bütün kanun ve peygamberler.

Ayağa kalkıp bir ilahi söyledik.

Ayin bir saatten biraz daha uzun sürdü. Eski Ahit'ten Işaya'yı Yeni Ahit'ten de Markos'u okudu. Bir ilahi, bir dua ve yine bir ilahi vardı. Bağış kutusu gezdirildi ve kutsandı. Tabağa bir beşlik koydum.

Vaaz belirtildiği gibi, Cehennem'e giden yolun iyi niyetlerle döşenmiş olduğu hakkındaydı. Zihnimizde en iyi ve en dürüst hedefleri barındırmanız yeterli değildir, dedi Martin Vanderpoel, çünkü en iyi niyetin bile, gerçekten iyi ve dürüst olmayan hareketlerle yapılırsa, hiçbir anlamı yoktur

Bu konuyu incelikle işlemesine dikkatimi yeterince veremedim çünkü zihnim tartışmanın ana konusuna yakalanmış ve onunla oynamaya başlamıştı. İnsanların iyi bir nedenle yanlış bir şey yapmasının mı yoksa kötü bir nedenle iyi bir şey yapmasının, mı daha kötü olduğunu merak ettim. Bu ne ilk ne de son merak edişimdi.

Sonra ayağa kalktık, kolları iki yana açılmıştı, cübbesinin kumaşı büyük bir kuşun kanatları gibiydi, sesi ateşli ve yankılıydı.

Allah'ın huzuru kalplerinizi ve akıllarınızı Allah'ın sevgi ve bilgisinde tutsun, ve Oğlu İsa’nın ve Allah'ın lütuf an ile Baba, Oğul ve Kutsal Ruh

daima yanınızda olsun. Amin.

Amin.

Birkaç kişi Rahip Vanderpoel'e bir iki kelime etmeden çıktı. Geri kalanlar elini sıkmak için sıraya girdi. Sıranın sonunda kalmaya çalıştım. Sonunda sıram geldiğinde Vanderpoel bana. baktı bir an. Yüzümün aşina geldiğini biliyordu ama nereden olduğunu çıkaramamıştı.

"Ah, bu Bay Scudder! Sizi ayinlerimizden birinde görmeyi hiç ummazdım" dedi sonra.

"Hoşuma gitti."

"Bunu söylediğinizi duymak beni memnun etti. Sizi yeniden görmeyi beklemiyordum ve rastlantısal tanışmamızın sizi Tanrı'nın varlığını araştırmaya yönelteceği umudunu hayal bile edemezdim." Dudaklarında yarım bir gülümsemeyle omzumun üzerinden baktı. "Çok gizemli yollar kullanıyor, öyle değil mi?"

"Öyle görünüyor"

"Böylesine bir trajedinin sizin gibi birinin üzerinde bu çeşit bir etki bırakması. Kendimi ileriki bir tarihte bu konuyu vaazlarımdan birinde kullanırken hayal edebiliyorum,"

"Peder Vanderpoel, sizinle konuşmak istiyorum. Sanırım öze! olarak."

"Ah evet" dedi. "Üzgünüm ama. bugün hiç vaktim yok. Eminim din hakkında bir sürü sorularınız vardır ve sorularla dolu insanların acil cevaplara büyük bir ihtiyacı vardır ama.."

"Din hakkında konuşmak istemiyorum efendim."

"Oh?"

"Oğlunuz ve Wendy Hanniford hakkında."

"Size bütün bildiklerimi zaten anlattım."

"Korkarım size ben bazı şeyler söylemek zorundayım efendim, Ve bu konuşmayı hemen şimdi yapmalıyız ve gerçekten özel olmalı."

"Oh?" Bana dikkatle baktı, duyguların yüzündeki oyununu izledim.

"Pekâlâ" dedi. "İlgilenmem gereken bazı işlerim var. On dakika sonra dönerim."

Bekledim ve on dakikadan uzun sürmedi. Sonra dostça kolumdan tutarak kilisenin arkasına, oradan da papaz evinin kapısına götürdü. Daha önce bulunduğumuz odaya girdik. Elektrikli ateş parladı. Önünde durarak uzun parmaklı ellerini ısıttı.

"Sabah ayinlerinden sonra bir bardak kahve içmeyi severim" dedi. "Bana katılır mısınız?"

"Hayır teşekkür ederim."

Odadan çıktı ve kahveyle geri döndü. "Evet, Bay Scudder, bu kadar acil olan nedir?" Sesinin tonu alçak ve gergindi.

"Sabahki ayini çok beğendim" dedim,

"Evet, bunu söylemiştiniz ve bunu duymaktan memnun oldum. Ama..."

"Ben Eski Ahit'in daha farklı bir bölümünü bekliyordum."

"İşaya'nın anlaşılması zordur; kabul ediyorum. Hem şiiri hem de insani görüşü. Eğer ilgilenirseniz bugün okuduklarımın ilginç yorumlan vardır"

"Ben okunacakların Tekvin'den olacağını umuyordum."

"Oh, bilirsiniz, ona Yortu'ya kadar başlanılmaz. Ama neden Tekvin?"

"Aslında Tekvin'in özel bir bölümü.".

"Oh?"

"Yirmi ikinci Bap."

Gözlerini bir an için kapadı ve konsantre olurken kaşlarını çattı. Gözlerini açtı ve özür dilermiş gibi omuzlarını silkti. "Eskiden Baplar ve ayetler hakkında çok iyi bir belleğim vardı. Ama korkarım galiba yaşlanma sürecinin kayıplarından biri oldu. Gidip bakmamı ister misiniz?"

"Ve bu şeylerden sonra, vaki oldu ki, Allah İbrahim’i deneyip ona dedi: Ey İbrahim; ve o: işte ben, dedi. Ve dedi: Şimdi oğlunu, sevdiğin biricik

oğlunu, Ishak'ı, al ve Mohya diyarına git ve orada sana söyleyeceğim dağların biri üzerinde onu yakılan kurban olarak takdim et."

"İbrahim'in günaha teşviki. 'Yakılan kurban için kuzuyu Allah kendisi tedarik eder.' Çok güzel bir pasajdır." Gözleri üzerime kenetlendi. "Kitab-ı Mukaddes'ten alıntı yapabilmeniz çok garip Bay Scudder"

"Geçen gün o pasajı okumam için bir nedenim vardı. Aklımda kalmış."

"Yaa?"

"Sizin bana bu bölümü açıklayabileceğinizi düşünmüştüm."

"Başka bir zaman tabii ama bunda büyük bir aciliyet görmüyorum..."

"Görmüyor musunuz?"

Bana baktı. Ayağa kalkıp ona bir adım yaklaştım. "Bence görüyorsunuz. Bence İbrahim'le aranızdaki ilginç benzerlikleri bana açıklayabilirsiniz. Allah yakılan kurban için kuzuyu kendisi tedarik etmek zorunda olmadığı zaman ne olacağını söyleyebilirsiniz. Cehennem'e giden yolun iyi niyetlerle döşenmiş olduğu hakkında daha fazla şeyler anlatabilirsiniz."

"Bay Scudder.."

"Neden Wendy Hanniford'u öldürebildiğinizi anlatabilirsiniz. Ve neden Richie'nin sizin yerinize ölmesine izin verdiğinizi."

XVI

"Neden bahsettiğiniz hakkında hiçbir fikrim yok."

"Bence var efendim."

"Oğlum korkunç bir cinayet işledi. Eminim o anda ne yaptığının farkında değildi. Yaptıklarını bağışladım ve Tanrı'nın da bağışlaması için dua ettim..."

"Ben cemaatinizden değilim efendim. Ben, hiç kimsenin asla öğrenemeyeceğini düşündüğünüz şeylerin tümünü bilen kişiyim: Oğlunuz kimseyi öldürmemişti, ta ki kendini öldürene kadar" .

Duyduklarını sindirmeye çalışarak uzun bir süre oturdu. Başını biraz eğdi. Duruşu dua ediyormuş gibiydi ama dua ettiğini sanmıyordum. Konuşmaya başladığında ses tonunda kendini : savunmadan çok merak vardı ve kelimeleri neredeyse suçunu' itiraf ediyormuş gibi çıkmıştı.

"Sizi buna... inandıran nedir Bay Scudder?" "Öğrendiğim birçok şey. Ve hepsinin yerine oturması." "Lütfen anlatın."

Başımı salladım. Ona anlatmak istiyordum çünkü birilerine: anlatma ihtiyacı duyuyordum. Cale Hanniford'a anlatmamıştım. Trina'ya anlatmaya çok yaklaşmıştım, imalarda bulunmaya' başlamıştım ama sonunda ona da anlatmamıştım.

Vanderpoel, anlatabileceğim tek kişiydi.

"Dava, açılmasıyla kapanması bir olan davalardandı. Bu, polisin görüşüydü ve başka türlü görmenin yolu da yoktu. Ama ben işe cinayeti araştırmak için başlamamıştım. Ben Wendy ve oğlunuz hakkında bir şeyler öğrenmeye çalışarak başlamıştım ve öğrendikçe oğlunuzun onu öldürdüğü fikrini kabul etmek daha 1 zor gelmeye başlamıştı.

Onu duvara çivileyen, kaldırımda her tarafı kana bulanmış bir biçimde dolanması ve histerik davranışlarıydı. Ama bu davranışını bir kenara koyarsanız onun katil olduğu görüşü yıkılmaya başlar işini öğleyin birdenbire bırakmıştı. Bunu önceden planlamamıştı. Bunu ayarlamış da olabilirdi ama işe hazımsızlık çekerek gelmiş ve patronu tarafından izin almaya ikna edilmişti.

Sonra eve, kıza tecavüz edip onu öldürecek ve sokaklarda koşmasına ancak yetecek bir saatte geldi. Gün boyunca garip davranışları olmamıştı. Tek sorunu karın ağrısıydı. Teorik olarak kızın yanına gitti ve kızla ilgili bir şey onu kışkırtıp saldırmasına neden oldu.

Ama o neydi? Ani bir cinsel arzu mu? Birlikte yaşıyorlardı ve istediği zaman onunla yatabilecek durumda olması mantıklı bir varsayımdı. Ve onun hakkında öğrendiğim her yeni bilgiyle, kızla asla sevişmediğinden daha emin hale geldim. Birlikte yaşıyorlardı ama birlikte yatmıyorlardı."

"Bunu neye dayanarak söylüyorsunuz?"

"Oğlunuz bir eşcinseldi."

"Bu doğru değil."

"Korkarım ki öyle."

"Erkekler arası bu tür ilişkiler Allah katında günah sayılır"

"Olabilir. Ben bu konuda otorite değilim. Richie bir eşcinseldi. Bundan rahatsızlık duyuyordu. Anladığım kadarıyla da her türlü cinsellikten rahatsızlık duymaması imkânsızdı. Siz ve annesi hakkında karışık duyguları vardı ve bu da herhangi bir cinsel ilişkiyi imkânsız kılıyordu."

Yapay ateşe doğru yürüdüm. Şöminenin de yapay olup olmadığını düşündüm. Geri dönüp Martin Vanderpoel'e baktım. Oturuşunu değiştirmemişti. Hâlâ sandalyesinde, elleri dizlerinde, gözleri ise ayaklarının altındaki halıda, oturuyordu.

"Richie'nin Wendy Hanniford'la ilişkisi onu dengelemişe benziyordu. Yaşantısını yoluna koymaya başlamıştı ve sanırım eskiye göre mutluydu. Sonra bir öğleden sonra geldi ve bir şey onu yüz seksen derece döndürdü. Peki bunu ne yapmış olabilir?" Hiçbir şey söylemedi.

"İçeri girmiş ve onu başka bir erkekle bulmuş olabilir Ama bunun bir anlamı yok çünkü onu neden bu kadar rahatsız etsin ki? Kızın hayatım nasıl kazandığını biliyor olmalıydı, öğleleri o işteyken erkeklerle görüştüğünü. Ayrıca böyle olsaydı, dairede başka bir erkeğin izleri olurdu. Richie usturayı sallamaya başladığında öylece kaçıp gitmezdi.

"Ve Richie usturayı nereden bulmuştu? Elektrikli tıraş makinesi kullanıyordu. Yirmi yaşlarındaki hiçbir erkek usturayla tıraş olmaz. Bazı çocuklar usturayı bıçak yerine taşırlar ama Richie o çocuklardan biri değildi.

"Ve usturayı sonra ne yaptı? Polisler onu pencereden attığını ya da yere düşürdüğünü ve birilerinin onu alıp kaçtığını düşünüyorlar."

"Bu akla yatkın değil mi Bay Scudder?"

"Evet. Eğer baştan bir usturası olsaydı, evet. Ve ustura yerine bıçak kullanılmış olsaydı da evet. Mutfakta bir sürü bıçak vardı. Ama ben mutfağı gördüm, bütün dolaplar ve çekmeceler güzelce kapatılmıştı ve hiç kimse bir hiddet anında birini katletmek için bir bıçak alıp da arkasından çekmeceyi güzelce kapamayı düşünmez. Hayır, benim için bir anlam ifade eden tek bir senaryo var Richie eve geldi, Wendy'yi ölü ya da ölmek üzere buldu ve bu onu çıldırttı. Bununla başa çıkamadı."

Baş ağrım tekrar artmaya başlamıştı. Parmaklarımla şakağımı ovdum. Pek işe yaramadı.

"Annesinin Richie çok küçükken öldüğünü söylemiştiniz."

"Evet."

"Ama kendini öldürdüğünü söylemediniz."

"Bunu nasıl öğrendiniz?"

"Kayda değer bir şeyse aramayı göze alan herkes bulabilir: Bu bilgi için fazla araştırmam gerekmedi. Tek yaptığım bakmayı düşünmekti. Karınız kendini küvette bileklerini keserek öldürdü. Ustura mı kullanmıştı?"

Bana baktı.

"Sizin usturanızı mı?"

"Bunun önemli olduğunu sanmıyorum."

"Sanmıyor musunuz?" Omzumu silktim. "Richie içeri girip annesini bir kan havuzunun içinde ölü bulmuştu. Sonra, on dört yıl sonra, Bethune Sokağı'ndaki dairesine giriyor ve birlikte yaşadığı kadını yatağında ölü buluyor. O da usturayla parçalanmış, o da bir kan gölünün içinde yatıyor.

Bence Wendy Hanniford onun için bazı bakımlardan bir anneydi. İkisi de birbirlerinin hayatlarında değişik roller oynuyorlardı. Ama birdenbire Wendy onun ölü annesi oldu, Richie buna dayanamadı ve daha önce hiç yapmadığı bir şeyi yapmaya karar verdi."

"Neyi?"

"Onunla ilişkiye girdi. Bu saf, denetleyemeyeceği bir tepkiydi. Giysilerini çıkarmaya bile zaman bulamadı. Üzerine yatıp onunla ilişkiye girdi ve bitirdikten sonra sokağa koşup ciğerlerini patlatacak kadar bağırmaya başladı çünkü zihninde annesiyle ilişkiye girdiği ve annesinin ölü olduğu düşüncesi vardı. Ne düşündüğünü anlayabilirsiniz bayım. Onu becererek öldürdüğünü düşünüyordu."

"Tanrım" dedi.

Bu kelimeyi daha önce hiç bu tarzda telaffuz edip etmediğini düşündüm.

Baş ağrım gittikçe kötüleşiyordu. Aspirin olup olmadığını sordum. Birinci kattaki banyoyu tarif etti. İlaç dolabında aspirin tabletleri vardı. İki tane alıp yarım bardak suyla içtim.

Oturma odasına döndüğümde pozisyonunu değiştirmemişti. Sandalyeme oturup ona baktım. Konuşacağımız daha çok şey vardı ama kendini toplamasını bekledim.

"Bu olağanüstü Bay Scudder" dedi.

"Evet."

"Richard'ın masum olabilme olasılığını hiç düşünmemiştim. Yalnızca yaptığını varsaydım. Eğer düşünceleriniz doğruysa..."

"Doğru."

"Öyleyse bir hiç uğruna öldü."

"O sizin için öldü bayım. O yakılacak kurban için kuzuydu."

"O kızı öldürdüğüme gerçekten inanıyor olamazsınız."

"Öldürdüğünüzü biliyorum efendim."

"Bunu nasıl bilebilirsiniz?"

"Wendy'le baharda tanışmıştınız."

"Evet. Hatırladığım kadarıyla bunu son gelişinizde söylemiştim."

"Richie'nin işte olacağı bir saat seçtiniz. Kızla tanışmak istiyordunuz, çünkü Richie'nin onunla günah içinde yaşadığı fikrinden rahatsız oluyordunuz."

"Bunları da anlatmıştım."

"Evet, anlattınız." Derin bir nefes aldım. "Wendy Hanniford yaşlı erkeklere büyük bir ilgi duyuyordu, onun için baba figürü oluşturan erkeklere. Onu cezbeden erkeklerle bulunduğu ortamlarda özellikle saldırgan oluyordu. Kolejdeki öğretmenlerini baştan çıkarmayı başarmıştı.

"Sizle tanıştı ve sizden etkilendi. Etkili bir erkek figürüsünüz. Sert ve yasaklanmış. Ve her şeyin üzerinde siz Richie'nin gerçek babasıydınız ve Richie'yle Wendy birer kardeş gibi yaşıyorlardı.

"Böylece size bir oyun oynadı. Eminim ne istediğini ifade etmekte çok becerikliydi. Siz de çok kolay bir avdınız. Uzun süredir dul olarak yaşıyordunuz. Yardımcınız yaptığı işte çok iyi olabilirdi ama onu tabii ki potansiyel cinsel partneriniz olarak seçemezdiniz. Son gelişimde, bana geçmişe bakıp Richie'nin iyiliği için tekrar evlenmiş olmayı dilediğinizi söylemiştiniz. Bence kendi iyiliğiniz için tekrar evlenmiş olmayı dilediniz, çünkü böylece Wendy Hanniford için bu kadar kolay bir av olmazdınız."

"Bunlar yalnızca sizin tahminleriniz Bay Scudder."

"Onunla yattınız. Bu belki de karınız öldüğünden beri bir başkasıyla ilk yatışınızdı. Bunu bilemem, hem hiçbir şeyi de değiştirmez. Ama onunla yattınız ve bundan da hoşlandınız çünkü gitmeyi sürdürdünüz. Bunun bir

günah olduğunu düşünüyordunuz ama bu pek bir şey değiştirmedi çünkü bu günahı işlemeye devam ettiniz.

Ondan kesinlikle nefret ediyordunuz. Öldükten sonra bile bana. onun ne kadar kötü olduğunu söylediniz. O zaman oğlunuzun davranışını haklı çıkarmaya çalıştığınızı sanmıştım. Onun öldürdüğüne inanmıyordum ama sizin öyle düşündüğünüze inandım. Sonra bana suçunu itiraf ettiğini söylediniz."

Hiçbir şey söylemedi. Eliyle alnındaki terini sildi sonra ellerini cübbesine kuruladı.

"Bunun da bir anlam ifade etmesi gerekmiyordu. Kendinizi Richie'nin tövbekar öldüğüne inandırmaya çalışıyor olabilirdiniz Ya da size gerçekten itiraf etmiş olabilirdi çünkü olaydan sonra yeteri derecede aklı karışmıştı. Her şey aklını karıştırmıştı. Avukatına Wendy'yi banyoda ölü bulduğunu söylemişti. Bir süre düşündükten sonra ise, hatırlayamadığı halde onu öldürmüş olabileceğine karar verebilirdi.

"Ama Wendy hakkında öğrendiğim her yeni şey onu kötü biri olarak görmemi zorlaştırdı. Bazı insanların hayatlarında kötü etkiler bıraktığından şüphem yok. Ama sizin için neden kötüydü? Bunun yalnızca bir açıklaması olabilirdi efendim. Sizi utandığınız bir şeyi yapmaya zorladı. Ve bu sizin daha utanç verici bir şey yapmanıza neden oldu. Onu öldürmenize.

Bunu planladınız. Yanınıza usturanızı aldınız. Ve öldürmeden önce onunla son bir kez cinsel ilişkide bulundunuz,"

"Bu bir yalan."

"Değil. Hatta ne yaptığınızı bile söyleyebilirim. Otopsi ölümden önce hem oral hem de genital ilişkiye girdiğini söyledi, Richie onunla genital ilişkiye girmişti, öyleyse sizin yaptığınız bütün giysilerinizi çıkartmak, size oral seks yapmasına izin vermek, sonra usturanızı çıkarıp ölene kadar parçalamak, sonra evinize gidip oğlunuzun kendini bunun için asmasına izin vermekti."

Ayağa kalktım ve ayağımı sandalyesinin önüne koydum, "Size ne düşündüğümü söyleyeyim. Bence siz bir orospu çocuğusunuz. Richie'nin birkaç saat sonra işten eve döneceğini biliyordunuz. Cesedi bulacağını

biliyordunuz. Çıldıracağını tahmin edemezdiniz ama polislerin onu tutuklayacağını ve ona yükleneceklerini biliyordunuz. Planı onun üzerine kurdunuz."

"Hayır."

"Hayır?"

"Ben... polisi arayacaktım. Cinayeti ad vermeden bildirecektim. Cesedi o hâlâ işteyken bulacaklardı. Olayla hiçbir ilgisi olmadığını bileceklerdi ve onun adı belirsiz cinsel partnerlerinden birini suçlayacaklardı. Asla düşünmeyeceklerdi..."

"Peki neden böyle yapmadınız?"

Nefesini düzenlemeye çalışıyordu. "Apartmandan ayrıldım. Başım dönüyordu... yaptığımdan dolayı sarsılmıştım. Ve sonra Richie'yi eve girerken gördüm. O beni görmedi. Merdivenleri tırmanırken gördüm ve... artık çok geç olduğunu biliyordum. Çoktan daireye girmişti."

"Yani merdivenleri çıkmasına göz yumdunuz."

"Evet."

"Peki ya onu hapishanede görmeye gittiğinizde?"

"Ona anlatmak istedim. Ona... bir şeyler söylemek istedim. Ben... ben yapamadım."

Öne doğru eğildi ve başını ellerinin arasına aldı.

Bir süre böyle oturmasına izin verdim. Hıçkırmadı, hiçbir ses çıkarmadı, yalnızca ruhunun karanlık bölgelerine bakarak oturdu. Sonunda ayağa kalktım ve ceketimin cebinden küçük bir şişe burbon çıkardım. Kapağını açıp ona teklif ettim.

İstemedi. "Ben alkol kullanmam Bay Scudder."

"Bence bu özel bir durum."

"Ben alkol kullanmam. Evimde kullanılmasına da izin vermem."

Bunu düşündüm ve kural koyacak bir pozisyonda olmadığına karar verdim. Büyük bir yudum aldım.

"Bunların hiçbirini kanıtlayamazsınız" dedi.

"Bundan emin misiniz?"

"Bazıları yalnızca varsayım. Hem de büyük bir kısmı."

"Henüz hiçbirini yalanlamadınız."

"Hayır; üstelik onayladım da, değil mi? Ama size söylediğim şeyleri inkâr edeceğim. Elinizde ufacık bir kanıt bile yok."

"Kesinlikle haklısınız."

"Öyleyse nereye varmak istediğinizi anlayamıyorum."

"Hiçbir şey kanıtlayamam. Ama onlara gittiğimde polisler kanıtlayacaklardır. Önceden araştırmak için bir nedenleri yoktu. Cinayet günü yaptıklarınızın hesabını vermenizi isteyerek başlayacaklardır. Yapamayacaksınız. Bu, tek başına hiçbir işe yaramaz ama onları araştırmaya devam etmeleri için cesaretlendirir. Daire hâlâ mühürlü. Önceden parmak izlerini araştırmak için bir nedenleri yoktu. Şimdiyse var ve bir yerlerde parmak izlerinizi bulacaklar. Eminim yüzeyleri silmekle vakit geçirmemişsinizdir.

Usturanızı görmek isteyecekler. Eğer o günden sonra yeni bir tane almışsanız nedenini merak edecekler. Bütün gardrobunuzda kan lekeleri arayacaklar. Sanırım onu öldürürken giysilerinizi çıkarmıştınız ama bir yerlerde mutlaka kan izleri vardır ve yıkayarak hepsini çıkartamazsınız.

"Her defasında yeni bir parçasını birleştirecekler ve bütününe de ihtiyaçları olmayacak çünkü sorgulama sırasında bir an gelecek çatlak vereceksiniz. Ve çatlağınız büyüyecek."

"Sizin sandığınızdan daha güçlü olabilirim Bay Scudder."

"Göründüğünüz kadar sağlam değilsiniz. Kırılacaksınız. Ne kadar çok şüpheliyi sorguladığımı bilseniz, Kimlerin kolaylıkla çatlayacağını iyi bilirim. Siz incecik bir buz gibisiniz."

Baktı ve sonra gözlerini çevirdi.

"Ama sizin çatlayıp çatlamamanız fark etmez, elle tutulur bir dosya oluşturup oluşturmamaları da fark etmez çünkü tek yapmaları gereken araştırmaya başlamak, hapı yutarsınız. Hayatınıza bakın Peder Vanderpoel. Bir kere başladılar mı, bittiniz demektir. Pazar sabahları minbere çıkıp cemaatinize İncil okuyamayacaksınız, insanların gözünden düşeceksiniz."

Birkaç dakika sessizce oturdu. Şişemi çıkarıp bir yudum daha aldım. İçmek onun dinine karşıydı. Eh, cinayet de benimkine.

"İstediğiniz nedir Bay Scudder? Size zengin bir adam olmadığımı söylemek zorundayım."

"Efendim?"

"Sanırım düzenli bir ödeme ayarlayabilirim. Fazlasına gücüm yetmez ama..."

"Para istemiyorum."

"Bana şantaj yapmaya çalışmıyor musunuz?"

"Hayır."

Çatlarını çattı, şaşırmıştı. "Ama anlamıyorum."

Düşünmesine izin verdim.

"Polise gitmediniz mi?"

"Hayır"

"Gitmeyi düşünüyor musunuz?"

"Umarım gitmek zorunda kalmam."

"Ne demek istediğinizi anlamıyorum."

Küçük bir yudum daha aldım. Kapağını kapadım cebime koydum. Diğer cebimden bir şişe ilaç çıkardım.

"Bunları Bethune Sokağı'ndaki dairenin ecza dolabında buldum. Richie'nindi. On beş ay önce almış. Seconal uyku ilaçları.

Richie'nin uyku sorunu olup olmadığını bilmiyorum ama bunların hiçbirini kullanmamış. Otuz kapsül var Sanırım onları intihar etme maksadıyla aldı. Birçok insan bu tür yanlış başlangıç yapar Bazıları fikirlerini değiştirince ilaçlan atar; bazılarıysa daha sonra yine kendilerini öldürmeye karar verdiklerinde işleri kolaylaştırması için etrafta tutar Ve intihar araçlarının ellerinin altında olmasından güven duyan bazı insanlar da vardır Kendini yok etme düşüncesinin insanları kötü gecelerde yakaladığını söylerler."

Ona doğru yürüyüp şişeyi sandalyesinin yanındaki sehpaya koydum.

"İçinde yeterince var" dedim. "Eğer biri bunları alır ve uyursa bir daha asla uyanamaz."

Bana baktı. "Her şeyi önceden hazırlamışsınız."

"Evet. Başka bir çözüm yolu düşünemedim."

"Benden hayatıma son vermemi bekliyorsunuz."

"Hayatınız zaten sona erdi efendim. Tek sorun nasıl son bulacağı."

"Ve bu ilaçlan alırsam?"

"Bir not bırakın. Oğlunuzun ölümünden sonra umutsuzluğa düştünüz ve kendinizde yaşamı sürdürme gücünü bulamadınız. Bu gerçekten çok da uzak sayılmaz, öyle değil mi?"

"Ve eğer reddedersem?"

"Salı sabahı polis merkezine giderim."

Birkaç kere derin nefes aldı. "Gerçekten hayatımın sürdürülmesine izin verilmesinin çok mu kötü olacağını düşünüyorsunuz Bay Scudder? Biliyorsunuz, değerli bir işim var ve ben iyi bir rahibim."

"Belki öylesiniz."

"Gerçekten, bu dünyada biraz olsun iyilik yapmayı düşünüyorum. Çok değil ama biraz olsun, iyilik yapmaya devam etmem çok mu mantıksız?"

"Hayır"

"Ve ben bir cani değilim, biliyorsunuz. Ben o kızı öldürdüm."

"Wendy Hanniford'u."

"Onu öldürdüm. Ah, olayı hesaplanmış soğukkanlı bir cinayet olarak görmekte çok hızlı davrandınız. Kaç kere onu bir daha görmemeye yemin ettiğimi biliyor musunuz? Kaç gece uyuyamayıp arzularımla savaştığımı biliyor musunuz? Peki kaç kere dairesine cebimde bir usturayla gidip, onu parçalama arzusundan son anda döndüğümü ve böylesine vahşice bir günah işleme duygusundan korktuğumu biliyor musunuz? Bunları biliyor musunuz?"

Hiçbir şey söylemedim.

"Onu öldürdüm. Ne olursa olsun asla bir daha birini öldürmeyeceğim. Gerçekten benim toplum için bir tehlike oluşturduğumu düşünüyor musunuz?"

"Evet."

"Nasıl?"

"Cinayetlerin cezasız kalması toplum için tehlikedir"

"Ama eğer sizin dediğiniz gibi yaparsam hayatıma bu nedenle son verdiğimi kimse bilmeyecek. Kimse cinayet yüzünden cezalandırıldığımı bilmeyecek."

"Ben bileceğim."

"Demek siz hem hâkim, hem de jüri olacaksınız. Bu doğru mu?"

"Hayır. Siz olacaksınız efendim."

Gözlerini kapadı ve arkasına yaslandı. Bir içki daha içmek istedim ama şişeyi cebimden çıkarmadım. Baş ağrım hâlâ oradaydı, henüz etki etmemişti.

"Ben intiharı günah kabul ederim Bay Scudder."

"Ben de."

"Siz de mi?"

"Kesinlikle. Eğer böyle düşünmeseydim kendimi yıllar önce öldürürdüm. Ama daha kötü günahlar da vardır"

"Cinayet gibi."

"Evet, cinayet de onlardan biri."

Gözlerini bana dikti. "Benim kötü bir adam olduğumu mu düşünüyorsunuz Bay Scudder?"

"Bu konuda bir uzman değilim. İyilik ve kötülük. Bunları ayırt etmede zorlanıyorum."

"Soruma cevap verin."

"Sanırım eskiden iyi niyetleriniz vardı. Bir zamanlar öyleydi."

"Ve Cehennem'in yoluna mı saptım?"

"Yolun nereye gittiğini bilmiyorum ama üzerinde bir çok kaza olduğu bir gerçek, değil mi? Karınız intihar etti. Metresiniz ölene kadar bıçaklandı. Oğlunuz delirdi ve kendini yapmadığı bir şey için astı. Bunlar sizi iyi mi yoksa kötü mü yapar? Bunun kararını kendiniz vereceksiniz."

"Salı sabahı polise gitmeye niyetlisiniz."

"Eğer zorunda kalırsam."

"Ve aksi takdirde sessizliğinizi koruyacaksınız."

"Evet."

"Ah, peki ya siz Bay Scudder? Siz iyilik gücü müsünüz yoksa kötülük mü? Eminim bu soruyu kendinize sormuşsunuzdur."

"Ara sıra."

"Ne cevap verdiniz?"

"Kararsız."

"Ve şimdi, bu durumda? Beni kendimi öldürmeye zorlarken?"

"Yaptığım bu değil."

"Değil mi?"

"Hayır. Kendinizi öldürmenize izin veriyorum. Eğer yapmazsanız bence aptallık edersiniz ama sizi kesinlikle hiçbir şeye zorlamıyorum."

XVII

Pazartesi sabahı erken kalktım. Köşeden bir Times alıp yumurta, beykın ve kahve eşliğinde okudum. Batı Harlem'de bir taksi şoförü öldürülmüştü. Biri taksideki ara bölmenin hava boşluğundan bir buz kıracağı saptamıştı. Artık Times okuyan herkes bir taksi şoförüyle ödeşmenin yeni bir yolunu öğrenecekti.

Açıldığında bankaya kadar yürüdüm ve Cale Hanniford'un bin Dolarlık çekinin yarısını yatırdım. Geri kalanını nakit olarak alıp postaneye yürüdüm ve birkaç yüz Dolarlık bir posta çeki aldım. Odamda zarfa adresi yazdım, bir pul yapıştırdım ve Anita'yı aradım.

"Sana biraz para yolluyorum" dedim.

"Bunu yapmak zorunda değilsin."

"Şey, oğlanlara bir şeyler alman için. Keyifleri nasıl?"

"İyiler Matt. Şimdi okuldalar tabii ki. Telefonunu kaçırdıkları için üzülecekler."

"Nasıl olsa telefonda pek hoş olmuyor. Düşünüyordum da, Cuma geceki Mets maçına bilet bulabilirim. Sen stadyuma getirebilirsen, ben onları eve taksiyle gönderirim. Sen gelmek isteyeceklerini düşünüyorsan."

"İsteyeceklerini biliyorum. Onları getirmek benim için sorun olmaz."

"Peki, ben de bakayım, bilet bulabilecek miyim? Çok zor olmamalı."

"Onlara hemen söyleyeyim mi yoksa sen biletleri alana kadar beklesem mi? Ya da onlara sen söylemek ister misin?"

"Yo, sen söyle. Belki başka bir planları olabilir"

"Seninle maça gelmek için her şeyi iptal edeceklerdir."

"Şey, önemli bir planları varsa iptal etmezler"

"Hatta geceyi seninle de geçirebilirler. Otelinde onlara bir oda kiralar ertesi gün trenle gönderebilirsin."

"Bakarız."

"Tamam. Sen nasılsın Matt?"

"İyiyim. Ya sen?"

"İyi."

"George ve sen devam ediyor musunuz?"

"Neden?"

"Yalnızca merak ettim."

"Hâlâ birbirimizi görüyoruz, demek istediğin buysa eğer."

"Rosalie'den boşanmayı düşünüyor mu?"

"Bu konuda konuşmuyoruz Matt. Gitmeliyim, beni çağırıyorlar"

"Tamam."

"Ve beni biletlerden haberdar etmeyi unutma,"

"Elbette."

Post'un sabah baskısında yoktu ama öğleden sonra iki civarında radyoyu haber istasyonlarından birine ayarladım ve buldum. Peder Martin Vanderpoel, Bay Ridge'in ilk Reform Kilisesi'nin rahibi, yardımcısı tarafından yatak odasında ölü bulunmuştu. Otopsi yapılması beklenirken, ölüm nedeni aşırı dozda alınan uyku ilacı olarak belirlendi. Peder Vanderpoel'un, Greenwich Village'de aynı daireyi paylaştıkları Wendy Hanniford'u öldürme suçundan tutuklandıktan sonra kendini asan Richard Vanderpoel'un babası olduğu saptandı. Peder Vanderpoel oğlunun ölümü dolayısıyla derinden umutsuzluğa düşmüş ve bu umutsuzluk hayatına son vermesine neden olmuştu.

Radyoyu kapayıp yarım saat kadar öylece oturdum. Sonra St. Paul Kilisesi'ne kadar bir blok yürüyüp, Cale Hanniford'dan aldığım ikramiyenin

onda birini, yüz Doları yardım kutusuna attım.

Bir süre arka tarafta sıralardan birinde oturdum, birçok şey düşündüm.

Ayrılmadan önce dört mum yaktım. Biri Wendy, biri Richie ve biri her zamanki gibi Estrellita Rivera için.

Ve biri de Martin Vanderpoel için tabii.

- SON-